

DIGITÁLNE A PODNIKATEĽSKÉ KOMPETENCIE

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**UČEBNICA PRE ŽIAKOV
VO VEKU 15-18 ROKOV**

DIGITÁLNE A PODNIKATEĽSKÉ KOMPETENCIE

**UČEBNICA PRE ŠTUDENTOV VO VEKU
15-18 ROKOV**

**VÝSLEDKY PROJEKTU ERASMUS+“HELP”
„VYUČOVANIE ŽIAKOV ZO ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA“
TR – HU – IT – RO – SK
2015 – 2017
Slovak version**

Tento projekt bol realizovaný v rámci programu Erasmus + Programme, riadený Ministerstvom Turecka a Európskou úniou v rámci programu EÚ pre vzdelávanie, odbornú prípravu a mládež (Turecká Národná agentúra <http://www.ua.gov.tr>) a vykonáva sa z grantu poskytnutého Európskou komisiou. Turecká Národná Agentúra a Európska komisia nemôže niesť zodpovednosť za názory, ktoré sú v projekte obsiahnuté.

KOORDINÁTORKA PROJEKTU: AYBIKE KURT GULTEKIN

PARTNERI PROJEKTU:

TURECKO:

ARTVIN NÁRODNÉ RIADITEĽSTVO PRE VZDELÁVANIE

Členovia hlavného tímu: ABDULCELİL KAHVECİ, GURSEL SEÇKİN, AYBIKE KURT GULTEKIN, HAZAN AYDIN

ARTVIN KAZIM KARABEKIR ANADOLU STREDNÁ ŠKOLA

Členovia hlavného tímu: ERDOĞAN ÖZTÜRK, DEVRİM ÖZBAYRAK

MAĎARSKO:

IREGSZEMCSE DEAK FERENC ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Členovia hlavného tímu: EDIT GYOCSI, ZITA NAGY, ANITA GABOR, GABOR SIMON

SUPREX LTD., FELSONYEK

Členovia hlavného tímu: BELA BALOGH, TIBORNE FABIAN, MARGITROSTASZABO-BAKOSNE

TALIANSKO:

MESTSKÁ SAMOSPRÁVA ALTOPIANO DELLA VIGOLANA

Členovia hlavného tímu: ALESSANDRA PICCOLI, WILLIAM RIZZI, MATTEO ZENI, SAMUEL GIACOMELLI, FRANCA RIGOTTI

RUMUNSKO:

AUSEU SCOALA GIMNAZIALA ALEXANDRU ROMAN

Členovia hlavného tímu: ADRIAN BOTICI, IOANA POPESCU, ALEXANDRA SABAU

SLOVENSKO:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA BÁLINTA BALASSIHO VINICA

Členovia hlavného tímu: SZILVIA GYURASZ, MARIANNA PATHO, GABRIELLA NAGY

ARTVIN – FELSONYEK-IREGSZEMCSE – ALTOPIANO DELLA VIGOLANA –

AUSEU – VINICA

2015 – 2017

OBÁLKA: Ioana Popescu TITULNÁ FOTKA: sites.tcs.com

OBSAH

Úvod.....	5
Témy.....	7

DIGITÁLNA KOMPETENCIA

I.kapitola INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ A SILA INFORMÁCIÍ

1. ČO JE INFORMÁCIA?	9
2. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ.....	12
3. MOTIVÁCIA VS. MANIPULÁCIA.....	18
4. HODNOTA INFORMÁCIÍ.....	20

II.kapitola DIGITÁLNA KOMPETENCIA A SPOLOČNOSŤ

1. DIGITÁLNA KOMPETENCIA AKO ZÁKLADNÝ NÁSTROJ DEMOKRACIE.....	25
2. DIGITÁLNA KOMPETENCIA A FRAGMENTÁCIA SPOLOČNOSTI.....	31
3. DIGITÁLNA KOMPETENCIA AKO ĽUDSKÉ PRÁVO.....	38

III.kapitola DIGITÁLNA KOMPETENCIA, MORÁLKA

(„NETIQUETTE“) A ZODPOVEDNOSŤ

1. ETICKÉ A NEETICKÉ VYUŽÍVANIE INFORMÁCIÍ.....	45
2. DIGITÁLNE PRÁVA A POVINNOSTI.....	50
3. KOMUNIKÁCIA, ETICKÉ VYUŽITIE SIETE A ZDIEĽANIE INFORMÁCIÍ.....	56

PODNIKATEĽSKÁ KOMPETENCIA

I.kapitola KOMUNIKÁCIA A MOTIVÁCIA

1. INFORMÁCIA A KOMUNIKÁCIA.....	60
2. KOMUNIKÁCIA A METAKOMUNIKÁCIA.....	64
3. MOTIVÁCIA.....	68

II.kapitola RIADENIE KONFLIKTOV

1.	72
KONFLIKTY.....	
2. RIEŠENIE KONFLIKTOV.....	76
3. KONFLIKT A ROZVOJ.....	80
III.kapitola VEDENIE	
1. VEDÚCI A PODRIADENÍ.....	83
2. ŠPIČKOVÉ VEDENIE.....	88
3. LÍDRI A ÚSPECH.....	92
1.Príloha POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	97
2.Príloha AKO POUŽÍVAŤ SOCRATIVE.COM	104
3.Príloha „RIAĎ SVOJU FIRMU“ STRATEGICKÁ ROZHODOVACIA HRA	107

ÚVOD

Žijeme v „informačnej spoločnosti“, kde množstvo informácií, ktoré dostaneme, prekoná všetky doterajšie limity. Informácia sa stala skutočnou mocou a je veľmi dôležitá, ako s ňou zaobchádzame. To ešte viac platí pre mladé generácie; nemajú prirodzené životné skúsenosti, ktoré sú potrebné orientovať sa uprostred záplavy informácií, s ktorými nás neustále bombardujú. Internet, mobilné telefóny sa stali samozrejmosťou a slúžia na voľný tok informácií hlavných médií. Preto je veľmi dôležité, do akej miery sme "Mediálne gramotní", tj., či sme schopní zaobchádzať s informáciami. Cieľom projektu EÚ EACEA Erasmus+ bolo zvýšiť digitálnu kompetenciu nasledujúcej generácie a výsledkom je táto učebnica. Prvá časť obsahuje tri vybrané témy digitálnej kompetencie, a každá z nich sa skladá z troch modulov:

1. V prvej časti sa oboznámime s digitálnou kompetenciou. Prvý modul vysvetľuje, čo je kompetencia a ako ju získať, ako aj to, aké schopnosti by mal mať žiak. Druhý modul opisuje, čo znamená „digitálny“ a z čoho sa poskladá „digitálna kompetencia“. Tretí modul je o zručnostiach a postojoch, ktoré sú spojené s digitálnymi kompetenciami.
2. Druhá časť sa zaoberá s kritickou otázkou: využívanie a zneužívanie nástrojov a služieb informačno-komunikačných technológií. Prvý modul poskytuje krátky a skrátaný prehľad o súčasnom stave informačno-komunikačných zariadení, kým druhý modul poskytuje náhľad do ich budúcnosti. Tretí modul poukazuje na dobré a zlé postupy pri používaní informačno-komunikačných zariadení.
3. Tretia časť sa zaoberá problematikou „obráteneho vyučovania“, keď študenti vyučujú svojich rodičov a starých rodičov –to je zvyčajne v tom prípade, keď rôzne generácie vyrastajú v úplne odlišnom elektronickom a informačnom prostredí, a preto majú úplne odlišné vzdelávacie skúsenosti – keď nová generácia vie oveľa viac a má kvalitatívne novšie poznatky, ako tá predchádzajúca.

Druhá časť učebnice sa zaoberá ďalšou veľmi dôležitou témou: podnikateľskou kompetenciou. Kým sedem z ôsmich známych kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie sú viac-menej známe pre učiteľov, podnikateľská kompetencia je prakticky neznáma nie len v kruhu učiteľov, ba dokonca aj u väčšiny dospelých. Táto kompetencia je

často zle vysvetlená. Tu nejde len o to, ako sa stať dobrým podnikateľom. Namiesto toho by sa to malo nazývať, ako „schopnosť žiť úspešný život“. (Predovšetkým, aj úspešný podnikateľský život.) Učebnica ponúka tri vybrané témy, ktoré sú spojené s podnikateľskou kompetenciou, a každý z nich sa skladá z troch modulov:

4. Prvá časť podnikateľskej kompetencie sa zaoberá všeobecnými otázkami: náklady, cena, zisk a investícia. Opäť platí, že aj keď tieto výrazy sú chápané ako ekonomické a firemné záležitosti, môžu byť aj oveľa všeobecnejšie chápané.
5. Druhá téma podnikateľskej kompetencie je komplexná a všeobecná: plánovanie, časový harmonogram a tímová práca. Prvý modul sa zaoberá s jedným z najviac všeobecnejších problémov v našom živote: s plánovaním.
6. Tretia téma sa zaoberá s podnikateľským postojom z generalizovaného pohľadu: je potrebné žiť úspešný a šťastný život.

Každý z osemnástich modulov je polozávislý: človek sa ich môže naučiť bez toho, aby prešiel cez tie predchádzajúce. (Samozrejme, diskusia o všetkých moduloch v poradí, ktoré sú prezentované, zabezpečí oveľa komplexnejšie a hlbšie pochopenie týchto dvoch schopností.)

Každý modul obsahuje otázky, ktoré slúžia na kontrolu, aby učiteľ mohol zistiť, do akej miery je prezentovaný materiál chápaný. Ďalej, k niektorým modulom sú pridané krátke materiály, ktoré sú pripojené k jednotlivým modulom tak, aby poskytli dodatočné informácie alebo vysvetlenia. Tieto krátke materiály slúžia na individuálne čítanie a učenie sa.

Moduly obsahujú aj domácu úlohu – slúžia aj na kontrolu úrovne pochopenia obsahu daného modulu. Pochopenie obsahu modulu (plus trocha matematiky zo základnej školy), stačí na zvládnutie domácej úlohy bez akýchkoľvek ťažkostí.

Učebnica je určená pre študentov strednej školy (pre 15-18 ročných žiakov). Je však vhodnejšie a efektívnejšie učiť učivo v poslednom ročníku základnej školy.

Prajeme vám šťastné a úspešné učenie sa a šťastný a úspešný život!

Tím projektu „HELP“ ERASMUS+

TÉMY

TÉMA	PREDMET	MODUL
DIGITÁLNA KOMPETENCIA	I. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ A SILA INFORMÁCIÍ	1. ČO JE INFORMÁCIA?
		2. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ
		3. MOTIVÁCIA VS. MANIPULÁCIA
		4. HODNOTA INFORMÁCIÍ
	II. DIGITÁLNA KOMPETENCIA A SPOLOČNOSŤ	1. DIGITÁLNA KOMPETENCIA AKO ZÁKLADNÝ NÁSTROJ DEMOKRACIE
		2. DIGITÁLNA KOMPETENCIA A FRAGMENTÁCIA SPOLOČNOSTI
		3. DIGITÁLNA KOMPETENCIA AKO ĽUDSKÉ PRÁVO
	III. DIGITÁLNA KOMPETENCIA, MORÁLKA („NETIQUETTE“) A ZODPOVEDNOSŤ	1. ETICKÉ A NEETICKÉ VYUŽÍVANIE INFORMÁCIÍ
		2. DIGITÁLNE PRÁVA A POVINNOSTI
		3. KOMUNIKÁCIA, ETICKÉ VYUŽITIE SIETE A ZDIEĽANIE INFORMÁCIÍ

TÉMA	PREDMET	MODUL
ENTREPRENEURIAL COMPETENCE	I. KOMUNIKÁCIA A MOTIVÁCIA	1. INFORMÁCIA A KOMUNIKÁCIA
		2. KOMUNIKÁCIA A METAKOMUNIKÁCIA
		3. MOTIVÁCIA
	II. RIADENIE KONFLIKTOV	1. KONFLIKTY
		2. RIEŠENIE KONFLIKTOV
		3. KONFLIKT A ROZVOJ
	III. VEDENIE	1. VEDÚCI A PODRIADENÍ
		2. ŠPIČKOVÉ VEDENIE
		3. LÍDRI A ÚSPECH

DIGITÁLNA KOMPETENCIA

I. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ A SILA INFORMÁCIÍ

Keď ovládam vyššie uvedené kompetencie, získal som teoretické a praktické zručnosti, poznám svoju cestu.

- *Poznám fakty – poviem, čo som sa dozvedel, spomenul a vedel.*
- *Chápem fakty – viem povedať a vysvetliť, čo znamenajú.*
- *Viem zhrnúť získané fakty – zlepšiť a rozvíjať svoje schopnosti.*
- *Viem hodnotiť – ohodnotiť a merať svoju úspešnosť.*

1. Čo je informácia?

Najjednoduchšia definícia kompetencie: je to vlastnosť potrebná na vykonávanie niečoho. Niektorí odborníci chápu „kompetenciu“ ako kombináciu praktických a teoretických poznatkov, kognitívne schopnosti, správanie a hodnoty použité na zlepšenie výkonnosti, alebo, je to chápané ako stav alebo kvalita bytia, kde človek je primerane alebo dostatočne kvalifikovaný, má schopnosť plniť určitú úlohu. Napríklad, kompetencia manažmentu by mohla obsahovať systémy myslenia a emočnú inteligenciu, a zručnosti z oblasti autority a obchodovania.

Kľúčové kompetencie, ktoré sú potrebné pre celoživotné vzdelávanie, reprezentujú špeciálnu sadu zručností, vedomostí a postojov (súvisiace so správaním), ktoré môžeme používať v rôznych situáciách. Tento súbor kompetencií je nevyhnutný pre sebarealizáciu a rozvoj, zamestnanosť a sociálnu integráciu.

Pre nasledujúce skupiny učenie o kľúčových kompetenciach má zásadný význam:

- Mládež a deti počas vyučovacieho procesu. Tento proces poskytuje znalosti do nasledujúcich rokov, pripravuje žiakov na trh práce a poskytuje im základy pre ďalšie vzdelávanie, ak je to potrebné.

 - Pre dospelých počas celého života, aby rozvíjali a zlepšili zručnosti potrebné pre ich prácu.
1. Pri získavaní skúseností pozorovaním – ako keď deti spoznávajú svet, pozorujú a zbierajú reakcie okolia, pretože sú vedené túžbou po poznaní. Čo je to? Aké to je? Prečo sa dejú veci, ktoré sa dejú?
 2. Získaním a spracovaním vedomostí– žiak sa učí, definuje, analyzuje procesy, tvorí otázky a odpovede, identifikuje problémy, rozpoznáva podobnosti a odlišnosti.
 3. Používaním získaných znalostí a skúseností. Čo sa dá použiť? Ako sa to dá využiť? Žiak individuálne hľadá riešenie a počas procesu vytvára závery, identifikuje príčiny a dôsledky, interpretuje nové procesy a potvrdí základné princípy.
 4. Rozvojom osobnosti – rozvojom tvorivého a kritického myslenia a schopnosti riešiť problémy.

5. Kedy mám potrebné kompetencie? Mám dostatočné množstvo kompetencií, keď viem získať potrebné informácie, som schopný kriticky zhodnotiť a kreatívne využiť zhromaždené materiály. Mám pozitívny postoj k problémom, ktorým čelím a som schopný ich efektívne riešiť.

6. Prečo je kompetencia dôležitá? Kompetencia je dôležitá, lebo musíme byť úspešní v našich štúdiách, práci a v našom živote. Je dôležité, aby sme sa nebáli, keď sa stretáme s problémami, ale skôr hľadali riešenia. Mali by sme udržať kritický pohľad na svet, ako aj kreativitu a otvorený prístup.

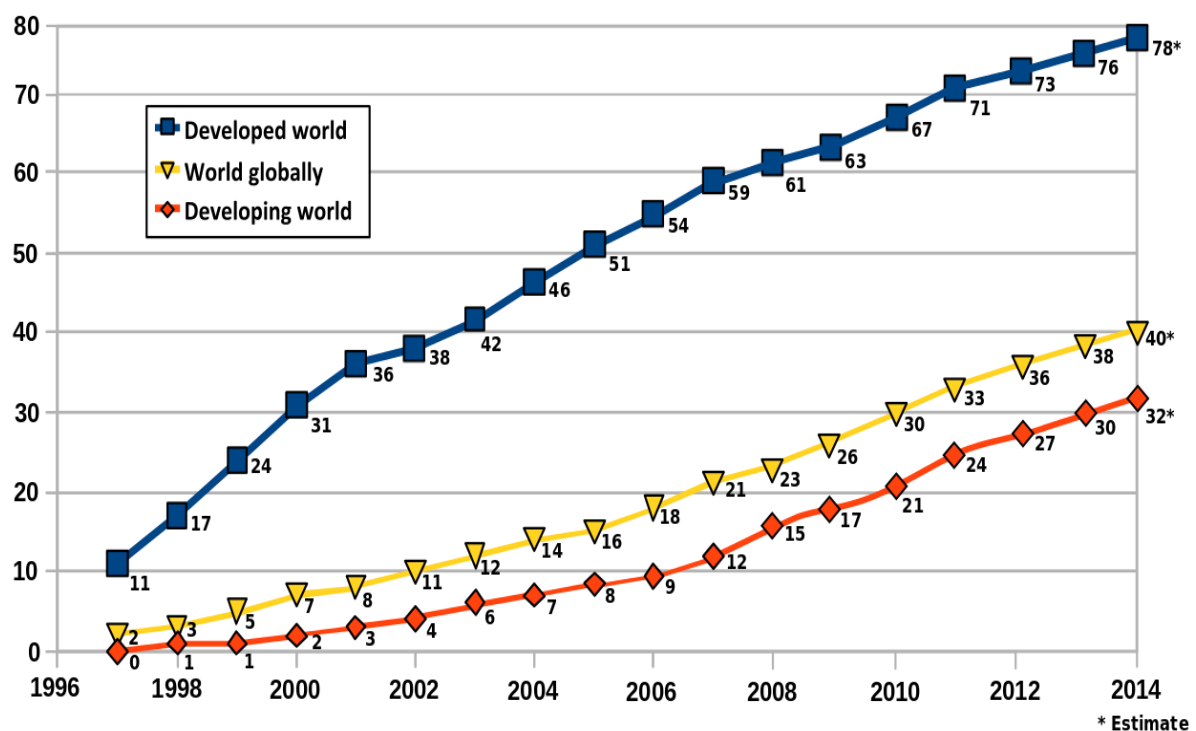
Kontrolné otázky:

- 1) Čo je kompetencia?
- 2) Kedy mám správne kompetencie?
- 3) Prečo je kompetencia dôležitá?
- 4) Aké kompetencie by mali mať žiaci?
- 5) Aké kompetencie by mali mať učitelia?

2. Informačná spoločnosť

Táto je úvodná fáza našich dnešných dní; prakticky narodenie a ranné detstvo dnešnej nastupujúcej generácie. Digitálne zariadenia, ako digitálne televízory, digitálne videokamery a fotoaparáty sú samozrejmosťou, veľmi rýchlo rastie množstvo informácií, objaví sa mobilný internet a sms.

Používanie internetu sa postupne zvyšuje a na 100 obyvateľov pripadá 30 pripojení k internetu na celom svete.

Obdobie do roku 2010 v živote rodičov je „konkurujúce vzdelávanie“ so súčasnou nastupujúcou generáciou. Vzhľadom na to, že rodičia väčšinou majú 30 rokov, najviac skúseností majú z oblasti elektronických zariadení pre spotrebiteľov a nie z oblasti počítačov a internetu. Preto ich môžeme nazývať elektronickí rodičia.

Keď ovládam vyššie uvedené kompetencie, získal som teoretické a praktické zručnosti.

- ✚ Pri získavaní skúseností pozorovaním – ako keď deti spoznávajú svet, pozorujú a zbierajú reakcie okolia, pretože sú vedené túžbou po poznaní.
- ✚ Získaním a spracovaním vedomostí– žiak sa učí, definuje, analyzuje procesy, tvorí otázky a odpovede, identifikuje problémy, rozpoznáva podobnosti a odlišnosti.
- ✚ Používaním získaných znalostí a skúseností. Žiak individuálne hľadá riešenie a počas procesu vytvára závery.
- ✚ Rozvojom osobnosti – rozvojom tvorivého a kritického myslenia.
- ✚ Poznám fakty – poviem, čo som sa dozvedel, spomenul a vedel.
- ✚ Chápem fakty – viem povedať a vysvetliť, čo znamenajú.
- ✚ Viem používať fakty – viem ich používať, uplatniť a prezentovať.
- ✚ Viem analyzovať fakty – viem hľadať príčiny, dôvody, dôsledky.

Schopnosť vytvárať dlhodobé obchodné partnerstvo

Kľúčové kompetencie, ktoré sú potrebné pre celoživotné vzdelávanie, reprezentujú špeciálnu sadu zručností, vedomostí a postojov (súvisiace so správaním), ktoré môžeme používať v rôznych situáciách. Tento súbor kompetencií je nevyhnutný pre seberealizáciu a rozvoj, zamestnanosť a sociálnu integráciu.

Mládež a deti počas vyučovacieho procesu. Tento proces poskytuje znalosti do nasledujúcich rokov, pripravuje žiakov na trh práce a poskytuje im základy pre ďalšie vzdelávanie, ak je to potrebné.

Digitálne občianstvo (e-vláda, aplikácie bankovníctva, atď.)

Kľúčové kompetencie, ktoré sú potrebné pre celoživotné vzdelávanie, reprezentujú špeciálnu sadu zručností, vedomostí a postojov (súvisiace so správaním), ktoré môžeme používať v rôznych situáciách. Tento súbor kompetencií je nevyhnutný pre sebarealizáciu a rozvoj, zamestnanosť a sociálnu integráciu.

Dimenziá a digitálne občianstvo

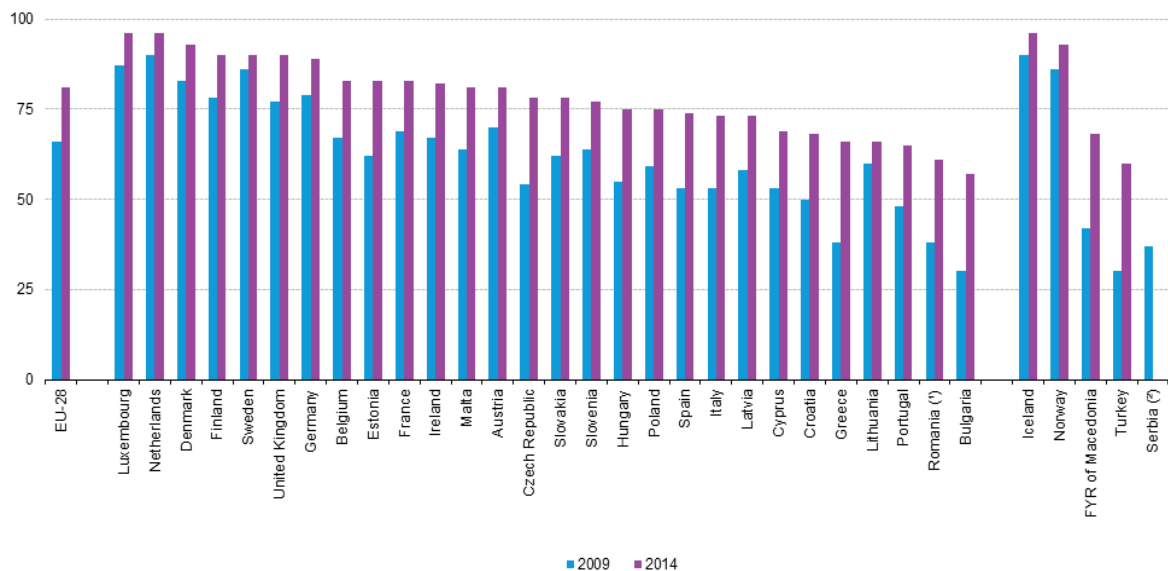
V dnešnej dobe je prirodzené používať desiatinný systém, v ktorom veličiny sú vyjadrené s desiatimi číslicami. Ľudstvo v priebehu svojej histórie používalo širokú škálu číselných sústav. Suméri a Babylončania používali dvanástkovú a šesťdesiatkovú sústavu. Staroveké číselné systémy zapríčinili 24 hodinový denný cyklus a rozsiahle použitie čísla v metrike.

Digitálny – vyjadruje a uvedie množstvo a hodnoty s číslami. Počítače používajú dvojkovú číselnú sústavu, ktorá zároveň slúži ako základ aj pre binárny systém. Pamäť počítača rozlišuje len dve hodnoty. Táto metóda je jednoduchšia a rýchlejšia, ako počítanie v desiatkovej sústave.

Digitálny vyjadruje: uvedie množstvo a hodnoty s číslami. Koncept slova digitálny sa najčastejšie objavuje v oblasti elektroniky a výpočtovej techniky 2015 (% / osoba).

Digitálna komunikácia: počítače používajú dvojkovú číselnú sústavu, ktorá zároveň slúži ako základ aj pre binárny systém. Pamäť počítača rozlišuje len dve hodnoty. Táto metóda je jednoduchšia a rýchlejšia, ako počítanie v desiatkovej sústave 2009 a 2014 (%/ domácnosť).

	Proportion of individuals who:			Frequency of use (on average)		Proportion of individuals who purchased online within the last 12 months
	Used internet within the last 3 months	Used internet within the last 12 months	Never used internet	Every day or almost every day	At least once a week (including daily use)	
EU-28	79	81	16	67	76	53
Belgium	85	86	13	73	83	55
Bulgaria	57	60	35	46	55	18
Czech Republic	81	83	13	63	77	45
Denmark	96	97	3	87	93	79
Germany	88	89	10	75	84	73
Estonia	88	89	9	77	86	59
Ireland	80	82	16	67	78	51
Greece	67	68	30	55	63	32
Spain	79	80	19	64	75	42
France	85	87	11	68	81	65
Croatia	70	71	26	60	66	31
Italy	66	68	28	62	63	26
Cyprus	72	72	26	63	70	23
Latvia	79	80	18	66	75	38
Lithuania	71	72	25	56	69	32
Luxembourg	97	98	2	92	97	78
Hungary	73	76	21	63	72	36
Malta	76	77	22	69	74	51
Netherlands	93	94	4	85	91	71
Austria	84	85	13	68	81	58
Poland	68	70	27	52	65	37
Portugal	69	70	28	55	65	31
Romania	56	62	32	37	52	11
Slovenia	73	75	22	61	71	39
Slovakia	78	81	16	60	74	50
Finland	93	93	5	85	91	71
Sweden	91	92	5	82	89	71
United Kingdom	92	93	6	83	90	81
Norway	97	97	1	89	96	76
Former Yug. Rep. of Macedonia	70	73	26	60	69	11
Turkey	52	54	44	40	48	15

(*) Break in series.

(*) 2014: not available.

Source: Eurostat (online data code: isoc_ci_in_h)

V súvislosti so stále vyvíjajúcimi sa technológiami vo svete IKT, informačná a komunikačná technológia sa stáva stále dôležitejšou v každodennom živote. Informačno-komunikačná technológia je nesmierne rozsiahla, obsahuje obrovské množstvo aktivít a oblastí. Veľmi jednoducho sa dá pripojiť k tomuto svetu, ktorý odhalí obrovské množstvo možností a častokrát aj nebezpečenstvá.

IKT môže prinášať skvelé príležitosti pre každého, ale musíme to brať vážne, lebo môže prinášať aj skutočné nebezpečenstvo.

V každom novom ročnom období vydávajú nové mobilné zariadenia, ktoré sú schopnejšie a výkonnejšie, ako predošlé generácie. Ale čo je smartfón? Kde a kedy sa zrodil? Smartfón je mobilný telefón s pokročilým mobilným operačným systémom, ktorý

kombinuje vlastnosti operačného systému osobného počítača s ďalšími, ktoré sú určené výhradne pre vreckové zariadenia. Predok všetkých smartfónov je prvý iPhone, ktorý bol uvedený na trh v júni 2007 a z čohosa v prvých šiestich mesiacoch predával 1.46 miliónov zariadení.

V dnešných smartfónoch, odlišne od svojich predchodcov, je veľa senzorov. Vďaka prítomnosti uvedených senzorov, vývojári softvérov sú schopné vykonávať činnosti a zbierať veľké množstvo dát o používateľoch (ako uskutočnia platby, sledujú ich pohyby, vedia, kedy kráčajú a kedy nie, atď.). Táto automatizácia v našom vrecku môže zlepšiť náš život a zjednodušiť naše každodenné činnosti, ktoré by sme mali uskutočniť, ale zároveň je to nekonečným zdrojom osobných informácií pre veľké firmy, ktoré môžu predať najlepšiemu uchádzačovi.

Individuálne čítanie: E-vláda

Kľúčové kompetencie, ktoré sú potrebné pre celoživotné vzdelávanie, reprezentujú špeciálnu sadu zručností, vedomostí a postojov (súvisiace so správaním), ktoré môžeme používať v rôznych situáciách. Tento súbor kompetencií je nevyhnutný pre sebarealizáciu a rozvoj, zamestnanosť a sociálnu integráciu.

Pre nasledujúce skupiny učenie?

Mládež a deti počas vyučovacieho procesu. Tento proces poskytuje znalosti do nasledujúcich rokov, pripravuje žiakov na trh práce a poskytuje im základy pre ďalšie vzdelávanie, ak je to potrebné.

Pre dospelých počas celého života, aby rozvíjali a zlepšili?

Nižšie nájdete kompetencie troch profesií. Zistite, ktoré profesie boli pomiešané a priradte k nim kompetencie!

- Schopnosť vytvárať dlhodobé obchodné partnerstvo

- Efektívne komunikačné zručnosti
- Znalosť a efektívne využitie vojenských zariadení
- Schopnosť používať kadernícke nástroje
- Znalosti z odboru medicíny – prvá pomoc, oživovanie, ošetrovanie krvácajúcej rany a zlomeniny.

Kontrolné otázky:

1. Čo je informačná spoločnosť?
2. Čo je kompetencia?
3. Kedy mám správne kompetencie.
4. Čo je digitálne občianstvo?
5. Prečo je kompetencia dôležitá?

3. Motivácia vs. Manipulácia

V dnešnej dobe je prirodzené používať desiatinný systém, v ktorom veličiny sú vyjadrené s desiatimi číslicami. Ľudstvo v priebehu svojej histórie používalo širokú škálu číselných sústav. Suméri a Babylončania používali dvanástkovú ašesťdesiatkovú sústavu. Staroveké číselné systémy zapríčinili 24 hodinový denný cyklus a rozsiahle použitie čísla 60 v metrike.

Počítače používajú dvojkovú číselnú sústavu, ktorá zároveň slúži ako základ aj pre binárny systém. Pamäť počítača rozlišuje len dve hodnoty: 1 a 0. Táto metóda je jednoduchšia a rýchlejšia, ako počítanie v desiatkovej sústave.

Digitálny – vyjadruje a uvedie množstvo a hodnoty s číslami. Táto technológia slúži pre záznam, ukladanie a spracovanie dát. Ide o slovo latinského pôvodu digitus, čo znamená prst. Koncept slova digitálny sa najčastejšie objavuje v oblasti elektroniky a výpočtovej techniky.

V posledných desaťročiach s ortuťovými a alkoholovými teplomermi sme merali teplotu, ale v dnešnej dobe používame aj digitálne prístroje. Digitálna kompetencia je prítomná v každej oblasti nášho života. Mnoho pracovných miest využíva digitálnu kompetenciu, ako napríklad profesia programátorov, počítačových technikov a mechanikov. Väčšina ľudí sa stretáva s digitálnymi kompetenciami v ich každodennom živote. Bez digitálnych zručností je ťažké predstaviť si prácu učiteľov, lekárov, administratívnych pracovníkov a manažérov. Počítače a digitálne zariadenia charakterizujú prácu lekárov, inžinierov, fyzikálnych a továrenských robotníkov, vodičov a mnoho ďalších profesií.

Aké zručnosti potrebujeme získať a naučiť sa, ak chceme byť digitálne kompetentní? Aký druh zručností potrebujeme na efektívne využívanie digitálnych technológií a internetu na dosiahnutie našich cieľov? Ako môžeme pristupovať k využívaniu informačných a komunikačných technológií, ktoré sú známe aj ako IKT.

Hlavným pilierom pedagogiky je pochopiť skutočnosť, že každé dieťa sa narodí na svet s talentami a možnosťami, ktoré nemajú hranice. Počas školských rokov deti musia rozvíjať tie zručnosti a schopnosti, ktoré im pomáhajú prekonať prekážky v bežnom živote. Každý žiak

nedokáže nájsť vhodný a prosperujúci spôsob učenia sa. Mnohí z nich myslia a konajú z rutiny, v dôsledku čoho skoro stratia motiváciu a nevidia príležitosti v živote.

Úloha učiteľa vo vzdelávacom procese sa zásadne zmenila za posledných dvadsať rokov? Podľa klasického modelu učiteľ je nositeľom vedomostí, on poskytuje informácie a vedomosti. Na základe tohto modelu si žiaci osvojili vedomosti, ktoré im odovzdával učiteľ, boli si ich schopní zopakovať a - v dobrom prípade ich vedeli uplatniť v praxi. Zručnejší žiaci dokonca aj pochopili učivo a vedeli ich v budúcnosti samostatne používať. Kvôli veľkému rozmachu informácií, učitelia už nie sú výhradnými zdrojmi vedomostí. Uprednostňuje skupinovú prácu a používa nové metódy.

Naša práca, zábava ale aj náš vzdelávací systém je obklopený strojmi a nástrojmi. Ráno chceme zistiť koľko je hodín, alebo koľko stupňov je vonku. Po prebudení zapneme rádio, otvoríme chladničku – a mohli by sme pokračovať s vymenovaním aktivít a predmetov na osobné použitie, ktoré zjednodušia náš život. Tieto nástroje sa neustále vyvíjajú – čo je viditeľné už aj v prípadoch hodínok alebo teplomerov.

Staré, klasické hodinky a teplomery sa ani nepoužívajú, namiesto nich dávame prednosť digitálnym nástrojom. Prečo? Väčšinou z praktických dôvodov. Digitálny teplomer neobsahuje jedovatú ortuť

4. Hodnota informácií

Deti sa narodili do nasledujúcej situácie informačného veku. „Charakteristickou črtou“ informačného veku je, že sa z mikroelektroniky vyvinula nanoelektronika: vzdialenosti v mikroelektronických zariadeniach už neboli merané v mikrónoch (1 mikrón je jedna tisícina milimetra), ale v nanometroch (jedna miliardtina metra.) Vzhľadom na nepredstaviteľne malý rozmer, je možné vytvoriť si nepredstaviteľné množstvo zariadení na veľmi malej ploche. Zatiaľ čo v mikroprocesore bolo okolo 2 000 tranzistorov (plocha cca 1 cm x 1 cm), táto "hustota" rástla na 80 000 000. Dnes je hustota oveľa väčšia ako niekoľko miliárd!

Extrémne malé rozmery vedú k extrémne vysokým frekvenciám - je potrebné spracovať veľké množstvo dát. Pritom hustota prináša ďalšie výhody: jedno zariadenie môže vykonávať oveľa viac funkcií a jednotková cena zariadenia sa značne znižuje. Aj napriek tomu, že zariadenie má veľa funkcií, jeho cena môže výrazne klesnúť. Nižšie ceny vedú k masovej spotrebe zariadení.

Rozvoj digitálnej techniky vedie k lepším kvalitám a k výbušnému nárastu digitálnej pamäťovej kapacity.. Dnes prakticky všetky zariadenia používajú digitálnu technológiu. Ďalšia výhoda: nové zariadenia majú veľmi nízku spotrebu energie. Preto sa mobilné počítače (notebooky) stali lacnými a bežnými.

Pre zamestnancov, zamestnávateľov, nezamestnaných ale aj pre nováčikov:

Kontrolné otázky:

1. Čo je motivácia?
2. Čo je manipulácia?
3. Aké digitálne technológie poznáš?
4. Čo je digitálna kompetencia?
5. Čo by sme sa mali naučiť, keby sme chceli byť digitálne kompetentní?

1. Znalosti sa dajú získať jednoduchšie, keď niekto už pracuje alebo študuje.

2. Zvyšuje šance na trhu práce.

3. Prácu vykonávate efektívnejšie.

Zistite, ktoré profesie boli pomiešané a priradte k nim kompetencie!

- + Efektívne komunikačné zručnosti
- + Znalosť
- + Schopnosť používať kadernícke nástroje
- + Znalosti z odboru medicíny
- + Kreativita
- + Obchodné zručnosti

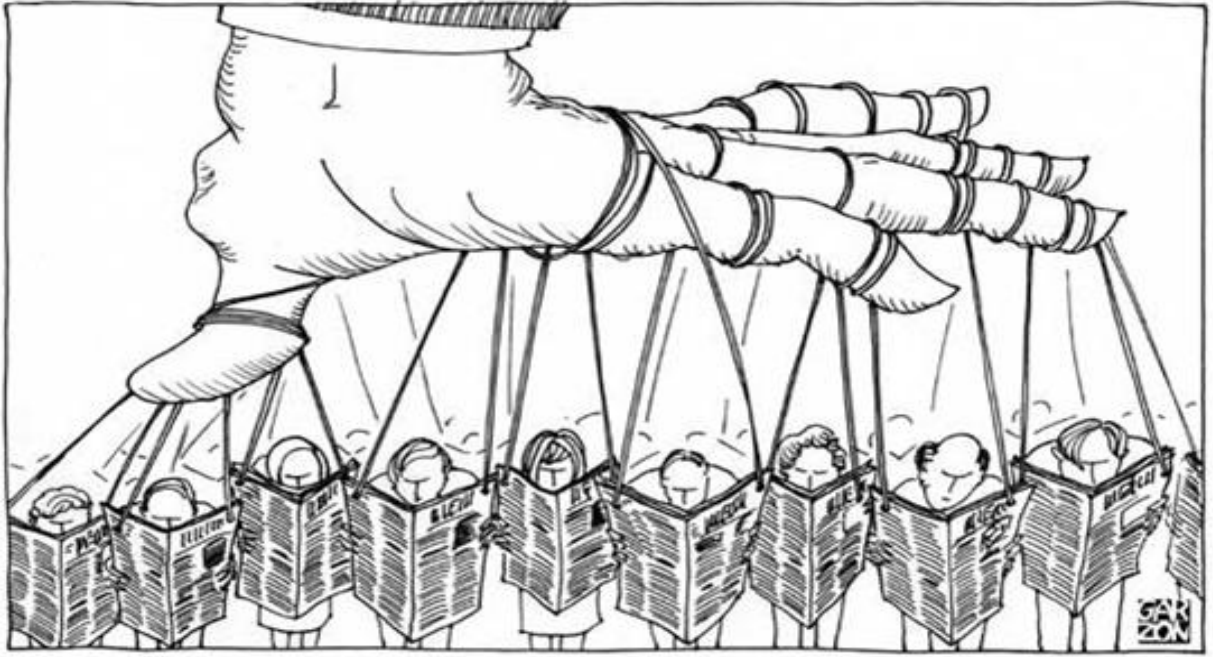

Počas dosiahnutia našich cieľov, najdôležitejším faktorom je reformácia vzdelávacieho systému a rozvíjanie štandardov vyučovacieho procesu. Učiteľ má kľúčovú úlohu pri poskytovaní kvalitného vzdelania.

Denne robím fotografie s mojim telefónom a digitálnym fotoaparátom. Predtým sme používali klasické, analógové fotoaparáty. Porovnajte fotografovanie dnes a v minulosti. Aké sú výhody a nevýhody?

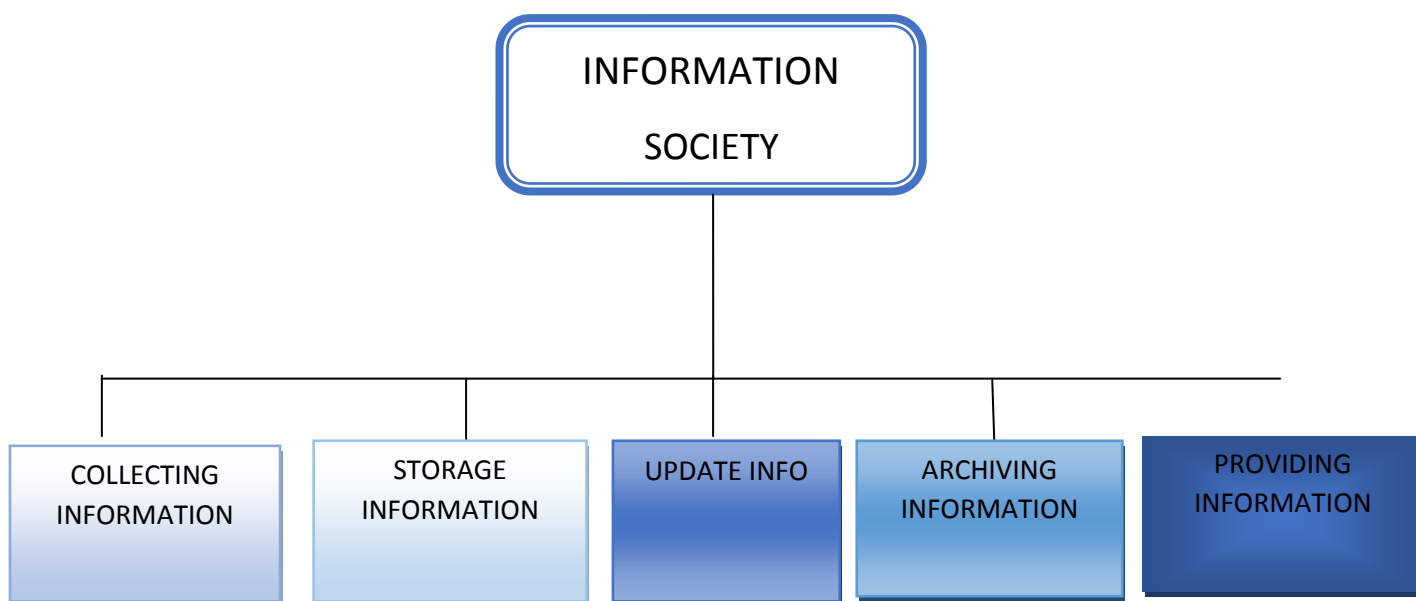
Nevýhody klasického fotografovania: vývoj a úprava obrázkov sú zdĺhavé procesy a väčšinou vyžadujú dobre vybavené laboratórium. Počet nasnímaných fotografií je obmedzený, nastavenia sú pevné, fotky sa môžu ľahko poškodiť. Vytvorenie fotografie je zdĺhavý proces a sú potrebné aj veľké úložné priestory.

Organizácia a archivácia fotografií je obmedzená a ani reprodukcia nie je jednoduchá.

V poslednom období je zaznamenaný informačný rozmach v oblasti využívania predovšetkým počítačov a celosvetovej siete informácií Internetu. Počítač a Internet je možné využívať vo vyučovaní predovšetkým ako prostriedok.

Efektívne využívanie IKT vo vyučovacom procese je podmienené dostatočnou prípravou vyučujúcich ale aj študujúcich. V súčasnosti ešte stále pociťujeme nedostatky v prispôbovaní vyučujúcich využívaniu nových technológií.

Digitálna kompetencia je dôležitá, pretože:

- a. Bez rozvíjania digitálnej kompetencie sa môžeme vzdialiť od tých krajín a spoločností, ktoré pracujú v tejto oblasti už viac rokov alebo desaťročia.
- b. S digitálnou kompetenciou môžeme zabezpečiť celoživotné vzdelávanie.
- c. S digitálnou kompetenciou môžeme vychovávať otvorených, chápaných žiakov, ktorí sú schopní vyhľadávať informácie a uplatniť svoje vedomosti.
- d. S digitálnou kompetenciou môžeme nadviazať proces stať sa úspešným dospelým.
- e. S pomocou digitálnych kompetencií žiaci s maturitou a zamestnanci budú mať potrebné zručnosti.

Individuálne čítanie: Dobrý učiteľ

Hlavným pilierom pedagogiky je pochopiť skutočnosť, že každé dieťa sa narodí na svet s talentami a možnosťami, ktoré nemajú

hranice. Počas školských rokov deti musia rozvíjať tie zručnosti a schopnosti, ktoré im pomáhajú prekonať prekážky v bežnom živote. Každý žiak nedokáže nájsť vhodný a prosperujúci spôsob učenia sa.

Mnohí z nich myslia a konajú z rutiny, v dôsledku čoho skoro stratia motiváciu a nevidia príležitosti v živote. Úlohou učiteľa nie je len odovzdať žiakom nové poznatky, ale aj pripraviť ich na život, vysvetliť im, ako riešiť problémy a tak umožniť úspešnú pracovnú kariéru. Učiteľ musí rozvíjať myslenie žiaka takým spôsobom, aby bol schopný kontrolovať svoj vlastný proces učenia sa a svoj vlastný život s využitím stále sa rozvíjajúcich zručností a vedomostí.

Úloha učiteľa vo vzdelávacom procese sa zásadne zmenila za posledných dvadsať rokov. Podľa klasického modelu učiteľ je nositeľom vedomostí, on poskytuje informácie a vedomosti.

Na základe tohto modelu si žiaci osvojili vedomosti, ktoré im odovzdával učiteľ, boli si ich schopní zopakovať a - v dobrom prípade ich vedeli uplatniť v praxi. Zručnejší žiaci dokonca aj pochopili učivo a vedeli ich v budúcnosti samostatne používať. Kvôli veľkému rozmachu informácií, učitelia už nie sú výhradnými zdrojmi vedomostí. Žiaci si často zachovávajú vedomosti a zručnosti na určitej úrovni, bez riadneho vzdelávania. Učitelia majú nové povinnosti, nie sú hlavnými zdrojmi informácií.

Dobrá učiteľ okrem poskytovania informácií rozvíja zručnosti svojich žiakov a pomáha vo vyučovacom procese. Úlohou učiteľa je viesť svojich žiakov, podporovať tvorivé myslenie, otvorenosť a nezávislosť. Uprednostňuje skupinovú prácu a používa nové metódy.

Kľúčom k zvýšeniu kvality vzdelávania je učiteľ, ktorý pomáha svojim študentom získať kompetencie počas procesu učenia sa a vzdelávania, poskytuje im zručnosti, ktoré sú potrebné na rozvíjanie osobností, pomáha im integrovať sa do spoločnosti a uplatniť sa na trhu práce. Kompetencie žiakov sú základom pre budúce vzdelávanie.

Digitálny svet sa neustále mení a stále poskytuje nové nástroje a možnosti. Len tí sú schopní zostať sebavedomí a využívať schopnosti, ktorí neustále trénujú. Digitálne technológie poskytujú obrovské možnosti, mali by sme byť schopní ich uplatniť na našom pracovisku, doma aj v škole. Nepotrebuje desaťročia na získanie prístupu k informáciám. Tok informácií je konštantný pre každého užívateľa.

Kontrolné otázky:

1. Prečo je dôležitá digitálna kompetencia?
2. Aké druhy zručností a znalostí sú potrebné ohľadom digitálnej kompetencie?
3. Vysvetlite význam slov: senzor, domáca automatizácia a riadené lietadlá.
4. Čo je sociálna sieť a čít?

II. DIGITÁLNA KOMPETENCIA A SPOLOČNOSŤ

Do konca tejto kapitoly budete môcť:

- * definícia digitálnej kompetencie;
- * porozumieť e-demokracii;
- * prozumiť prečo a ako objaviť fragmentáciu;
- * vysvetliť prečo je digitálna kompetencia dôležitá pre ľudstvo.

1. Digitálna kompetencia ako základný nástroj demokracie

Digitálna kompetencia je prítomná v každej oblasti nášho života. Mnoho pracovných miest využíva digitálnu kompetenciu, ako napríklad profesia programátorov, počítačových technikov a mechanikov. Väčšina ľudí sa stretáva s digitálnymi kompetenciami v ich každodennom živote. Bez digitálnych zručností je ťažké predstaviť si prácu učiteľov, lekárov, administratívnych pracovníkov a manažérov. Počítače a digitálne zariadenia charakterizujú prácu lekárov, inžinierov, fyzikálnych a továrenských robotníkov, vodičov a mnoho ďalších profesií.

Aké zručnosti potrebujeme získať a naučiť sa, ak chceme byť digitálne kompetentní? Aký druh zručností potrebujeme na efektívne využívanie digitálnych technológií a internetu na dosiahnutie našich cieľov? Ako môžeme pristupovať k využívaniu informačných a komunikačných technológií, ktoré sú známe aj ako IKT?

Digitálny svet sa neustále mení a stále poskytuje nové nástroje a možnosti. Len tí sú schopní zostať sebavedomí a využívať schopnosti, ktorí neustále trénujú. Digitálne technológie poskytujú obrovské možnosti, mali by sme byť schopní ich uplatniť na našom pracovisku, doma aj v škole. Nepotrebujeme desaťročia na získanie prístupu k informáciám. Tok informácií je konštantný pre každého užívateľa.

„Spôsob ako riadite a používate informácie, to rozhoduje či vyhrávaš alebo prehrávaš.“

(Bill Gates, Business and the speed of thought).

IKT, digitálny svet sa neustále mení a stále poskytuje nové nástroje a možnosti. Len tí sú schopní zostať sebavedomí a využívať schopnosti, ktorí neustále trénujú. Digitálne technológie poskytujú obrovské možnosti, mali by sme byť schopní ich uplatniť na našom pracovisku, doma aj v škole. Nepotrebujeme desaťročia na získanie prístupu k informáciám. Tok informácií je konštantný pre každého užívateľa.

Prostredníctvom internetu je prístupný akýkoľvek druh údajov. Deti dnes používajú digitálnu technológiu intuitívne a ľahko, ale táto zručnosť vo väčšine prípadov nie je naučená v školách: je intuitívna a slúži predovšetkým na získanie informácií a na hranie hier.

Naším cieľom je vychovávať novú mladú generáciu, ktorá pozná, chápe a používa informačné a komunikačné technológie pre svoje vlastné účely. (Official Journal of the European Union L 394/15)

Digitálna kompetencia je schopnosť dôveryhodne a kriticky využívať informačné technológie v práci, vo voľnom čase a počas komunikácie.

Pomocou kooperatívneho vyučovania hľadáme podmienky, ktoré sú potrebné na získanie digitálnych kompetencií. Žiaci pracujú v trojčlenných skupinách.

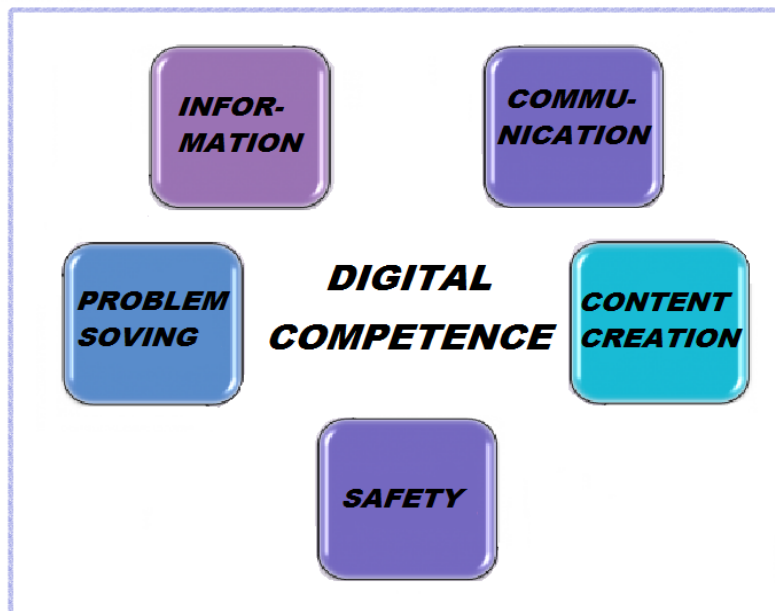
V prípade potreby, skupiny môžu dostať menšiu pomoc alebo rady od učiteľa, pokiaľ ide o smerovanie myslenia. Táto pomoc môže byť poskytnutá formou obrázkov alebo koncepcií.

Počas dosiahnutia našich cieľov, najdôležitejším faktorom je reformácia vzdelávacieho systému a rozvíjanie štandardov vyučovacieho procesu. Učiteľ má kľúčovú úlohu pri poskytovaní kvalitného vzdelania.

Príklady na kompetencie:

Vedomosti	<ul style="list-style-type: none">• Okrem získavania informácií, tvojím cieľom by malo byť analýza.
------------------	---

Zručnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržiuj bezpečnostné predpisy.
Postoj	<ul style="list-style-type: none"> • Nehľadaj len jednu odpoveď, pokús sa nájsť a identifikovať všetky možné riešenia.

Hlavným pilierom pedagogiky je pochopiť skutočnosť, že každé dieťa sa narodí na svet s talentami a možnosťami, ktoré nemajú hranice. Počas školských rokov deti musia rozvíjať tie zručnosti a schopnosti, ktoré im pomáhajú prekonať prekážky v bežnom živote. Každý žiak nedokáže nájsť vhodný a prosperujúci spôsob učenia sa. Mnohí z nich myslia a konajú z rutiny, v dôsledku čoho skoro stratia motiváciu a nevidia príležitosti v živote. Úlohou učiteľa nie je len odovzdať žiakom nové poznatky, ale aj pripraviť ich na život, vysvetliť im, ako riešiť problémy a tak umožniť úspešnú pracovnú kariéru. Učiteľ musí rozvíjať myslenie žiaka takým spôsobom, aby bol schopný kontrolovať svoj vlastný proces učenia sa a svoj vlastný život s využitím stále sa rozvíjajúcich zručností a vedomostí.

Úloha učiteľa vo vzdelávacom procese sa zásadne zmenila za posledných dvadsať rokov. Podľa klasického modelu učiteľ je nositeľom vedomostí, on poskytuje informácie a vedomosti. Na základe tohto modelu si žiaci osvojili vedomosti, ktoré im odovzdával učiteľ, boli si ich schopní zopakovať a - v dobrom prípade ich vedeli uplatniť v praxi. Zručnejší žiaci dokonca aj pochopili učivo a vedeli ich v budúcnosti samostatne používať. Kvôli veľkému rozmachu informácií, učitelia už nie sú výhradnými zdrojmi vedomostí. Žiaci si často

zachovajú vedomosti a zručnosti na určitej úrovni, bez riadneho vzdelávania. Učitelia majú nové povinnosti, nie sú hlavnými zdrojmi informácií. Dobrý učiteľ okrem poskytovania informácií rozvíja zručnosti svojich žiakov a pomáha vo vyučovacom procese. Úlohou učiteľa je viesť svojich žiakov, podporovať tvorivé myslenie, otvorenosť a nezávislosť. Uprednostňuje skupinovú prácu a používa nové metódy.

Kľúčom k zvýšeniu kvality vzdelávania je učiteľ, ktorý pomáha svojim študentom získať kompetencie počas procesu učenia sa a vzdelávania, poskytuje im zručnosti, ktoré sú potrebné na rozvíjanie osobností, pomáha im integrovať sa do spoločnosti a uplatniť sa na trhu práce. Kompetencie žiakov sú základom pre budúce vzdelávanie.

Digitálny svet sa neustále mení a stále poskytuje nové nástroje a možnosti. Len tí sú schopní zostať sebavedomí a využívať schopnosti, ktorí neustále trénujú. Digitálne technológie poskytujú obrovské možnosti, mali by sme byť schopní ich uplatniť na našom pracovisku, doma aj v škole. Nepotrebuje desaťročia na získanie prístupu k informáciám. Tok informácií je konštantný pre každého užívateľa.

Prostredníctvom internetu je prístupný akýkoľvek druh údajov.

Deti dnes používajú digitálnu technológiu intuitívne a ľahko, ale táto zručnosť vo väčšine prípadov nie je naučená v školách: je intuitívna a slúži predovšetkým na získanie informácií a na hranie hier.

Naším cieľom je vychovávať novú mladú generáciu, ktorá pozná, chápe a používa informačné a komunikačné technológie pre svoje vlastné účely.

Digitálna kompetencia je schopnosť dôveryhodne a kriticky využívať informačné technológie v práci, vo voľnom čase a počas komunikácie.

Pomocou kooperatívneho vyučovania hľadáme podmienky, ktoré sú potrebné na získanie digitálnych kompetencií. Žiaci pracujú v trojčlenných skupinách.

V prípade potreby, skupiny môžu dostať menšiu pomoc alebo rady od učiteľa, pokiaľ ide o smerovanie myslenia. Táto pomoc môže byť poskytnutá formou obrázkov alebo koncepcií.

Bez rozvíjania digitálnej kompetencie sa môžeme vzdialiť od tých krajín a spoločností, ktoré pracujú v tejto oblasti už viac rokov alebo desaťročia.

S digitálnou kompetenciou môžeme zabezpečiť celoživotné vzdelávanie?

Prečo je dôležitá digitálna kompetencia?

Digitálna kompetencia je dôležitá:

- ✚ S digitálnou kompetenciou môžeme vychovávať otvorených, chápaných žiakov, ktorí sú schopní vyhľadávať informácie a uplatniť svoje vedomosti.
- ✚ S digitálnou kompetenciou môžeme nadviazať proces stať sa úspešným dospelým.
- ✚ S pomocou digitálnych kompetencií žiaci s maturitou a zamestnanci budú mať potrebné
- ✚ Pomáha organizovať proces štúdia žiakov, zúčastňuje sa na hodnotení.
- ✚ Pomáha žiakom rozvíjať digitálnu citlivosť

Obyčajný učiteľ učí, dobrý učiteľ vysvetľuje, vynikajúci učiteľ demonštruje,

veľký učiteľ inšpiruje!

Individuálne čítanie: Elektronické hlasovanie

Ako už bolo povedané, informačno-komunikačné technológie zahŕňajú veľmi široké spektrum možností. IKT je termín používaný na identifikáciu tých technológií, ktoré umožňujú užívateľom prístupit', uložiť, prenášať a manipulovať s informáciami. V tomto zmysle, výraz IKT nie je viac obmedzujúci, ako výraz počítačová veda. Na základe tohto pohľadu, sme uviedli niekoľko zaujímavých faktov a porovnaní, z rôznych zdrojov.

Softvér je počítačový softvér, ktorého zdrojový kód je prístupný pod takou licenciou, ktorá umožňuje študovanie, poprípade vkladanie zmien a vylepšení do zdrojového kódu a požičmo do softvéru:

- umožňuje ďalšiu redistribúciu v modifikovanej alebo nezmenenej forme. Ale to nie je všetko, na týchto projektoch sa týmto spôsobom môže podieľať hocikto z celého sveta.
- každý do projektu môže pridať svoj nápad.

Kontrolné otázky:

1. Čo viete o smartfónoch?
2. Čo je sociálna sieť a čít?
3. Vysvetlite význam slov: senzor, domáca automatizácia a riadené lietadlá?
4. Ktoré z uvedených možností sú sociálne siete?
5. Čo je elektronické hlasovanie?

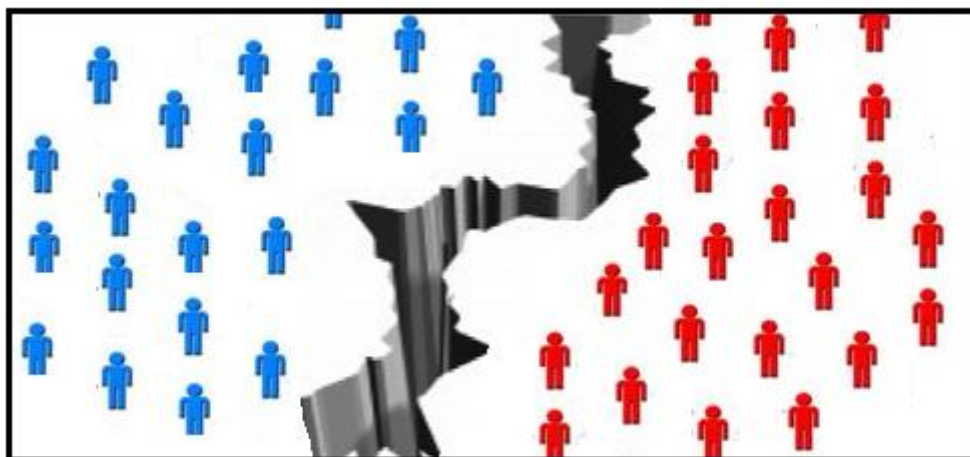
2. Digitálna kompetencia a fragmentácia spoločnosti

V súvislosti so stále vyvíjajúcimi sa technológiami vo svete IKT, informačná a

komunikačná technológia sa stáva stále dôležitejšou v každodennom živote. Informačno-komunikačná technológia je nesmierne rozsiahla, obsahuje obrovské množstvo aktivít a oblastí. Veľmi jednoducho sa dá pripojiť k tomuto svetu, ktorý odhalí obrovské množstvo možností a častokrát aj nebezpečenstvá.

IKT môže prinášať skvelé príležitosti pre každého, ale musíme to brať vážne, lebo môže prinášať aj skutočné nebezpečenstvo.

V každom novom ročnom období vydávajú nové mobilné zariadenia, ktoré sú schopnejšie a výkonnejšie, ako predošlé generácie. Ale čo je smartfón? Kde a kedy sa zrodil? Smartfón je mobilný telefón s pokročilým mobilným operačným systémom, ktorý kombinuje vlastnosti operačného systému osobného počítača s ďalšími, ktoré sú určené výhradne pre vreckové zariadenia. Predok všetkých smartfónov je prvý iPhone, ktorý bol uvedený na trh v júni 2007 a z čoho sa v prvých šiestich mesiacoch predával 1.46 miliónov zariadení. Cena pred uvedením na trh bola \$599, ktorá v skutočnosti nebola vzdialená od ceny skutočného zariadenia, ale špecifikácia sa veľmi rýchlo zmenila.

Digitálny svet sa neustále mení a stále poskytuje nové nástroje a možnosti. Len tí sú schopní zostať sebavedomí a využívať schopnosti, ktorí neustále trénujú. Digitálne technológie poskytujú obrovské možnosti, mali by sme byť schopní ich uplatniť na našom pracovisku, doma aj v škole.

Nepotrebuje desaťročia na získanie prístupu k informáciám. Tok informácií je konštantný pre každého užívateľa. Prostredníctvom internetu je prístupný akýkoľvek druh údajov.

Deti dnes používajú digitálnu technológiu intuitívne a ľahko, ale táto zručnosť vo väčšine prípadov nie je naučená v školách: je intuitívna a slúži predovšetkým na získanie informácií a na hranie hier.

Naším cieľom je vychovávať novú mladú generáciu, ktorá pozná, chápe a používa informačné a komunikačné technológie pre svoje vlastné účely.

Digitálna kompetencia je schopnosť dôveryhodne a kriticky využívať informačné technológie v práci, vo voľnom čase a počas komunikácie.

Pomocou kooperatívneho vyučovania hľadáme podmienky, ktoré sú potrebné na získanie digitálnych kompetencií. Žiaci pracujú v trojčlenných skupinách.

V prípade potreby, skupiny môžu dostať menšiu pomoc alebo rady od učiteľa, pokiaľ ide o smerovanie myslenia.

Charakteristiky:

- ✚ Denne robím fotografie s mojim telefónom a digitálnym fotoaparátom. Predtým sme používali klasické, analógové fotoaparáty. Porovnajte fotografovanie dnes a v minulosti. Aké sú výhody a nevýhody?
- ✚ Nevýhody klasického fotografovania: vývoj a úprava obrázkov sú zdĺhavé procesy a väčšinou vyžadujú dobre vybavené laboratórium. Počet nasnímaných fotografií je obmedzený, nastavenia sú pevné, fotky sa môžu ľahko poškodiť. Vytvorenie fotografie je zdĺhavý proces a sú potrebné aj veľké úložné priestory.
- ✚ Organizácia a archivácia fotografií je obmedzená a ani reprodukcia nie je jednoduchá.
- ✚ Výhody klasického fotografovania: fotografie s vysokou kvalitou, nastavenie je možné manuálne upraviť. Použitie fotoaparátu sa dá jednoducho naučiť.
- ✚ Nevýhody digitálneho fotografovania: kvalita obrazu závisí od kvality fotoaparátu, proces učenia je dlhší a ťažší, atď.

- ✚ Výhody digitálneho fotografovania: snímate vlastne zadarmo, wyswyg (what-you-see-is-what-you-get – čo vidíš, to dostaneš),
- ✚ Prístup a okamžitá použiteľnosť, len minimálny úložný priestor je potrebný, jednoduchá archivácia a replikovateľnosť, fotografie a videá môžu byť pripravené v rovnakom čase.

Teoretické poznámky

Hlavným pilierom pedagogiky je pochopiť skutočnosť, že každé dieťa sa narodí na svet s talentami a možnosťami, ktoré nemajú hranice. Počas školských rokov deti musia rozvíjať tie zručnosti a schopnosti, ktoré im pomáhajú prekonať prekážky v bežnom živote. Každý žiak nedokáže nájsť vhodný a prosperujúci spôsob učenia sa. Mnohí z nich myslia a konajú z rutiny, v dôsledku čoho skoro stratia motiváciu a nevidia príležitosti v živote. Úlohou učiteľa nie je len odovzdávať žiakom nové poznatky, ale aj pripraviť ich na život, vysvetliť im, ako riešiť problémy a tak umožniť úspešnú pracovnú kariéru. Učiteľ musí rozvíjať myslenie žiaka takým spôsobom, aby bol schopný kontrolovať svoj vlastný proces učenia sa a svoj vlastný život s využitím stále sa rozvíjajúcich zručností a vedomostí.

Kľúčom k zvýšeniu kvality vzdelávania je učiteľ, ktorý pomáha svojim študentom získať kompetencie počas procesu učenia sa a vzdelávania, poskytuje im zručnosti, ktoré sú potrebné na rozvíjanie osobností, pomáha im integrovať sa do spoločnosti a uplatniť sa na trhu práce. Kompetencie žiakov sú základom pre budúce vzdelávanie.

Digitálna kompetencia je schopnosť dôveryhodne a kriticky využívať informačné technológie v práci, vo voľnom čase a počas komunikácie?

Pomocou kooperatívneho vyučovania hľadáme podmienky, ktoré sú potrebné na získanie digitálnych kompetencií? Žiaci pracujú v trojčlenných skupinách?

Úloha učiteľa vo vzdelávacom procese sa zásadne zmenila za posledných dvadsať rokov. Podľa klasického modelu učiteľ je nositeľom vedomostí, on poskytuje informácie a vedomosti. Na základe tohto modelu si žiaci osvojili vedomosti, ktoré im odovzdával učiteľ, boli si ich schopní zopakovať a - v dobrom prípade ich vedeli uplatniť v praxi. Zručnejší žiaci dokonca aj pochopili učivo a vedeli ich v budúcnosti samostatne používať.

Kvôli veľkému rozmachu informácií, učitelia už nie sú výhradnými zdrojmi vedomostí. Žiaci si často zachovávajú vedomosti a zručnosti na určitej úrovni, bez riadneho vzdelávania. Učitelia majú nové povinnosti, nie sú hlavnými zdrojmi informácií. Dobrý učiteľ okrem poskytovania informácií rozvíja zručnosti svojich žiakov a pomáha vo vyučovacom procese. Úlohou učiteľa je viesť svojich žiakov, podporovať tvorivé myslenie, otvorenosť a nezávislosť. Uprednostňuje skupinovú prácu a používa nové metódy.

Naším cieľom je vychovávať novú mladú generáciu, ktorá pozná, chápe a používa informačné a komunikačné technológie pre svoje vlastné účely.

Ľudstvo prežíva kvantový skok dopredu. Je konfrontované s najhlbšou prevratnou a kreatívnou reštrukturalizáciou všetkých čias. Bez toho, aby sme to jednoznačne rozpoznali, sme zapojení do budovania novej pozoruhodnej civilizácie. *Informačná spoločnosť je prechod ekonomiky založenej na hmotnom majetku na ekonomiku založenej na znalostiach.* V tomto novom veku sa informácie stali hybnou silou. Informácie generujú blahobyť a sú základom všetkého.

Vedci tvrdia, že informačná spoločnosť je spoločnosť, v ktorej väčšina zamestnancov pracuje na pracovných miestach, kde využívajú informačno-komunikačné technológie. Zaoberajú sa informáciami, signálmi, symbolmi a obrázkami a nie energiou a materiálmi. Úloha vedy, vyučovania, médií, vytvárania a šírenia informácií sa stáva hlavnou oblasťou a poskytuje prácu stále väčšiemu počtu ľudí, čoraz väčšiemu množstvu spoločnosti.

Najvýznamnejšou súčasťou informačnej spoločnosti je internet. Ide o medzinárodnú sieť, international network, počítačov, ktorá poskytuje obrovské množstvo informácií a údajov.

Z tohto dôvodu sa náš svet stal malým; trvá to len sekundu a môžeme byť v New Yorku alebo Austrálii. Preto, sa informačná spoločnosť nazýva aj ako „globálna dedina“. Náš svet je taký malý ako dedina, kde takmer každý pozná každého. V rozvinutom svete má prakticky každý internetové pripojenie (a veľa ľudí aj viac), a v priemere viac ako polovica obyvateľov sveta je navzájom prepojená - zohľadňujúc aj tie najodľahlejšie kúty alebo hlboké dažďové pralesy.

Individuálne čítanie: Ľudia a IKT

Dušou elektroniky je takzvaná mikroelektronika. Mikroelektronické zariadenia sa vyznačujú extrémne malými rozmermi a preto samotné zariadenia sú extrémne malé. Takéto zariadenia sa dajú vyrábať spolu, sú integrované do jednej jednotky a nazývajú sa integrovanými obvody. Prelom v mikroelektronike nastal v sedemdesiatych rokoch storočia, a tento prelom umožnil objavenie internetu a mobilných telefónov. Výroba veľkého množstva zariadení umožnila, aby ich mohli predať za piateľnú sumu a malé rozmery umožnili výrobu veľmi zložitých obvodov.

Počítačové zručnosti	Priemer % / osoba v EU27
Kopírovanie súborov	63%
Úprava informácií v dokumentoch	61%
Prenos súborov z počítača na iné prenosné media	51%
Používanie aritmetických vzorcov	43%
Zabalenie súborov (zip)	37%
Spojenie a inštalácia nových modemov	43%
Príprava elektronických prezentácií pomocou softvérov	31%

Modifikácia alebo verifikácia konfigurácií softvérových parametrov	26%
Písanie a používanie programových jazykov	10%
Inštalácia nových a použitých operačných systémov	21%

Podľa EUROPEAN COMMISSION (Brussels, 2013) medzi 50% a 70% študentov v EÚ nikdy nepoužíva digitálne učebnice a učebné pomôcky. Spracovanie informácií znamená spracovanie veľkého množstva údajov. Rýchlosť spracovania a ukladania informácií sa považovali za náročné otázky, ale vývoj mikroelektroniky vyriešil aj tento problém. Malé rozmery vedú k veľmi vysokej rýchlosti šírenia a vývoj digitálnych obvodov vyriešil aj problémy s ukladáním. Digitálne ukladanie a spracovanie dát je oveľa presnejšie a mimoriadne veľké pamäti vyriešili problém ľahkého a lacného skladovania.

”Samozrejme to je len niekoľko príkladov, ale existujú aj ďalšie veci vo svete, ktoré sú exotické a s ktorými sa nemôžeme každý deň stretnúť.”

Digitálne kompetencie sú elektrické zariadenia, transformujúce informáciu o meranej veličine do inej fyzikálnej oblasti, najčastejšie na elektrický signál alebo IKT na elektrický parameter.

”Umožňujú transformáciu neelektrickej veličiny na elektrické diaľku riadené stroje.”

Iba 30% študentov v EÚ má digitálne kompetencie a len 28% nemá prístup k IKT, ani v škole ani doma.

Kontrolné otázky:

1. Čo je fragmentácia?
2. Čo je fragmentovaná spoločnosť?
3. Kto je používateľom?
4. Ako sa fragmentácia používa v každodennom živote?
5. Ako sa zbaviť fragmentácie?

3. Digitálna kompetencia ako ľudské právo

Tieto veci umožňujú vykonávať množstvo úžasných vecí, ako sú on-line platby alebo bezdrôtový prenos súborov. Tieto senzory poskytujú veľké výhody, ale sú aj zdrojom údajov pre spoločnosti každého druhu.

Ďalšou skvelou črtou týchto zariadení je prístup na sociálne siete, z ktorých najdôležitejší založili v roku 2004 a veľmi rýchlo sa stal populárnym v celej verejnosti. Odhaduje sa, že v súčasnosti má aktívnych používateľov s viac správ zasielaných každý deň. Sociálne siete nie sú len tie, o ktorých zvykneme hovoriť, ako napríklad Facebook. Sem patria aj Wikipedia a Open Source Software. Jediným rozdielom je téma.

Kým človek,

klúčovým konceptom sú naše príbehy a priatelia, na je klúčovým pojmom informácia, v iných ako TED sú nápady a tak ďalej. (Wikipédia)

Inteligentné telefóny, sociálne médiá, chat a celý svet informačných a komunikačných technológií sa považujú za kúzelné boxy, ktoré fungujú takým spôsobom, že len odborníci na počítače ich dokážu pochopiť a zaobchádzať s nimi.

S poskytnutým materiálom by sme si chceli ujasniť veci, pretože, keď viete ako niečo funguje, je oveľa väčšia pravdepodobnosť, že budete chcieť využívať výhody produktu.

Digitálny svet a informačno-komunikačné technológie sú všade okolo nás a deti sú najviac ohrozené. Rodičia nie sú schopní naučiť svoje deti, ako používať bezpečne internet, pretože ani oni nie sú schopní tak urobiť. Deti získajú mobil väčšinou tak, že im ho rodičia darujú, ale bez toho, aby ich naučili ho používať. Ale predovšetkým čo sú je nesmierne rozsiahly svet, ktorý zahŕňa obrovské množstvo aktivít a oblastí. Spojenie s týmto svetom je pre nás všetkých veľmi jednoduché, a odhaľuje obrovské množstvo príležitostí a mnohokrát aj nebezpečenstvá.

Poskytuje skvelé príležitosti pre každého z nás z 21. storočia, ale musíme to brať vážne, pretože je to skutočný a reálny svet, predstavuje skutočné nebezpečenstvo. Zvyčajne termín sa používa na definovanie veľmi veľkého množstva vecí.

Jedným z mnohých, ktoré používame každý deň, je určite inteligentný telefón.

V tejto práci poskytujeme základne vysvetlenia, aby sme mohli lepšie pochopiť **Svetovú konferenciu informačnej spoločnosti (2003 a 2005) a WSIS+10 (2015)**. Na materiály z troch modulov musíme pozeráť z tohto pohľadu. V prvej časti poskytujeme niekoľko definícií a rád, ako pristupovať k tomuto svetu.

V ďalšej časti poskytneme niekoľko príkladov, ktoré umožnia deťom rozprávať sa o svojich dojmoch a o tom, ako si predstavujú svoju budúcnosť, a to najmä so zameraním na interakcie. Nakoniec, vieme – **že vo svete sa všetko mení obrovskou rýchlosťou, takže tento materiál môže byť zastaraný** - keď ho budete čítať. Z tohto dôvodu v poslednom module tejto sekcie, poskytneme niekoľko zaujímavých webových stránok. **Z ktorých môžete získať najnovšie aktuality z oblasti !**

Prvý modul môže byť nazvaný aj ako úvodná prednáška, v ktorej je učiteľ schopný poskytnúť všetky informácie potrebné na riešenie domácich úloh.

Používaním mobilných telefónov a internet tieto funkcie majú k sebe veľmi blízko a dnes je možné používať internet prostredníctvom mobilných telefónov (t.j., mobilné telefóny prenikli na „územia“ počítačov), ale môžeme ich využívať aj na telefónne hovory a rozhovory (skype). (t. j. počítače prenikli na „územie“ mobilných telefónov).

Kvôli uvedeným skutočnostiam, internetové pripojenie, množstvo počítačov a mobilných telefónov úplne zmenili svet informácií: všetci na svete sú prístupní; svet sa naozaj stal "dedinou" (globálna dedina).

Množstvo informácií viedlo k obrovským číslam: v roku 2014, 78 % má výmena internetových dát dosiahnuť približne 16 a 74 rokov. Akoby každý človek na Zemi dostal denne viac ako tisíc novín.

Neuveriteľné množstvo informácií očividne prevyšuje našu kapacitu hodnotenia informácií. Preto je mimoriadne dôležité, aby sme sa my všetci a najmä deti (dáta z júni 2015) stali mediálne gramotnými - t. j. aby sme vedeli kriticky vyhodnotiť a analyzovať záplavu informácií.

Kvantitatívna zmena počas mladosti rodičov sa v dnešnej dobe obrátila na kvalitatívnu zmenu nového sveta 2007 – 55%. Svet nie je taký ako pred dvadsiatimi rokmi a nikdy nebude rovnaký 2014 – 81 %.

Informačná doba dosiahla bod obratu: informácie a informačné zariadenia boli v minulosti iba nástrojmi (aj keď veľmi inteligentnými nástrojmi) Luxemburg, Holandsko, Dánsko a Švédsko 9 až 10 domácností v roku 2014 v rukách ľuďstva.

Teraz sa stali majstrom a úplne zmenili náš život. Naše deti vyrastajú v prostredí najmodernejších technologických pomôcok.

- * Komunikácia
- * Prístup k informáciám
- * Civilná a politická spolupráca
- * Učenie sa
- * Profesionálny život
- * Pracovné a súkromné zájazdy
- * Používanie online služieb
- * Používanie e-Vlády
- * Používanie e-Komercií.

Rodičovská kontrola prakticky nefunguje; rodičia prakticky nevedia, čo robia ich deti na internete. Virtuálna realita sa stala realitou a virtuálne spoločnosti ako napr. sociálna sieť nahrádza skutočné ľudské kontakty.

IKT priame vyučovanie nefunguje: predtým rodičia učili kontrolovali, pomáhali svoje deti, ale teraz, čo sa týka informačno-komunikačných technológií, deti majú rozsiahlejšie.

To znamená, že by tu malo prebiehať obrátené vyučovanie deti by mali učiť svojich rodičov **jedno zariadenie môže vykonávať oveľa viac funkcií a jednotková cena zariadenia sa značne znižuje**. Aj napriek tomu, že zariadenie má veľa funkcií, jeho cena môže výrazne klesnúť. Nižšie ceny vedú k masovej spotrebe zariadení.

Obmedzenia:

- *ohováranie
- *rasistická reč
- *diskriminácia
- * nepriateľská alebo násilná reč.

Hľadanie nových nápadov. Prvým krokom je uvedenie témy. Na začiatku učiteľ vytvorí vhodné prostredie s uvoľnenou atmosférou, kde môžu žiaci uplatňovať svoju fantáziu. Žiakom by sa malo umožniť voľné produkovanie nápadov, návrhov, riešení na zadanú tému. Je zakázané nápady, návrhy v prvej fáze akýmkoľvek spôsobom hodnotiť (či už verbálnym alebo neverbálnym prejavom).

Kritika myšlienok žiakov brzdí ich tvorbu. Zákaz hodnotenia v prvej fáze má učiteľ, ale aj ostatní žiaci. Napriek tomu na prvý pohľad nezmyselným nápadom môžu vzniknúť zaujímavé projekty. Všetky nápady sa zapisujú na viditeľné miesto (najčastejšie na tabuľu), aby jednotlivé nápady inšpirovali žiakov k produkovaniu ďalších nápadov.

Vychádza sa z toho, že v skupine sa väčšinou vyprodukuje viac nápadov než by za rovnaký časový úsek vyprodukoval jednotlivec. V ďalšej fáze sa hodnotia nápady, ktoré vymysleli a vyberajú tie najzaujímavejšie, ktoré sa dajú uskutočniť z dostupných materiálov a pomôcok.

Individuálne čítanie: Ľudské práva a digitálne práva

Na riešenie problému by sme mali vytvoriť trojčlenné skupiny. Žiaci najprv musia nájsť informačné zdroje, ktoré môžu byť ich rodičia alebo internet. Musia zhodnotiť dôveryhodnosť zdrojov a skutočnosť, či sú informácie aktuálne.

Kde koniec koncov univerzálne práva začínajú? Na malých miestach, v blízkosti domova - tak blízko a tak malé, že ich nemožno vidieť na žiadnej mape sveta. Avšak oni sú svetom individuálnej osoby; Okolie, v ktorom žije; Škola alebo vysoká škola, ktorú navštevuje; Závod, farma alebo kancelária, kde pracuje. (Eleanor Roosevelt, The Great Question, 1958)

Eleanor Roosevelt bola jedným z najdôležitejších členov Komisie OSN pre ľudské práva. Založila základy Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Všeobecná deklarácia ľudských práv (výber článkov)

(Čítaj ďalej: <http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights>)

Článok 1 *Všetci ľudia sa rodia slobodní a rovní v dôstojnosti a právach.*

Článok 2 *Každý má právo na všetky práva a slobody uvedené v tejto deklarácii bez rozdielu medzi rasou, farbou, pohlavím, jazykom, náboženstvom, politickým alebo iným názorom, národným alebo sociálnym pôvodom, majetkom, narodením alebo iným postavením.*

Článok 18 *Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva; Toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženstvo alebo vieru a slobodu, či už samostatne alebo spoločne s inými a vo verejnej alebo súkromnej sfére, prejavíť svoje náboženstvo alebo vieru vo vyučovanie, prax, uctievanie a dodržiavanie.*

Článok 19 *Každý má právo na slobodu názoru a prejavu; Toto právo zahŕňa slobodu držať názory bez zasahovania a hľadať, prijímať a šíriť informácie a myšlienky prostredníctvom akýchkoľvek médií a bez ohľadu na hranice.*

Článok 21 Každý má právo zúčastňovať sa na vláde svojej krajiny priamo alebo prostredníctvom slobodne zvolených zástupcov. Každý má právo na rovnaký prístup k verejnej službe vo svojej krajine.

Článok 25 Každý má právo na životnú úroveň primeranú zdraviu a blahobytu seba a svojej rodiny vrátane potravín, odevov, bývania a lekárskej starostlivosti a potrebných sociálnych služieb a práva na bezpečnosť v prípade nezamestnanosti, Choroba, postihnutie, vdovstvo ...

Článok 26 Každý má právo na vzdelanie. Vzdelanie musí byť slobodné, prinajmenšom v základnom a základnom štádiu.

Článok 27 Každý má právo slobodne sa zúčastňovať na kultúrnom živote spoločenstva, užívať umenie a podieľať sa na vedeckom pokroku a jeho výhodách. Každý má právo na ochranu morálnych a materiálnych záujmov vyplývajúcich z akejkoľvek vedeckej, literárnej alebo umeleckej produkcie, ktorej je autorom.

Kontrolné otázky:

1. Prečo je digitálna kompetencia ľudským právom?
2. Aké ďalšie práva sú s ňou spojené?
3. Ako ovplyvňujú IKT ľudské práva?
4. Ako môžu IKT presadzovať ľudské práva?
5. Aké organizácie pracujú na podpore ľudských práv?

III. DIGITÁLNA KOMPETENCIA, MORÁLKA (NETIQUETTE) A ZODPOVEDNOSŤ

Do konca tejto kapitoly budete môcť:

- * *Správne definovať etiku;*
- * *Pochopiť, aké sú vaše digitálne práva a povinnosti;*
- * *Zodpovedne a eticky využívať nástroje IKT;*
- * *Zodpovedne a eticky používať a zdieľať informácie.*

Technológia výrazne zmenila spôsob, akým žije, pracuje alebo trávi svoj voľný čas, ale súčasne prináša nové a náročné etické problémy.

Postoje a správanie sa na počítači, tablete, telefóne alebo na internete sa stali celosvetovým problémom. Informačná spoločnosť preto v súčasnosti zaviedla jednu z najväčších etických globálnych výziev: informačnú etiku. Je to etická výzva, hlavne preto, lebo sa vo virtuálnej spoločnosti považuje za zložité.

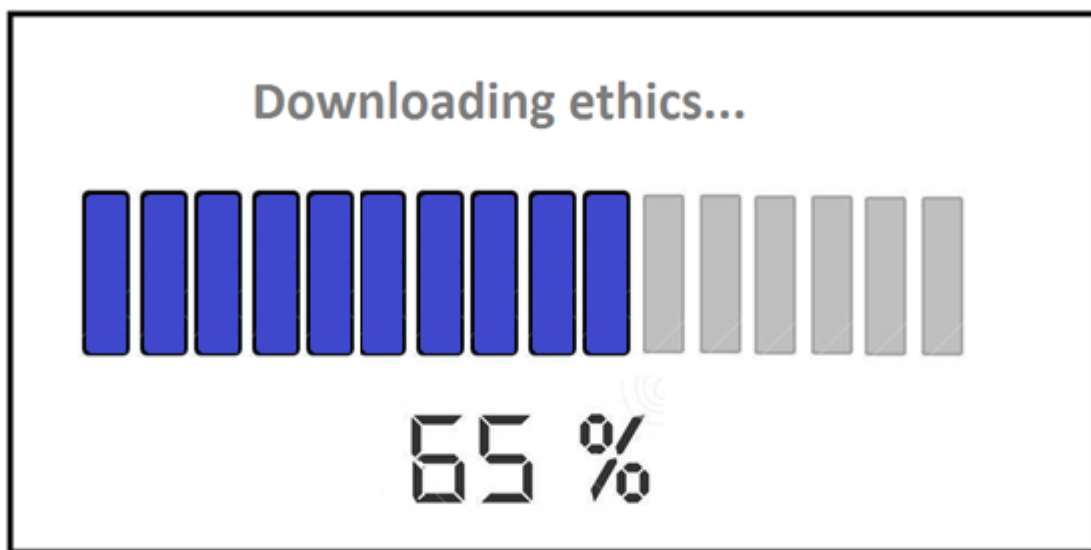
Etika upozorňuje na to, ako sa navzájom vzájomne ovplyvňujeme, a je to systém prijatých názorov, ktoré riadia správanie, najmä taký systém založený na morálke (Cambridge Dictionaries). Etika odkazuje na hlavné zásady; Je to morálny systém špecifickej oblasti systematizujúci správne a nesprávne správanie. Tieto zásady sú známe aj ako "kódex správania" alebo vhodné správanie. Spoločnosť potrebuje etický kódex na zabezpečenie poriadku alebo zabránenie nežiaducich konfliktov. Mať etickú spoločnosť znamená zlepšiť kvalitu života a rozvoj demokracie považuje etické hodnoty za základné hodnoty. Niektoré etické normy môžu zahŕňať čestnosť, súcit, vernosť, pravdu atď.

Tým, že máme morálny postoj a správanie, obohacujeme naše životy a životy ľudí okolo nás; Preto v 21. storočí etika nie je ani luxus, ani len možnosť.

1. Etické a neetické využívanie informácií

Ako ste už predtým prečítali, vzťah medzi informačnou spoločnosťou a etikou možno považovať za jeden z hlavných problémov tohto storočia. Spôsob, akým vzájomne spolupracujeme, premieňa naše každodenné aktivity kvôli kolísaniu a šíreniu informácií.

Etika môže byť považovaná za nepretržitú snahu študovať vlastnú morálnu vieru, naše správanie. Takže etika je tiež o uvedení zásad do činnosti. Čo môžeme oceniť a aké kroky hovoria, že môžeme oceniť, je otázkou integrity.

Nie veľa ľudí vie o pravidlách, ktoré boli uplatnené pri používaní nových technológií a len veľmi málo ľudí pochopilo, že je rovnako dôležité, aby sa s ľuďmi zaobchádzalo so zdvorilosťou a rešpektom, a to ako on-line, tak v reálnom živote.

V informačnej spoločnosti sa etika vzťahuje na **normy a pravidlá správania pri používaní IKT a digitálna etiketa** sa považuje za povedomie o tom, že je zodpovedným on-line občanom.

Informačná etika sa zaoberá otázkami, ako sú súkromie, bezpečnosť, kvalita informácií alebo duševné vlastníctvo a všetky ľudské činnosti súvisiace s informáciami. Chudoba a nízka úroveň vzdelania môžu tiež zabrániť ľuďom používať a zdieľať informácie eticky.

Rastúci počet elektronických technológií spochybňuje schopnosť zabezpečiť práva na ochranu osobných údajov (osobné údaje / údaje pre občanov).

Všetci občania musia prijať náležité opatrenia na ochranu vlastného hardvéru a softvéru, vlastných údajov z vírusov alebo hackerov. **Digitálne zabezpečenie** sa týka krokov, ktoré sa podnikli s cieľom zaručiť osobné údaje a bezpečnosť sietí.

Bezpečné a presné informácie znamenajú zvýšenie kvality informácií vedúcich k lepšej interakcii medzi jednotlivcami a inštitúciami. Model etického využívania by mal zohľadňovať rešpektovanie vlastníctva a súkromia, rešpekt voči druhým a nedostatok nezodpovedného prejavu (hanobenie, obťažovanie a zneužívanie jazyka).

Niektoré jednoduché kroky, ktoré môžu poskytnúť súkromie a bezpečnosť:

- * Inštalácia antivírusu;
- * Nákup softvéru s licenciou;
- * Vyčistenie cache;
- * Vymazanie histórie prehliadania;
- * Odhlásenie z rôznych účtov;
- * Skrytie osobných údajov zo sociálnych sietí;
- * Čistenie cookies;
- * Inštalácia filtračného softvéru;
- * Často skenovanie počítača;
- * Pomocou antispyware a firewallov.

Licencia je povolenie od autority vlastniť alebo používať niečo, robiť konkrétnu vec alebo vykonávať obchod. Používatelia platia za licenciu a majú právo ju používať, nie právo obchodovať s ním.

Antispyware je program, ktorý chráni počítač pred bezpečnostnými hrozbami (softvér).

Firewall je program, ktorý chráni počítač pred podvodmi a trikami.

Príklady neetického a nezákonného používania informácií

- ✚ *Hacking* - snažia sa preniknúť do bezpečnostného systému inštitúcie (vzdelávacie inštitúcie, korporácie, vládne miesta);
- ✚ *Piráctvo* - kopírovanie počítačového programu (aj pre osobné použitie) bez povolenia;
- ✚ *Plagiátorstvo* - krádež intelektuálneho výstupu, používanie myšlienok inej osoby a prezentovanie ich ako vaše.

Plagiátorstvo má negatívny vplyv na duševné vlastníctvo; To znamená kradnúť intelektuálne vlastníctvo inej osoby - slová, nápady, návrhy, vynálezy a používať ich ako svoje vlastné. Každý môže byť držiteľom autorských práv v digitálnej ére (študent, učiteľ, reportér, blogger atď.);

- + Spamovanie - odosielanie nevyžiadanych správ;
- + Vírusy;
- + Virtuálne zločiny;
- + Kybernetická šikanovanie - komunikácia s hviezdami;
- + Nelegálne sťahovanie hudby a videí;
- + Nelegálne zdieľanie súborov;
- + Krádež identity;
- + Tvorba a šírenie vírusov;
- + Počítačové podvody;
- + Podvody - niečo sa pokúša oklamať používateľov;
- + Podvodné súťažné podvody - zdá sa, že sú nejakou hrou, ktorú práve vyhrala, ale skutočne zhromažďujú osobné údaje.

Počítačový vírus je škodlivý softvér, ktorý sa pri vykonávaní opakuje vložení kópií do iných digitálnych programov. Po úspešnej replikácii sú postihnuté oblasti "infikované". Takže sú samoprepisujúce počítačové programy, ktoré sa inštalujú bez súhlasu používateľa. Vykonávajú škodlivé aktivity na infikovaných hostiteľoch (krádež priestoru na pevnom disku alebo čas CPU, prístup k súkromným informáciám používateľa, poškodenie dôležitých údajov atď.).

Phishing je podvod, keď sa subjekt pokúša ukradnúť súkromné informácie tým, že predstiera, že je niekto, koho poznáte.

Riešením všetkých etických problémov bolo vytvorenie etických kódexov.

Individuálne čítanie: Etické kódy a bezpečnosť internetu

Špecialisti tvrdia, že etika je ako všetko, čo sa snažíme byť dobré. Vyžaduje to **prax a úsilie** a všetci ľudia by sa mali usilovať o etické kroky a rozhodnutia. Je potrebné porozumieť a rozvíjať naše

cnosti a úspešní obchodní lídri často hovoria, že liečenie druhých morálne je veľmi dôležitým aspektom pri získavaní úspechu.

Naše hodnoty a etické štandardy sú neustále rozvíjané. Každý deň sme konfrontovaní s voľbami a učenie sa začína od narodenia. Preto je to **rastúci proces**. Možnosti, ktoré tvoria náš postoj, náš obraz seba a to, ako nás ostatní vnímajú. Etická osoba by mala byť úprimná, dôsledná, úctivá, zodpovedná, dôveryhodná atď.

V otvorenom virtuálnom svete, kde má každý prístup a ktorý nemožno úplne kontrolovať, má internet zraniteľnú štruktúru.

Potreba bezpečného prístupu a obsahu sa objavuje na všetkých úrovniach a vo všetkých inštitúciách.

Čo môže urobiť váš prístup nezabezpečený: nevyberanie dobrého / silného hesla a používanie skorumpovaného softvéru (vírus, červ, trójske kone).

Tu je niekoľko tipov na ochranu vášho hesla:

- Urobte svoje heslo niečím, čo si vždy pamätajte;
- Uistite sa, že vaše heslo nie je ľahké pre ostatných hádať;
- Nikdy dajte svoje heslo nikomu;
- Vaše heslo by malo mať aspoň 6 znakov;
- Mal by mať kombináciu malých a veľkých znakov, čísel a / alebo interpunkčných znamienok;
- Zámerne nesprávne napísať jedno alebo dve slová spôsobuje, že vaše heslo je ťažšie na crack.

Iné návrhy: všetky počítače by mali mať nainštalovaný antivírusový program; Neinštalujte program z neznámych zdrojov alebo nie je dôveryhodný; Neotvárajte e-mailly od neznámych osôb, najmä tých s príponou .exe; Zálohujte dôležité údaje.

Dôležité fakty:

- žiadny antivírusový program nie je 100% účinný;
- niektoré môžu spomaliť váš počítač, ale môžu byť efektívnejšie;

- srdcom každého antivírusového programu je detekčný prístroj, takže pracuje na tom, čo vie;
- vždy používajte zdravý rozum: opýtajte sa, prečítajte si a informujte sa!
- iné typy súborov môžu byť omylom zablokované, aj keď neobsahujú vírusy;
- ak sa zaujímate, ako budete vedieť, či bol počítač infikovaný vírusom alebo červom, je tu niekoľko spoločných charakteristík infekcie: neobvykle pomalá prevádzka; Počítač sa často zablokuje alebo zlyhá a opätovne sa znova zapína; Tlač nie je normálna; Podivné chybové hlásenia.

Kontrolné otázky:

1. Čo je etika informácií?
2. Aké je riešenie pre väčšinu etických otázok?
3. Ako môže dôjsť k krádeži identity?
4. Môžete dostať podvod e-mail od niekoho neznáme?
5. Je počítačový antivírusový softvér 100% účinný? Prečo / Prečo nie?

2. Digitálne práva a zodpovednosť

Digitálne práva a zodpovednosti sa týkajú práva a slobody používať všetky typy digitálnych technológií. Okrem toho sa technológia musí používať prijateľným a primeraným spôsobom, pretože zahŕňa aj právo na súkromie alebo osobné vyjadrenie.

IKT sú hlboko integrované do našej práce alebo osobného života a digitálna komunikácia je stále dostupnejšia, čo umožňuje miliardám ľudí zlepšiť kvalitu ich života. Tento vývoj IKT má aj veľa dôsledkov v spoločnosti.

Všetci máme zodpovednosť používať IKT múdro a vždy rešpektovať prácu ostatných ľudí!

Keď vstúpite do určitej krajiny alebo komunity, existujú práva a povinnosti, ktoré je potrebné dodržiavať. Je to isté s digitálnymi komunitami. Existujú teda jasné očakávania toho, ako by sa mali používať nástroje IKT, a že existuje individuálna a osobná povinnosť učiť sa práva a povinnosti žijúceho v digitálnej komunite.

Z tohto dôvodu potrebujeme, aby si užívatelia globálnej spoločnosti fungujúci a bezpečný 21. storočia pochopili a rešpektovali svoje digitálne práva a povinnosti.

Digitálne práva:

- ✚ Právo na digitálny prístup;
- ✚ Právo na slobodu prejavu a zhromažďovanie;
- ✚ Právo na súkromie;
- ✚ Právo na úver pre osobnú prácu;
- ✚ Právo na totožnosť.

Inými slovami, používatelia majú právo:

- používať moderné technológie tak, aby vyhovovali ich najlepším záujmom;
- získať uznanie za to, čo publikujú;
- prepojenie s ostatnými;

Mať svoju vlastnú digitálnu identitu a schopnosť ju ovládať;

- v prípade potreby používať systémy anonymne, pokiaľ to nie je z nezákonných dôvodov;
- sprístupňovať a využívať informačné zdroje definované vlastníckmi;

- prijímať služby elektronickej demokracie;
- určiť účel vlastného duševného vlastníctva.

Digitálne zodpovednosti:

- ✚ Zodpovednosť za oznámenie počítačového šikanovania, obťažovania, krádeže identity alebo iného neetického použitia informácií;
- ✚ Zodpovednosť uvádzať použité zdroje;
- ✚ Zodpovednosť za legálne stiahnutie hudby, videí a iných materiálov;
- ✚ Zodpovednosť za to, aby boli informácie chránené pred hackermi.
- ✚ Zodpovednosť za to, aby sa nezverejňovali nepríjemné obrázky alebo údaje;
- ✚ Zodpovednosť za kontrolu nastavení ochrany osobných údajov v sociálnych sieťach;
- ✚ Zodpovednosť za vlastníctvo a používanie IKT takým spôsobom, aby nebolo ovplyvnené zdravie a blahobyt.

Inými slovami, používatelia musia:

- byť opatrní na sieti (dvakrát skontrolujte, či niečo nie je uvedené);
- nepoužívajte meno ani adresu žiadneho iného (neukradnite totožnosť);
- požiadať o povolenie zdrojov;
- robiť etické rozhodnutia;
- nikdy nedávajte / neuvolňujte osobné údaje;
- zaobchádzajte s ostatnými stranami, ktoré sledujú interakciu;
- chrániť svoju digitálnu identitu od necertifikovaného používania a byť zodpovedný za všetky činnosti pri používaní všetkých IKT;
- dodržiavať príslušné právne predpisy, predpisy, kódexy správania a osvedčené postupy;
- pochopiť zdravotné riziká spojené s používaním IKT.

Praktický príklad, ako zodpovedne sťahovať a používať obrázky

Nahrávanie a sťahovanie obrázkov do a z internetu nebolo nikdy jednoduchšie. Fotografie môžete uverejniť na svojom účte sociálnych sietí počas niekoľkých sekúnd.

Zdieľanie fotografií môže byť zábavné, ale mnohí ľudia nerozumejú tomu, že akonáhle sa fotografia uverejní na internete, môže sa kopírovať alebo upravovať a používať na iných webových stránkach na iné účely.

Dobrým príkladom pre bezpečné stiahnutie a použitie je Every Stock Photo; Pri kliknutí na vybraný obrázok sa môžete dozvedieť o fotografovi a o licenciách.

Nasledujúci obrázok možno zdieľať a prispôbiť, ak používateľ priradí diela spôsobom, ktorý určil autor (zdroj: www.everystockphoto.com).

Upozornenie o autorských právach od Europass © European Union, 2002-2014:

"Reprodukcia je povolená za predpokladu, že je uvedený zdroj (© Európska únia) a webová adresa (<http://europass.cedefop.europa.eu>), pokiaľ nie je uvedené inak.

Poznámka: Rada Európy a Európska únia majú spoločné autorské práva na jazykový pas Europass. Rozmnožovanie je povolené za rovnakých podmienok za predpokladu, že sú uvedené zdroje (© Európska únia a Rada Európy) a adresa internetovej stránky (<http://europass.cedefop.europa.eu> a <http://www.coe.int/portfolio>) tiež. Ak sa musí získať predchádzajúce povolenie na reprodukciu alebo používanie textových a multimediálnych informácií (zvuk, obrázky, softvér atď.), Toto povolenie zruší vyššie uvedené všeobecné povolenie a jasne uvádza akékoľvek obmedzenia používania.

Zdravotné riziká spojené s používaním IKT

Ako ste pravdepodobne čítali, existuje pomerne veľké riziko spojené s používaním IKT. Hoci sa život ľudí zlepšil, od výskytu nových technológií, vždy existovali negatívne dôsledky, najmä pre tých, ktorí denne používajú IKT.

Zdravotné problémy	Ako predísť
Namáhanie očí	<ul style="list-style-type: none"> • prestávky • používajte LCD / plazmové obrazovky • mať pravidelné očné testy
Bolesti chrbta a krku	<ul style="list-style-type: none"> • vyhnite sa zlému držaniu tela • používať nastaviteľné kreslá a opierky na nohy • pravidelné prestávky
Opakované poranenie pri poranení (poškodenie prstov alebo zápästia v dôsledku opakovaných pohybov)	<ul style="list-style-type: none"> • mať každú hodinu päť minút prerušenia • udržujte lakte blízko svojej strany • vykonávajte cvičenia na prstoch a zápästiach
Trombóza	<ul style="list-style-type: none"> • postavte sa z času na čas • sedieť vo vhodnej polohe
Žiarenie	<ul style="list-style-type: none"> • vyhnite sa používaniu mobilného telefónu, ak je slabý signál a neustále nosíte vaše telo • prepínajte strany a vyhýbajte sa dlhým konverzáciám • vybrať zariadenie s najnižšou možnou SAR
Závislosť	<ul style="list-style-type: none"> • znížiť počet hodín strávených online alebo offline (nie viac ako dve hodiny) • získajte koníček, ktorý nie je spojený s technológiou a trávite skutočný čas s priateľmi

Individuálne čítanie: Práva a povinnosti online

Počet používateľov informačných a komunikačných technológií na celom svete rastie, takže internet a bezpečnosť IKT sú čoraz väčším problémom pre študentov, ako aj pre dospelých. K dispozícii sú škodlivé používatelia, webové stránky a / alebo softvér (škodlivý softvér, počítačové vírusy) a mnohé zločiny môžu byť spáchané na internete: stalking, krádež identity a ďalšie.

Preto sociálne siete a stránky vytvorili stránky o bezpečnosti; Vlády a svetové organizácie vyjadrili obavy v súvislosti s bezpečnosťou detí, ktoré používajú internet, a vo februári sa tiež koná Svetový deň bezpečnejšieho internetu.

Politika prijateľného používania v škole je politika, ktorá písomne načrtáva, ako škola očakáva od svojich študentov a učiteľov, aby sa správali pri používaní technológie. Dobrá politika používania by mala mať prijateľné aj neprijateľné správanie (nielen zakázať určitý druh správania).

Prijateľná politika používania (výňatky)

Čítaj ďalej: http://nces.ed.gov/pubs2005/tech_suite/app_a.asp

Prijateľné použitie

- Každé používanie internetu musí byť na podporu vzdelávacích a výskumných cieľov v súlade s poslaním a cieľmi [Názov organizácie].
- Musia sa použiť správne kódexy správania v elektronickej komunikácii. Poskytovanie osobných informácií je nevhodné. Pri používaní e-mailu sa musí vždy venovať mimoriadna opatrnosť pri odhaľovaní akýchkoľvek osobných informácií.
- Sieťové účty používa iba oprávnený vlastník účtu.
- Ukážte príkladné správanie v sieti ako zástupca vašej školy a komunity. Byť zdvorilý!

Neprijateľné použitie

- *Poskytovanie osobných informácií o inej osobe vrátane domácej adresy a telefónneho čísla je prísne zakázané.*
- *Používatelia nesmú úmyselne vyhľadávať informácie, získavať kópie alebo upravovať súbory, iné údaje alebo heslá patriace ostatným používateľom alebo skresľovať ostatných používateľov.*
- *Škodlivé používanie siete na vývoj programov, ktoré obťažujú iných používateľov alebo infiltrujú počítač alebo počítačový systém a / alebo poškodzujú softvérové komponenty počítača alebo počítačového systému, je zakázané.*
- *Sťahovanie, kopírovanie, kopírovanie a / alebo distribúcia materiálov chránených autorskými právami bez písomného súhlasu je zakázané, s výnimkou vzdelávacích účelov.*

Kontrolné otázky:

1. Kto má práva a povinnosti?
2. Čo je to politika prijateľného použitia?
3. Aké položky musí používateľ poznať, aby sa vyhli konfliktu s digitálnymi právami?
4. Môžete používať IKT bez akýchkoľvek následkov na vaše zdravie?

3. Komunikácia, etické využitie siete a zdieľanie informácií

Potreba zdieľať nápady je čoraz dôležitejšia v čoraz zložitejšej spoločnosti. Úlohou informačných inštitúcií v modernej spoločnosti je podporovať správne zaznamenávanie a zobrazovanie informácií pri poskytovaní prístupu k nim. Takto táto viera v ľudskú nevyhnutnosť zdieľania informácií a myšlienok opätovne potvrdzuje uznanie práv na informácie.

Hovorí sa, že internet zaznamenáva všetko a nezabúda nič. Po odoslaní niečoho na internete ste stratili kontrolu nad tým, pretože keď zdieľate informácie (text, fotografie, video alebo komentár), môžu ho bez vášho súhlasu upraviť a dokonca aj keď ich odstránite zo zdroja, nikdy to nezmizne úplne. Takže aj keď sú sociálne siete a iné digitálne aplikácie úplne nové, všetci by sme sa mali **naučiť zdieľať a zdieľať**.

Komunikácia znamená výber alebo analýzu hodnôt a následné prijatie dôsledkov prvých dvoch. Preto hlavné princípy, ktoré môže zahŕňať etika komunikácie, spolupráce a zdieľania, sú:

**** Pravdivosť * presnosť * poctivosť * rešpekt * integrita * tolerancia.***

Používatelia majú rozumieť a rešpektovať ostatných komunikátorov pred tým, ako reagujú na správy, mali odsúdiť komunikáciu, ktorá degraduje jednotlivca (netoleranciu, zastráňovanie, násilie) a obhajovať zdieľanie názorov alebo pocitov pri rešpektovaní súkromia a dôvernosti.

Netiketa

Netiketa odkazuje na správne a prijateľné používanie internetu. Pravidlá sú veľmi podobné dobrému správaniu, existujú však jemné rozdiely, ktoré môžu ľahko urobiť dobrý dojem.

Online komunikácia je oveľa zložitejšia, pretože chýbajú emočné signály (telo, tón alebo výraz tváre). Ľudia inštinktívne nahrádzajú tento nedostatok informácií tým, že hľadajú ďalšie rady. Pozerajú sa na spôsob vyjadrovania osobnosti písomne.

Chatovanie, odosielanie správ a okamžité správy znamenajú odosielanie správ bez toho, aby sa navzájom skutočne navzájom pozerali; Správa by mohla byť nesprávne interpretovaná (škádnutie ... žeriov ...) a tak vzniká dvojznačnosť. Je možné, že jedna osoba môže žartovať a druhá nemusí pochopiť vtip a byť urazená. Nesprávne interpretovaná správa môže mať veľký vplyv na inú osobu.

Internetová etiketa znamená efektívnu internetovú komunikáciu pozostávajúcu z cieľ a kódexov zdvorilého správania a ich pravidiel (ktoré by mali nasledovať on-line a offline) sú rovnako dôležité ako v reálnom živote.

Písané a nepísané pravidlá:

- ✚ Zdieľajte svoje skúsenosti, aby sa ostatní mohli učiť;
- ✚ Porozumieť, tolerovať malé chyby a ponúkať poradenstvo;
- ✚ Skontrolovať gramatiku a pravopis;
- ✚ Písať krátke e-maily a vždy k bodu;
- ✚ Uistite sa, že neposielajte vírusy s vašou poštou, udržujte počítačový vírus zadarmo;
- ✚ Dávajte pozor, keď používate veľké písmená - považuje sa za krik;
- ✚ Nikdy nehovorte nič, čo by ste nepovedali osobne;
- ✚ Že predtým, ako stlačíte tlačidlo odoslania, nemôžete ho dostať späť;

- + Odísť od negatívnych online konverzácií;
- + Nezabudnite vyvážiť technológiu s inými aktivitami;
- + Majte na pamäti, že vždy je vaša poznámka prijatá inou osobou;
- + Keď chatovanie nezahŕňa skutočné informácie, ak hovoríte s cudzincom
- + Používať viac ako jednu e-mailovú adresu (pre podnikanie / prácu a jednu osobnú);
- + Prečítajte si pravidlá ochrany osobných údajov webových stránok
- + Používať šifrovaný formát dôležitých osobných údajov;
- + Často mení heslo - ***"Zachovejte svoje heslo ako kefka na zuby. Nedovoľte, aby ho nikto iný používal a získajte nový, každý šesť mesiacov"*** Clifford Stoll.

Ako písať e-mail?

- Byť krátky a presný vo všetkých svojich e-mailoch;
- Použijete záhlavie krátkeho predmetu; Vyhnúť sa príliš veľkému vyjadreniu, ale vždy odrážať obsah;
- Použijete správny pozdrav a v prípade potreby sa zoznámte s prvým odsekom.
- Používanie priezviska je formálnejšie (pokiaľ nie ste s prijímateľom);
- E-mail by nemal mať viac ako 5 odsekov a každý odsek by nemal mať viac ako 5 viet;
- Vykonajte nejaký prieskum pred tým, než sa o niečo pýtate;
- Pamätajte, že na druhej strane obrazovky je ľudská bytosť. Zaslúži si, aby sa s ňou zaobchádzalo s úctou a zdvorilosťou;
- Vložte prerušenie riadku medzi jednotlivými odsekmi;
- skontrolujte pravopis a gramatiku;
- Prečítajte si svoj e-mail nahlas alebo požiadajte niekoho, aby si ho prečítal;
- Nezabudnite, že e-mail môže byť postúpený inej osobe, preto buďte opatrní a zodpovední.

Kontrolné otázky:

1. Ako môžeme definovať netiketu?
2. Uveďte päť príkladov pravidiel netikety.
3. Existujú nejaké pravidlá pri písaní e-mailu? Uveďte príklady.
4. Aké sú hlavné princípy etiky komunikácie, spolupráce a zdieľania?
5. Aké úlohy majú IKT vo vašom živote?

*D*igitálna spôsobilosť nie je len o tom, že má potrebné digitálne zručnosti a techniky. Ide o to, ako správne vyhodnocovať informácie, vytvárať, uchovávať, prezentovať a / alebo vymieňať informácie pomocou IKT.

Digitálne kompetentná osoba je osoba, ktorá dokonale chápe význam informačných technológií v jej živote a rozdiel medzi vzťahom tvárou v tvár a vzťahom založeným na rozhraní (zariadení).

Internet mení sociálne štruktúry a interakcie medzi nimi, ale aj sebapoznanie toho, čo sú ľudia. Hlavné otázky týkajúce sa etiky v oblasti informácií sú rast, rýchlosť, zložitosť tohto systému a jeho každodenný vplyv na životy miliárd ľudí.

Ak sa správne používajú predtým diskutované etické kódexy a správanie, všetky technológie môžu byť riadené a nasmerované na dosiahnutie pozitívnych a skutočných ľudských hodnôt. Múdre a dobré rozhodnutia spojené s informačnými technológiami sú možné iba vtedy, ak ľudia rozumejú ich právam a povinnostiam.

Preto by sme na chvíľu nemali zabúdať, že IKT sú len zariadenia / nástroje, ktoré nám uľahčia život, aby sme strávili skutočnú kvalitu času tým, čo nás naozaj robí ľuďmi: učenie, milovanie, starostlivosť alebo zdieľanie.

PODNIKATEĽSKÁ KOMPETENCIA

I. KOMUNIKÁCIA A MOTIVÁCIA

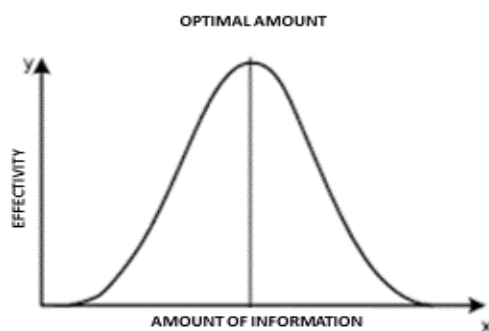
Do konca tejto kapitoly budete môcť:

- * Poskytnúť správnu definíciu komunikácie;
- * Chápať koncept metakomunikácie;
- * Vysvetliť pojem "kongruencia";
- * Uviesť príklady ľudských potrieb.

1. Informácia a komunikácia

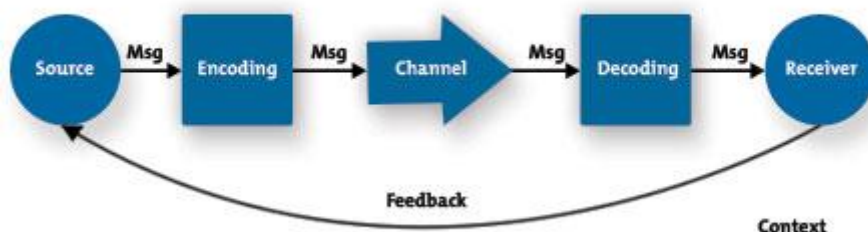
Podľa Wikipedia (<https://en.wikipedia.org/wiki/Information>) *informácia je to, čo informuje. Inými slovami, je to odpoveď na nejakú otázku. Taktiež je možné získať údaje a poznatky.* Podľa inej definície musia existovať dve charakteristické črty (užitočných) informácií:

1. **Musí to byť pre niekoho nového.** Ak sú informácie staré (už známe), už nie sú informácie.
2. **Musí byť relevantné pre osobu.** Ak informácie nie sú relevantné, nie sú pre danú osobu informácie (v oboch prípadoch by sme ich mali nazvať užitočnými informáciami.)

V dnešnej dobe obrovský tok informácií bombuje ľudstvo neustále a každý sa snaží zúfalo vybrať nový / relevantný prvok. Treba pripustiť, že množstvo informácií je zvyčajne príliš veľa na to, aby bolo možné efektívne spracovať.

Informácie, ako každý iný tok, prúdi jedným smerom proti svojmu gradientu, to znamená, že prúdi zo zdroja (veľké množstvo informácií) do odtoku (nízke množstvo informácií). Ak chceme zaistiť, aby informácie prechádzali striedavo, t.j. obidvoma spôsobmi, musíme pravidelne meniť polohu zdroja a odtoku. **Tento obojsmerný tok informácií sa nazýva komunikácia.** Nesprávne však nazývame aj jednosmerný tok informácií "komunikácia". "Oznamoval nám ..." by mal byť presne definovaný: "On nás informoval ...". Informačný tok (správa) nikdy nepríde priamo; Je kódovaný, prenášaný, dekódovaný a prijímaný, keď sa šíri cez informačný kanál:

Napríklad, našu myšlienku zakódujeme do reči, prenášame ju cez telefón, osoba, ktorá nás počúva, dekóduje reč znova do myšlienky.

Ale čo sa stane, ak reťazec kódovania, prenosu a dekódovania nefunguje správne ...?

Jednoducho sa nerozumieme. "Čiarka je rozbitá". Podobný prípad je aj v prípade, keď odosielateľ zakóduje svoju myšlienku do anglickej reči, ale prijímač môže dekódovať len francúzštinu ... To znamená, že informačný tok je znova prerušený.

Kvôli tomuto procesu kódovania, prenosu a dekódovania sú informácie vždy a nevyhnutne deformované; Prijímač (odtok) **nikdy nedokáže presne to, čo prenáša zdroj**.

Preto, aby si zdroj mohol byť istý, že informácie sú správne pochopené, je potrebná spätná väzba. Táto spätná väzba (opäť informačný tok, ale v opačnom smere) objasňuje, ako bola prijatá predchádzajúca informácia.

Často používame termín "masová komunikácia", čo znamená rádio, televíziu, tlač. Je to "hromadná", pretože tam sú milióny "prijímačov". Keďže však odosielateľ nemá žiadnu skutočnú a okamžitú spätnú väzbu (nemôžeme hovoriť s televíznou stanicou), správne to nie je "masová komunikácia", ale "masová informácia". Kvôli tejto nedostatočnej spätnej väzbe môže dôjsť k mnohým nedorozumeniam a nesprávnej interpretácii.

Nikdy by sme nemali zabúdať, že komunikácia je tiež druhom výmeny, ako je výmena tovaru - tu sa mení informácia. A je to aj "trh kupujúcich": tzn. Čo sa stane, ak kupujúci ohodnotí informácie hodnotou? Jednoducho prestane hovoriť, zastaví komunikáciu, ako keď vypneme televízor. Trvalo udržateľná komunikácia si vyžaduje relatívnu rovnováhu hodnôt, inak strana, ktorá cíti, že dostane len "bla ... bla ... bla ..." zastaví rozhovor.

Život je komunikácia, nie je možné komunikovať? Všetci a všetci komunikujú (alebo skôr dávajú informácie): fialový kvet nám oznamuje, že nastal jar. Bolo to zrejmé, že zvieratá taktiež komunikujú (napr. Pes štekajú), ale výskum dokazuje, že môžeme komunikovať (?) Aj s rastlinami - správajú sa odlišne, keď apríklad "počujú" hudbu. Ďalej "navzájom komunikujú".

Individuálne čítanie: Prekážky efektívnej komunikácie

Existuje niekoľko prekážok efektívnej komunikácie. Tu sú niektoré z nich:

1. Fyzické bariéry

Pre dobrú a častú komunikáciu je potrebná fyzická blízkosť. "Neviditeľný, mimo mysli" - hovorí príslovie. Podľa nejakého výskumu je "verbálna komunikačná vzdialenosť" 50 m: po každých 50 m sa frekvencia komunikácie znižuje o "e" časy ($e = 2,7172$). V našich časoch, keď sú elektronické komunikačné prostriedky v celkovom použití, tento typ Fyzických bariér stráca dôležitosť.

2. Postranné bariéry

Stane sa to, keď strana nechce hovoriť alebo nechce počúvať. Môže sa to stať aj ako zlé správanie manažmentu: šéf "komunikuje" znamená, že jednoducho dáva rozkazy a nechce žiadnu spätnú väzbu a ešte menej komentáre.

3. Nesprávnosť slov alebo fráz

Jedna strana jednoducho nechápe, čo hovorí druhá strana: druhá strana používa slang alebo žargón alebo jazyk rôznych podskupín alebo vrstiev. Generačná bariéra zvyčajne patrí k tomuto typu: rodičia často úplne nerozumie jazyku svojich detí.

4. Kultúrne rozdiely

Tu je problém kontextový a nie lingvistický: jedna strana jednoducho nerozumie obsahu komunikácie.

5. Technologické prekážky

Vývoj nástrojov elektronickej komunikácie vážne narušil jazyk, najmä skratkami: "re" namiesto "relatívne", "u" namiesto "vy", "4" namiesto "štyri" alebo "pre" Znak ako smajlík atď. Elektronická komunikácia skresľuje najmä (zjednodušený) emocionálny obsah.

Celkovo je v dnešnej dobe dôležitá komunikácia, preto by sme sa mali všetci usilovať komunikovať čo najefektívnejšie.

Kontrolné otázky:

1. Aké sú súčasti informačného reťazca?
2. Aká je úloha spätnej väzby počas poskytovania informácií?
3. Aký je rozdiel medzi informáciami a komunikáciou?
4. Čo znamená pojem "trh kupujúcich" v komunikácii?
5. Aké sú prekážky efektívnej komunikácie?

2. Komunikácia a metakomunikácia

Komunikácia je neoddeliteľnou súčasťou nášho života. Existuje niekoľko kanálov, ako ústne alebo verbálne, a existuje druhotný druh komunikácie: takzvaná metakomunikácia.

Metakomunikácia je nevedomý komunikačný kanál (= informačný kanál, správny výraz by mal byť meta-informácia, ale všeobecne sa používa metakomunikácia), ktorý sa používa paralelne s vedomou verbálnou komunikáciou. Keďže komunikácia je životne dôležitá, metakomunikácia je pre komunikáciu nevyhnutná. Keďže hlavným posolom metakomunikácie je ľudské telo, nazýva sa to často reč tela.

Metakomunikácia je úplne bezvedomá a preto prakticky nemôže byť kontrolovaná. Ako druhý, paralelný kanál vyjadruje náš názor na našu komunikáciu. **Metakomunikácia je komunikácia o komunikácii.** Keď komunikujeme, automaticky a nevedome prijímame a dekódujeme metakomunikáciu partnera, pridávame a porovnávame so základným komunikačným obsahom a konečné komplexné informácie pre nás budú informácie modifikované metakomunikáciou. Po prijatí a dekódovaní metakomunikácie naše telo "ožaruje" spätnú väzbu v oblasti metakomunikácie. Takže zatiaľ čo komunikácia je obojstranná vedomá akcia, metakomunikácia je tiež dvojsmerná, ale nevedomá akcia.

Čo prináša metakomunikáciu?

1. Naše telo:

Postoj, gestá, napodobeniny, pohyby rúk, kontakt s očami, pohyb tela, pohľad - aj to, ako sa obliekame, akú vzdialenosť máme, atď. Títo "odosielatelia" sa dostanú do našej mysle cez pohľad. Naše oči sú najdôležitejšími prijímačmi v metakomunikácii.

2. Náš hlas

Nie je to to, čo hovoríme, ale ako to hovoríme: náš tón, objem tónu, melódiu reči, monotónnosť alebo spev spôsobu hovoru atď. Druhým najdôležitejším prijímateľom metakomunikácie je naše ucho.

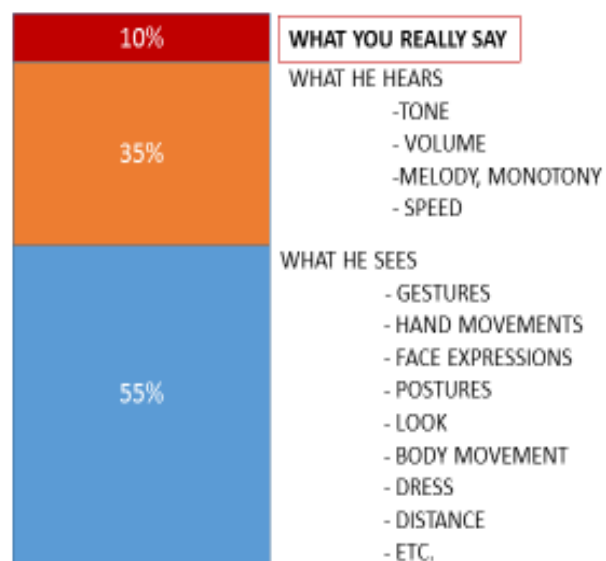
3. Sekundárnym spôsobom sa "metakomunikujeme" so všetkým, čo môže byť prijaté ktorýmkoľvek zo zmyslových orgánov partnera. Takže napríklad vôňa môže tiež vyjadrovať význam metakomunikácie.

Keďže metakomunikácia je v bezvedomí, vždy "hovorí pravdu". Preto má metakomunikácia zásadný význam v komunikácii: potvrdzuje to, čo komunikujeme. **Ak naša metakomunikácia nepodporuje (posilňuje, potvrdí) našu komunikáciu, prijímač verí našej metakomunikácii a nedostane to, čo vedome hovoríme.**

Náš prejav ("komunikácia" = informácia) je vedomé opatrenie: hovoríme, čo chceme povedať. Avšak naša metakomunikácia, ktorá prebieha súčasne, je proces v bezvedomí, a preto nepredstavuje nič racionálne. **Metakomunikácia vytvára emocionálnu stránku komunikácie.**

Naše telo hovorí veľa, v skutočnosti oveľa viac ako naše ústa: väčšina informácií nie je vyjadrená tým, čo hovoríme, ale ako hovoríme. Naša racionálna komunikácia nepredstavuje viac ako 10% celkových informácií, ktoré poskytujeme.

COMPONENTS AND SOURCES OF INFORMATION YOU GIVE TO YOUR PARTNER

Metakomunikácia je naším "zradcom", hovorí oveľa viac, ako hovoríme a ešte viac: odhaľuje všetko pozadie; Všetky naše skryté myšlienky a emócie o tom, čo hovoríme. Ak naše metakomunikácia posilňuje to, čo hovoríme (napríklad hovoríme, že sme veselí a naozaj sa usmieva), hovoríme sa, že sme "kongruentní" (presnejšie, naša komunikácia je zhodná: oba informačné kanály prenášajú identický obsah).

Podľa definície, (<https://en.wikioedia.org/wiki/Congruence>) **“znamená kongruencia podobnosť medzi vecami alebo objektmi. Konfrukcia, na rozdiel od aproximácie, je vzťah, ktorý zahŕňa druh ekvivalencie”**. Prekrývanie oboch kanálov informácií je mimoriadne dôležité. Ak sa neprekrývajú (t. J. Nie sú v súlade), náš partner nám neverí. Ak poviem, že som smutný, ale zároveň sa usmieva, nikto sa nebude domnievať, že som naozaj smutný. To znamená, že naozaj musíme veriť tomu, čo hovoríme, alebo naše metakomunikácie odhalí, že nemáme.

Zhoda znamená dôveryhodnosť. Je dôležité zdôrazniť, že môžeme sfaľšovať náš názor. Môžeme povedať, čo my v skutočnosti neveríme; Môžeme zámerne ležať - ale naša metakomunikácia odhaľuje pravdu. **Nie je možné faľšovať metakomunikáciu.**

Všetky osoby majú prijímač pre metakomunikáciu, ale nie všetci sú na ňu rovnako citliví. Vo všeobecnosti sú ženy oveľa citlivejšie - to znamená, že "prijímajú a dekodujú" dokonca aj veľmi malé komunikačné signály. (Např. Keď jej niečo povieme a nepozerali sa do jej očí, alebo naopak niečo povieme a my sa nútime pozrieť sa do jej očí, v oboch prípadoch okamžite zistí, že "niečo nie je v poriadku" - čo Hovoríme, že nie je naozaj pravda.)

Účinnosť našej komunikácie závisí od veľkej zhodnosti. Ak to, čo hovoríme, nie je v súlade, náš partner nastaví nulovú hodnotu. To znamená, že musíme veľmi dôverovať tomu, čo hovoríme - to znamená, že musíme vždy povedať pravdu.

Oznámenie toho, čo veríme, je základné, sine qua non; Je to nevyhnutná podmienka. To však nestačí: musíme tvrdo pracovať na budovaní efektívnej komunikácie. Koniec koncov, ak povieme, čo veríme, zvyšok je racionalita: to, čo hovoríme, čo je štruktúra reči, ako tvrdíme a aké komunikačné techniky používame atď.

Zvyčajne **sedem najdôležitejších krokov (komponentov) efektívnej komunikácie je**, ako je vidieť nižšie, nasledovné:

1. Definujte tému
2. Pripravte sa na komunikáciu
3. Rozvíjať komunikačnú štruktúru
4. Buďte stručný, nechajte to jednoduché
5. Použite vizuály ako grafy, diapozitívy
6. Buďte sebavedomí a presvedčiví

7. Nech je koniec silný.

Kontrolné otázky:

1. Čo je metakomunikácia?
2. Aká je úloha metakomunikácie?
3. Čo je najdôležitejší metakomunikačný kanál?
4. Čo sa stane, ak naše oznámenie nie je v súlade?
5. Ako môžeme vybudovať efektívnu komunikáciu?

3. Motivácia

Motivácia vytvára dôvody pre akcie, túžby a potreby ľudí. Motivácia môže byť tiež definovaná *“ako smer správania človeka alebo čo spôsobuje, že osoba chce opakovať správanie a naopak. Podľa definície, ktorá sa používa vo všeobecnosti, motívom je to, čo vyzýva osobu, aby konala určitým spôsobom.”* (<https://en.wikioedia.org/wiki/Motivation>)

Slovo motivácia pochádza z latinského pohybu, t. J. "Pohyb". Keď motivujeme niekoho, snažíme sa ho presunúť, aby urobil to, čo navrhujeme.

Náš život je motiváciou. Keď niečo povieme, pokúšame sa motivovať poslucháča, aby aspoň súhlasil s tým, čo hovoríme. Keď rodičia naliehajú na svoje deti, aby sa učili, snažia sa ich motivovať, aby sa učili. Keď sa dieťa dostalo v škole škaredú známku, snaží sa vysvetliť, čo sa stalo, motivuje svojich rodičov, aby verili a prijali vysvetlenie. V podstate všetka naša komunikácia je v skutočnosti aj motiváciou: vždy existuje dôvod, prečo komunikujeme a dôvod (tj dosiahnutie cieľa) je motivatívnym aktom.

V zásade existujú dva spôsoby, ako presvedčiť niekoho, aby konal určitým spôsobom:

1. Objednávka

• *Externá objednávka*

To je to, čo zvyčajne myslíme ako "poriadok". Šéf ju dáva podriadenému a ten musí splniť objednávku bez akýchkoľvek otázok. Nie je potrebné pochopiť prečo - stačí to urobiť.

Tento druh presvedčenia je veľmi rýchly av jednoduchých prípadoch alebo v krízových situáciách môže byť veľmi efektívny. Naplnenie je však mechanické, t. J. Od vykonávateľa nie je nijaká iniciatíva; Žiadna vnútorná identifikácia, žiadny osobný záujem na dosiahnutie objednaného cieľa. Ak sa niečo stane, ak je potreba zdôvodnenia zo strany čarodejníka, tento spôsob presvedčenia sa stáva veľmi neúčinným.

• *Interná objednávka*

To je tiež poriadok, ale vychádza z nášho vnútorného presvedčenia, z našej etiky: ak niekto v smrteľných nebezpečenstvách, ponáhľame sa pomôcť bez váhania a úvah. Je tiež rýchly a účinný; Tu sa identifikujeme s cieľom, ale zvyčajne neexistuje racionálne rozhodnutie; Konáme inštinktívne.

2. Motivácia

Tu je spôsob, ako konať, iný a dlhší. Keď sme motivovaní, hlavným cieľom motivátora je, aby sme sa identifikovali s cieľom; Konáme tak, akoby sme chceli takýmto spôsobom konať. Preto úspešná motivácia vždy pozostáva z troch krokov:

- a. motivátor vysvetľuje želanú akciu, výsledok, výhody, problémy, ktoré sa môžu objaviť, ak osoba nedokončí akciu, možné odmeny atď. Zvyčajne začína ako racionálny vplyv (ten musí najprv pochopiť, čo je Očakáva sa, že to urobí). Táto fáza končí, keď osoba úplne pochopí, čo má robiť.
- b. neskôr racionálne vysvetlenie mení emocionálny vplyv; Zvyčajne ide o fázu, ktorú nazývame motiváciou. Cieľom tejto fázy je, aby sa stal emocionálne pripravený konať želaným spôsobom;
- c. internalizácia a činnosť: akonáhle človek pochopí, čo má robiť, a je tiež ochotný konať týmto spôsobom, cieľ sa stáva jeho vnútorným práním a koná tak, ako keby ho nikto nepožiadaval, aby konal takýmto spôsobom; On sám chce konať.

Samozrejme, motivácia spôsobuje, že sa táto činnosť stane pomalšie, ale na druhej strane samotná činnosť sa stáva oveľa účinnejšou: využíva sa aj celý intelekt a vôľa tejto osoby.

Základným nástrojom motivácie je komunikácia. Naša komunikácia je vedomá; Je to racionálna súčasť. Metakomunikácia prenášaná súčasne je v bezvedomí; Vysiela emocionálnu časť.

Keďže motivácia je prevažne emotívna, naša metakomunikácia je nevyhnutná v našom motivačnom úsilí.

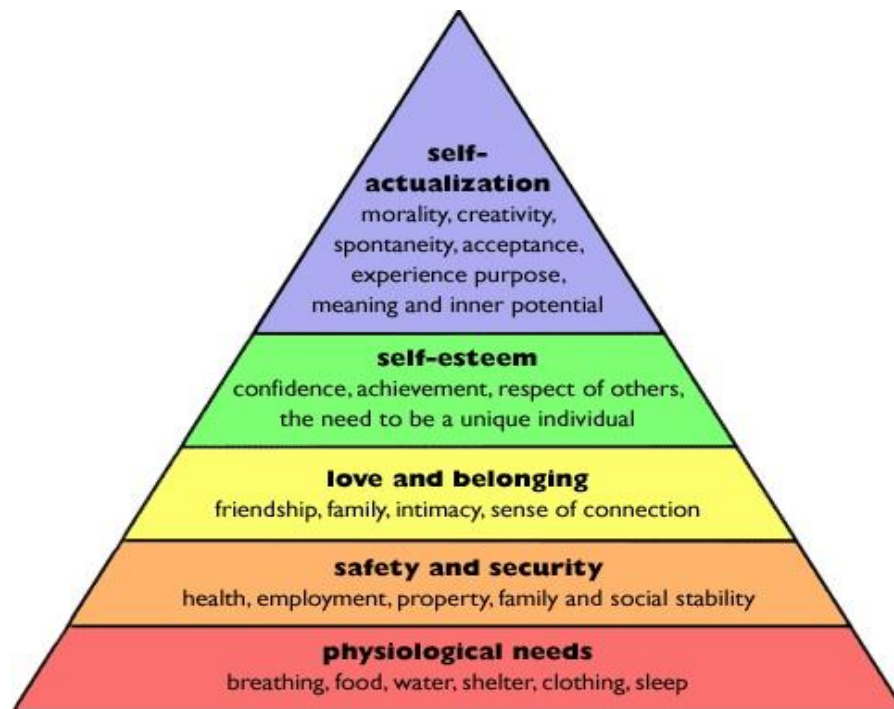
Štruktúra potrieb

Všetky ľudské bytosti majú iné potreby. *"Potreba je niečo, čo je potrebné pre organizmus, aby žil zdravý život."*

Potreby sa odlišujú od potrieb tým, že v prípade potreby nedostatok spôsobuje jasný nepriaznivý výsledok: dysfunkciu alebo smrť.

Potreba môže byť objektívna a fyzická, ako je potreba jedla, alebo psychologická a subjektívna, ako napríklad potreba sebaúcty.

Existujú aj potreby spoločenskej alebo spoločenskej povahy.
"(En.wikipedia.org/wiki/Need)" Tieto rôzne potreby majú jasnú hierarchiu, ako je znázornené na slávnej" Maslowovej hierarchii potrieb ":

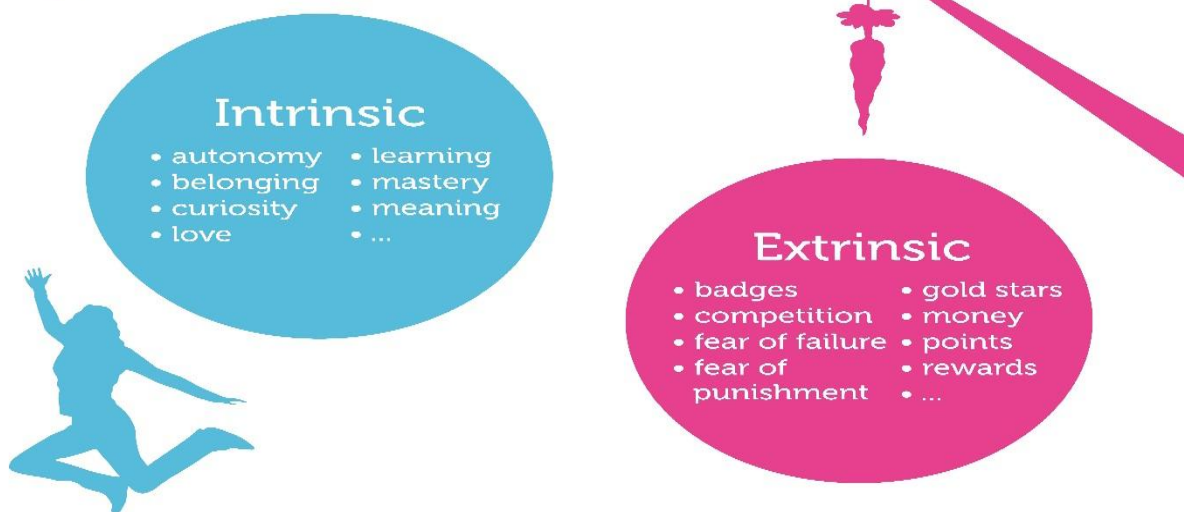
Základné, najdôležitejšie potreby sú fyziologické, bezpečnostné a bezpečnostné potreby - sú len pre život. Kým nie sú splnené základné potreby, iné - viac duchovné - potreby síce existujú, ale zostávajú latentné. Akonáhle sú splnené základné potreby, vyššia hierarchia sa tiež musí stať aktívnou.

Hierarchia potrieb človeka nie je statická: úroveň plnenia a tiež aktívne úrovne sa môžu dynamicky meniť.

Motivácia je sľubom, aby osoba splnila svoje potreby. Preto musí motivátor mapovať štruktúru potrebných osôb, ak chce efektívne motivovať. Ako sa už povedalo, štruktúra potrieb sa môže meniť, a preto musí byť súbor motivačných nástrojov prispôsobený aktuálnemu stavu: to, čo bolo účinné skôr, môže byť v budúcnosti neúčinné.

Motivačné nástroje sa nazývajú **motivátory**. Existujú dva typy: externé (externé) a interné (vnútorné) motivátory. Zvyčajne vnútorné motivátory patria k "vyšším" duchovným potrebám. Vnútorné ciele nastavuje samotná osoba, zatiaľ čo externé ciele sú nastavené (používané, sľubované) motivátorom; Niekedy ako "návnady".

Types of Motivators

Kontrolné otázky:

1. Čo je motivácia?
2. Aké sú fázy motivácie?
3. Aký je základný nástroj motivácie?
4. Čo je to potreba?
5. Aká je súvislosť medzi motiváciou a potrebami?

II. RIADENIE KONFLIKTOV

Do konca tejto kapitoly budete môcť:

- * Poskytnúť správnu definíciu konfliktu;*
- * Pomenujte rôzne typy konfliktov;*
- * Vysvetliť pojem "kongruencia";*
- * Pochopiť úlohu komunikácie pri riešení konfliktov.*

1. Konflikty

Každý rozumie tomu, čo znamená "konflikt", ale neexistuje žiadna všeobecná definícia. Pravdepodobne pomocou definície z [en.wikipedia.org/wiki/ Conflict](http://en.wikipedia.org/wiki/Conflict) (konflikt) *“sa konflikt vzťahuje na nejakú formu trenia, nesúhlasu alebo nesúhlasu, ktoré vznikajú v rámci skupiny, keď sú presvedčenia alebo akcie jedného alebo viacerých členov skupiny Bud' odporuje alebo je neprijateľná pre jedného alebo viacerých členov inej skupiny. Konflikt môže vzniknúť medzi členmi tej istej skupiny, známy ako **konflikt v rámci skupiny**, alebo sa môže vyskytnúť medzi členmi dvoch alebo viacerých skupín a zahŕňa násilie, medziľudské spory a psychologické napätie známe ako **konflikt medzi skupinami**.”*

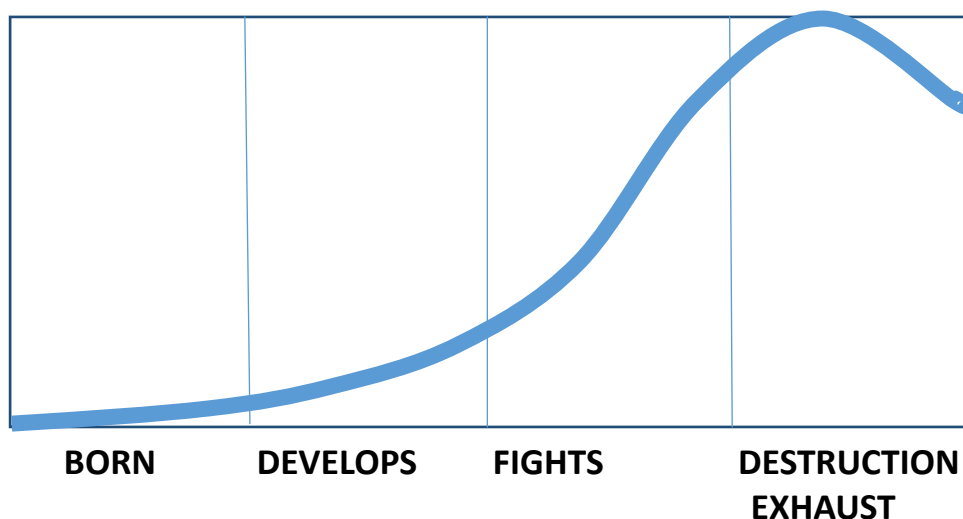

Existuje niekoľko dôležitých otázok, ktoré treba spomenúť:

1. K konfliktu sú potrebné minimálne dve strany.
2. Realita nie je nevyhnutnou zložkou konfliktu. Veria tiež stačia: ak niekto myslí, že ten druhý nesúhlasí s ním, môže sa vyvinúť skutočný konflikt.
3. Konflikty v rámci skupiny sa môžu rozvíjať medzi dvoma osobami, zatiaľ čo konflikty medzi skupinami môžu byť medzi takými veľkými skupinami, ako sú krajiny alebo dokonca veľké skupiny krajín, ako napríklad vo svetových vojnách.
4. Konflikt s napätím, násilím, nesúhlasom využíva veľa energie.
5. Konflikt je forma súťaže medzi ľuďmi alebo skupinami.

Konflikt sa rozvíja v rôznych fázach:

- a. Konflikt sa "narodil". Ešte nie je viditeľná, partneri si ani neuvedomujú, že sa objavili dôvody ("infekcia") a ak partneri nerobia nič, aby tomu zabránili, konflikt sa objaví a rastie.
- b. Konflikt sa stáva viditeľným a začína sa rozvíjať. Partneri uvedomujú existenciu konfliktu, začínajú cítiť trenie, realizujú negatívne tendencie.
- c. Ak partneri opäť nerobia nič proti tomu, konflikt sa rozrástol do otvoreného boja. Partneri sa čoraz viac zahriajú; Rozvíjajú nenávisť k sebe navzájom, stávajú sa nepriateľmi a nepriateľmi.
- d. Potom sa boj zmení na zničenie. V tejto fáze dochádza k strate racionality a tým väčšiemu poškodeniu nepriateľa, tým lepšie. Počas fázy ničenia obaja nepriatelia (predtým: partneri ...) trpia pozoruhodnými stratami. Po fáze deštrukcie sa partneri vyčerpávajú a kríza sa zmierňuje, ale straty sa nehradia ...

Typy konfliktov

Existujú rôzne typy konfliktov s rôznymi charakteristikami:

1. Konflikty vzťahov

Takéto konflikty sa vyznačujú silnými emóciami, nesprávne interpretovanými činnosťami a udalosťami, pravidelnými predsudkami, nedostatkom komunikácie. Obe strany obviňujú druhú stranu a prakticky neexistuje priestor na racionálne diskusie.

2. Konfliktné hodnoty

Strany vyhodnocujú situáciu a výsledky prostredníctvom úplne odlišných hodnôt. Požadované výsledky predstavujú úplne odlišné hodnoty pre strany. Rozdiely sú veľmi hlboké, často sa odrážajú v rôznych politických alebo ideologických presvedčeniach. Rôzne náboženstvá sú často charakterizované hodnotovými konfliktmi.

3. Štrukturálne konflikty

Takéto konflikty sa často vyvíjajú vtedy, keď sú zdroje nedostatočné, a preto zisk pre jednu stranu je stratou pre druhú stranu. Nerovnomerný prístup k zdrojom, nerovnomerné rozdelenie moci, zvláštne (nevýhodné) geografické polohy, nedostatok času sú príčinou štrukturálnych konfliktov veľmi často.

4. Konflikty založené na informáciách

Takéto konflikty sú podobné štrukturálnym konfliktom, ale tu sú informácie príčinou. Nerovnomerný prístup k informáciám, rozdiely medzi tým, kto hodnotí informácie ako dôležité, kto získa informácie skôr, kto môže účinnejšie využívať informácie, kto blokuje informácie na druhú stranu - to sú zvyčajné príčiny konfliktov založených na informáciách. A pretože informácie sú mocou, konflikty založené na informáciách sú prakticky energetickými konfliktmi (ako aj štrukturálne konflikty).

5. Konflikty záujmov

Je to tretí typ konfliktov v moci: záujmy strán sa líšia a spôsobujú konflikty. Veľmi často je spojená aj s nedostatkom cieľov a s dostupnosťou stránok ako s víťazstvom.

Konflikty sa môžu výrazne líšiť vo veľkosti a efekte. Je dôležité poznamenať, že pravidlo je: *"Problém nie je taký veľký, ako je, ale ako je vnímaný"*. To znamená, že "predstavené" problémy môžu tiež viesť k skutočným konfliktom.

Kontrolné otázky:

1. Čo je konflikt?
2. Ako sa vyvíja konflikt?
3. Čo je štrukturálny konflikt?
4. Čo je to konflikt založený na informáciách?
5. Čo je to konflikt záujmov?

2. Riešenie konfliktov

Konflikt je "živé zviera", t.j. začína, vyvíja, vrcholí a upokojuje (skôr: výfuky). Vzhľadom na to, že vrchol je tiež fázou zničenia, konflikty by sa mali spravovať namiesto toho, aby sa nechali pokračovať až do konca.

1. Po prvé, musíme si uvedomiť, že existuje (bude to) konflikt. Rovnako ako akákoľvek choroba, konflikt je ľahko vyliečiteľný, ak ju rozpoznáme skoro (podľa Machiavelliho: "Je ľahké vyliečiť chorobu v ranej fáze, ale je ťažké ju rozpoznať a je veľmi ľahké rozpoznať chorobu Jeho neskorá fáza, ale veľmi ťažké ho vyliečiť "). Ak si uvedomíme a uznáme, že sa zrodí konfliktná situácia, je ľahké nájsť riešenie a zabrániť rozvoju konfliktu.

2. Keď je konflikt **viditeľný a hmatateľný** (tj keď je vo fáze vývoja), musíme definovať konflikt:

a. Aká je podstata konfliktu? Presne definujte konflikt!

b. Kde je konflikt a kde nie je?

c. Aké sú príznaky konfliktu?

d. Aká je veľkosť konfliktu?

e. Ako to začalo, čo sa stalo doteraz?

f. Možné rozvojové charakteristiky? Predpokladaná škoda?

g. Možné dôsledky konfliktu? Najlepší prípad, najhorší prípad?

h. Možné straty? (Peniaze, čas, prestíž atď.) Čo získať, čo stratiť ...?

i. Úloha partnera (partnerov) v konflikte? Ak konflikt spôsobil jeden alebo obidve strany, nazýva sa to subjektívne konflikty. Je dôležité vedieť, či to bolo spôsobené náhodne alebo účelovo. Ak strany nie sú vinní, nazýva sa to objektívny konflikt.

Ak podrobne prešiel ten reťazec hodnotenia, už sme vymedzili toto riešenie: to, čo musíme urobiť, je zabrániť tomu, aby sa konflikt rozrástol do boja.

3. Keď sa konflikt dostal do **bojovacej fázy** a starší partneri sa stali nepriateľmi, je veľmi ťažké zastaviť rozvoj krízy bez sprostredkovateľa; Tretia strana, v ktorej obaja partneri dôverujú. Úlohou sprostredkovateľa je upokojiť partnerov, zmraziť vývoj krízy. Nie je to ľahká úloha, pretože počas bojovej fázy prevažujú emócie, zatiaľ čo sprostredkovateľ tieto emócie nemá, môže ovplyvňovať nepriateľov iba racionálnymi

argumentmi. Sprostredkovateľ upozorní nepriateľov na prípadné straty, ktoré obaja budú trpieť a že konflikt určite povedie k situácii "stratiť-stratiť" a tretie strany budú mať prospech len.

4. Ak sa konflikt rozvinul do **fázy jeho zničenia**, nie je možné ho zastaviť. Neexistuje žiadne racionálne myslenie oneného, sprostredkovateľ ich môže len od seba oddeliť a tým minimalizovať škody.

Existujú určité špecifiká týkajúce sa **nástrojov na riešenie problémov a metód** pre rôzne typy konfliktov:

a. konflikty vzťahov

Keďže tento typ konfliktov spočíva väčšinou na emóciách a nesprávnom výklade, je veľmi ťažké ho vyriešiť pomocou racionálnych argumentov. V raných fázach môže situácia "čo získať - čo stratiť" môže upokojiť situáciu. Ak sa konflikt dostane do bojovej fázy, najpravdepodobnejším výsledkom je rozvod ...

b. konflikty hodnoty

K týmto typom konfliktov neexistuje žiadne riešenie: hodnotový systém sedí veľmi hlboko v duši, takže žiadna šanca na jeho zmenu (slávne riešenie hodnotového konfliktu sa stalo na ceste do Damasku: Saul zmenil svoj hodnotový systém ...). Konflikty hodnoty možno vyriešiť iba tým, že akceptujeme, že druhá strana má iný hodnotový systém ...

c. štrukturálnych konfliktov

Veľmi často spočívajú na nesprávnej interpretácii a nedôvere; Dobrým riešením je komunikácia. Keď strany komunikujú, často sa ukáže, že v skutočnosti neexistuje konflikt medzi stranami. Presné vymedzenie konfliktu (pozri odsek 2) zvyčajne a automaticky prináša možné riešenie.

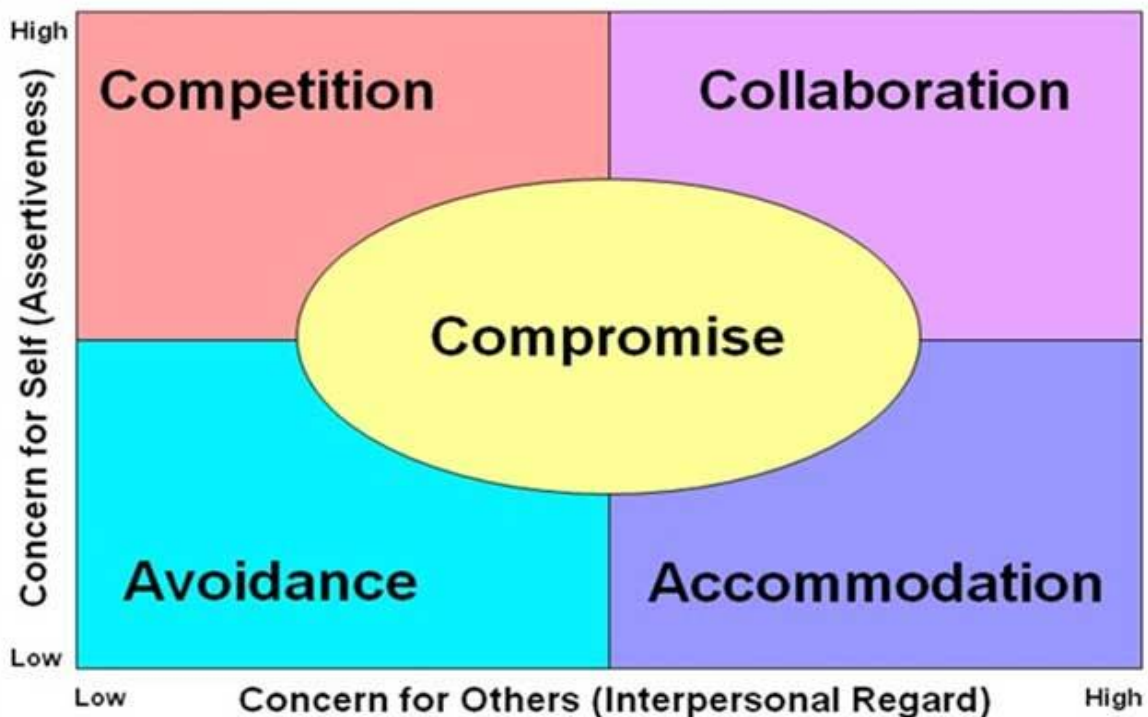
d. konflikty založené na informáciách

Rovnako ako v prípade štrukturálnych konfliktov, komunikácia a presné vymedzenie konfliktu môžu priniesť ľahké riešenia. Komunikácia automaticky vedie k výmene informácií a tá môže vyriešiť pôvodnú príčinu. Komunikácia môže tiež vyriešiť nesprávne interpretácie a nedôveru.

e. konflikty záujmov

Komunikácia a jasné vymedzenie záujmov strán môže priniesť ľahké riešenie, ak konflikt nie je v bojovej fáze. Komunikácia znamená tiež rokovania a potom môžu strany nájsť výhodné riešenie.

Riešenie konfliktu závisí aj od vnútorných charakteristík strán. Osoba môže mať vysokú alebo nízku "vlastnú image" (self-assertiveness) a vysokú alebo nízku starostlivosť o ostatných (medziľudské vzťahy). V závislosti od týchto charakteristík môže osoba mať tendenciu zvládnuť konflikt inak.

Eudia s nízkou mierou sebaobhajnosti + nízkym rešpektom sa zvyčajne snažia vyhnúť konfliktom. Obávajú sa, že raz znova vybuchnú. Na druhej strane nízky obraz seba samého zabraňuje interpretácii obchádzania ako ústupu alebo porážky;

Eudia s nízkou mierou sebaobhajnosti + osoby s vysokou úctou sa snažia vyriešiť konflikt tým, že sa podriadia, t. J. Sa klaňajú k aspektom protivníka. Je pravda, že sa môže zdať znova "porážka", ale vysoký interpersonálny pohľad kompenzuje tento horký pocit;

Ludia s vysokým rešpektom + rešpektom sú skutočnými bojovníkmi, pretože majú sebavedomie vo svojej pozícii a nestarajú sa o veľa a pozíciu druhého; Oni sú pripravení ublížiť druhú stranu a ich vlastný obraz potrebuje víťazstvo;

Ludia s vysokým rešpektom + najvyššou úctou sú najlepšie pri riešení konfliktu: ich sebaúcty dávajú dostatok priestoru na to, aby vyhovovali argumentom druhej strany a ich interpersonálne hľadisko sa vyhýba tomu, aby tlačili druhú stranu do rohu a nútili stratiť tvár. Tieto osoby sú najviac ochotné spolupracovať pri riešení konfliktu.

Ako ste už videli, vo väčšine prípadov **je riešením komunikácia**. Tak dlho, keď si strany dokážu vzájomne komunikovať, stále sa používajú racionálne argumenty a situácia sa nedostáva do fázy výlučne emócií (t. J. Strany nezačnú bojovať a ešte menej sa nič nezhoršuje). Základným pravidlom v každom druhu konfliktu je "udržať pokoj a hovoriť". V neskoršej fáze, keď prestane existovať priama komunikácia medzi stranami, môže sprostredkovateľ poskytnúť komunikačný kanál.

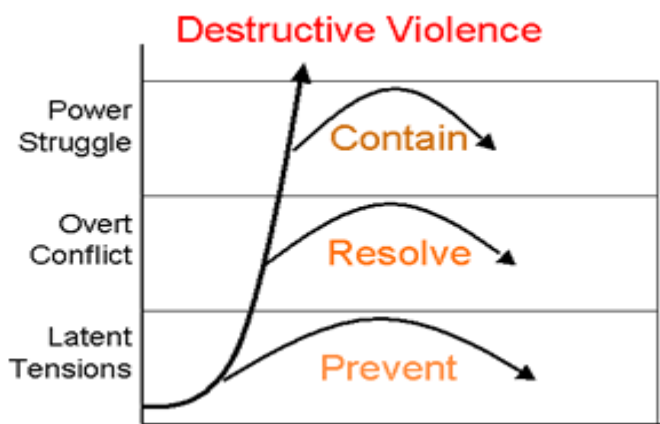
Komunikácia je tiež potrebná na jasné vymedzenie, kde je konflikt a kde nie. Hneď ako si uvedomíme, že konfliktná oblasť je zvyčajne malá v porovnaní s oblasťou bez konfliktov, ohrozujeme to omnoho väčšiu oblasť - zvyčajne to robí triezvy stranou a konflikt zostáva v kontrolovateľnej ("komunikačnej") fáze.

Kontrolné otázky:

1. Aké sú šance na riešenie konfliktov v racionálnej a emocionálnej fáze?
2. Kto je sprostredkovateľ a ako mu môže pomôcť?
3. Čo je najdôležitejší nástroj pri riešení konfliktov?
4. Prečo a ako môže komunikácia riešiť konflikty?
5. Ako ovplyvňuje konflikt medzi sebou a medziľudskými vzťahmi?

3. Konflikt a rozvoj

Konflikt je nevyhnutnou zložkou života. Konflikt je boj a Darwinovo "prežitie najschopnejších" znamená, že rozvoj živého sveta a ľudstva potrebuje priamo konflikty pre výber tých najlepších. Táto teória - hoci pomaly prijatá - bola kontroverzná v 19. storočí a dnes nie je úplne v poriadku. Musíme však pripustiť, že počiatočné fázy konfliktu mobilizujú energiu - jednoducho by sme nemali nechať veci rozvíjať do bojovej fázy. **Ak sa naučíme, ako predchádzať konfliktom, keď sú stále latentné, ako vyriešiť konflikty, keď sú už otvorené, ako obmedziť boj o moc a ako nedovoliť, aby sa konflikt rozširoval, môžeme rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti. To znamená, že ak sme inteligentní, konflikty by mohli byť použité v našom prospechu.**

Dokonca aj deštruktívna fáza nás môže naučiť lekcii: je to (neprijemná) skúsenosť, ktorá nás varuje, aby sme nedali veci tak ďaleko. Proces zdravej výučby však zahŕňa konflikt až do svojej zúrivej bojovej fázy.

Čo sa môžeme naučiť z počiatočných fáz konfliktu?

1. Po prvé, môžeme rozvinúť náš "systém včasného varovania". Pomáha nám rozpoznať korene možného budúceho konfliktu. Spolieha sa na naše analytické schopnosti a našu empatiu: musíme sa naučiť a hodnotiť záujmy, prístupy a hodnoty nášho náprotivku. Táto prvá fáza nás určite učí komunikovať a rokovať a ako byť citlivá na možné konflikty.

2. Môžeme rozvíjať našu snahu a schopnosť vždy usilovať o situáciu "win-win". "Win-win" je jediným základom pre dlhodobú spoluprácu, priateľstvo a vzájomnú úctu; Win-lose situácie zničiť vzťah. Aby sme sa naučili, ako sa snažiť o víťazstvo, musíme znovu rozvíjať empatiu a ako sa zbaviť sebecka. Ďalej, keďže potrebujeme

veľa rokovaní na dosiahnutie vzájomne výhodných riešení (t.j. win-win), riešenie konfliktu poskytne aj veľa vyjednávania.

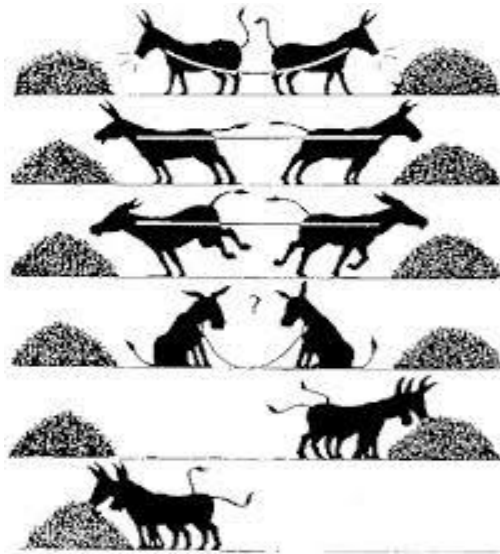
3. Ak konflikt prešiel vývojovou fázou, pravdepodobne by mal byť zapojený sprostredkovateľ. Je to tiež skvelý vzdelávací zážitok; Ako zdieľať informácie a emocionálne aspekty, ako sa naučiť počúvať, ako rozvíjať dôveru a ako vyjednávať prostredníctvom sprostredkovateľa. Táto skúsenosť rozvíja aj našu schopnosť sprostredkovania a môžeme sa stať aj sprostredkovateľom v iných konfliktoch.

4. Ak sa konflikt vyvinul do bojovej fázy, musíme sa naučiť, ako zvládnuť krízové situácie, ako "uhasiť požiar", ako upokojiť situáciu, ako vrátiť konflikt späť k racionálnym argumentom, ako zvládnuť a upokojiť emócie, ako obmedziť škody. Znovu bude pravdepodobne aj sprostredkovateľ, takže bude určite zážitok, ako zmapovať konflikt (zistenie faktov).

5. Ak sa konflikt nedá vyriešiť, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o porotu alebo arbitráž. (Rozhodcovské konanie je vtedy, keď dôveryhodní ľudia obidve strany rozhodujú a strany musia prijať to.) Arbitráž zvyčajne ide takto: každá strana nominuje osobu, ktorej plne dôveruje, a dve vybrané osoby si spoločne zvolia tretinu, ktorému dôverujú - rozhodnutie sa urobí Týchto troch rozhodcov.)

Riešenie konfliktov je vždy kooperačným aktom, obe strany sú nevyhnutné.

Nikto nehľadá konflikty alebo problémy. Musíme sa vyhnúť konfliktom, pretože zvyčajne spotrebúvajú veľa energie - avšak s najväčšou pravdepodobnosťou nebudeme schopní vyhnúť sa všetkým konfliktom. Ak áno, nemali by sme sa paniky; Musíme zostať trstý a racionálny a mali by sme sa vedome poradiť, ako zvládnuť tento konflikt - samozrejme, aby sme neostali podobné situácie. Preto musíme veľa komunikovať: musíme **hovoríť**; musíme sa naučiť **počúvať** a tým obmedziť a **vyriešiť** konflikt.

Kontrolné otázky:

1. Dokážeme úplne vyhnúť sa konfliktom v živote?
2. Prečo sú konflikty potrebné pre rozvoj?
3. Čo je empatie a prečo ju potrebujeme?
4. Kto je mediátor (sprostredkovateľ) a prečo ho môžeme v konflikte potrebovať?
5. Prečo je potrebná komunikácia pri riešení konfliktov?

III. VEDENIE

Do konca tejto kapitoly budete môcť:

- * Pochopiť rozdiel medzi vedúcim a podriadeným;
- * Vysvetliť reťazec velenia;
- * Uvedťte hlavné charakteristiky vedúcich a podriadených;
- * Pochopiť, ako je úspech dosiahnuteľný.

1. Vedúci a podriadení

V našom zložitom svete je väčšina úloh aj zložitá. To znamená, že niekoľko osôb a niekoľko profesií musí spolupracovať na splnení zložitých úloh. V priebehu histórie sa rozvinula hlboká deľba práce: niektorí ľudia rozumejú rastlinám, iní môžu spracovávať kovy, tretie môžu učiť alebo pobaviť ľudí a iní vedú riadiť auto. Každý musí byť majstrom vo svojej vlastnej profesii - a toto povolanie je len pre určitú časť úlohy, ktorú treba splniť. Títo ľudia sa zaoberajú týmto alebo oným aspektom alebo časťou celého - a niekto musí byť profesionálny, aby priniesol jednotlivé výsledky dohromady, aby sa zložitá úloha dosiahla v jej zložitosti. Niekto musí robiť plány, organizovať rôzne profesie, aby spolupracovali: čo, ako a kedy robiť. Takéto osoby nepracujú s kovmi, rastlinami, autami alebo inými strojmi - pracujú s ľuďmi, vedú ich. Sú to vodcovia.

Podľa definície (napr. en.wikipedia.org/wiki/leadership) **Vedenie je schopnosť jednotlivca alebo organizácie "viest" alebo viesť iných jednotlivcov, tímy alebo celé organizácie.**

Takže úlohou tesára je spracovávať drevo, kováč má tvarovať železo, mason je vybudovať steny - a vodca vedie týchto profesionálov. Vodca nie je najlepší tesár, najlepší murár alebo najlepší kováč. Možno bude musieť pochopiť, ako vybudovať múru, ale nemusí vybudovať múru. **Vedúci je dobrý, ak riadi ľudí.** Dirigent nemusí hrať na všetkých nástrojoch orchestra - musí viesť hudobníkov, aby hrali dobre.

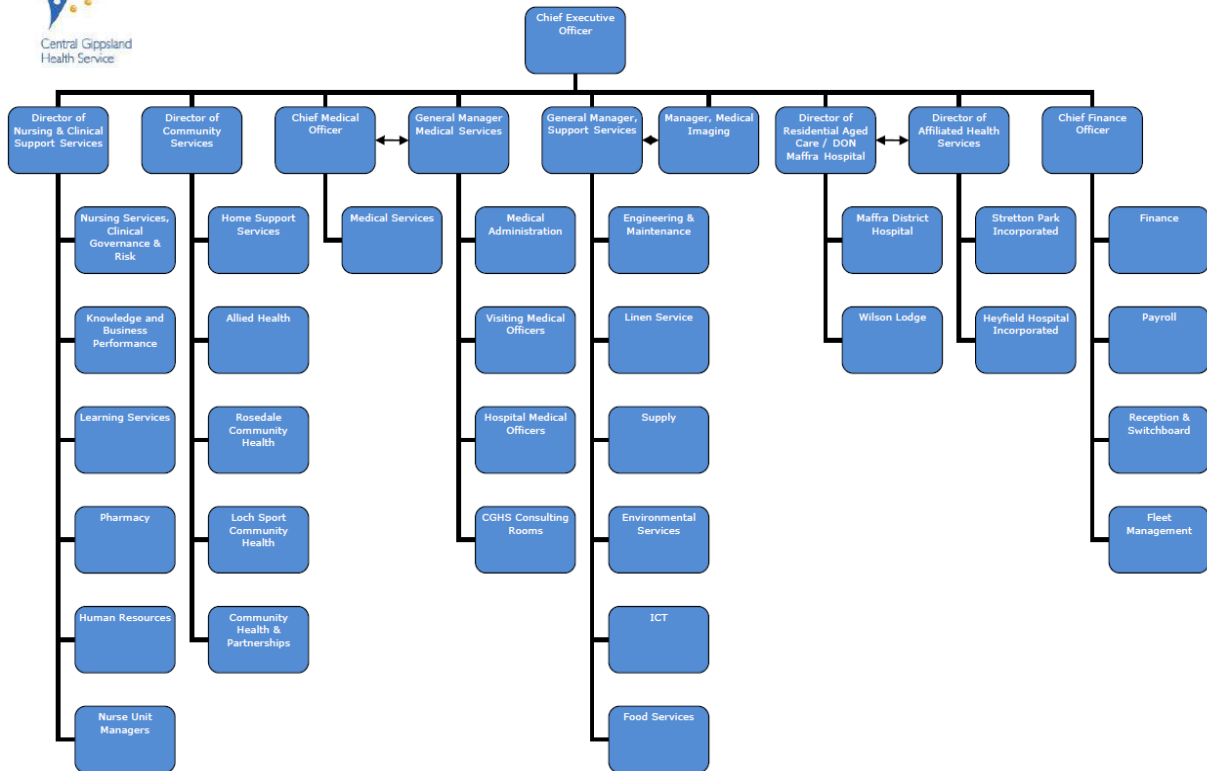
Aby ľudia viedli, ľudia musia dodržiavať pokyny vodcu. Vedúci hovorí, čo má robiť, t.j. vodca môže dávať príkazy svojim ľuďom nazvaným **podriadeným**. Tento vedúci podriadený vzťah sa môže vzťahovať na niekoľko úrovní - t.j. pre vodcu veľkej organizácie, podriadení môžu byť tiež vedúci pre svojich podriadených a tak ďalej. Vyzývame tie "vedúce vrstvy", "organizačnú štruktúru". Ak je štruktúra zložitá, v tejto organizácii môžu pracovať tisíce ľudí. Jeden vodca nemôže riadiť všetkých ľudí - a teda aj vrstvy vedenia alebo manažmentu.

Na zobrazenie "reťazca velenia" používame "organizačné grafy". Týmto spôsobom sú zobrazené pozície a prepojenia medzi nimi, čiary predstavujúce reťazec velenia. V dobrej organizácii manažéri nižšej úrovne nie sú obídení ich vodcami, aj keď by to mohli urobiť; Generálny riaditeľ je lídrom všetkých zamestnancov v organizácii. Každý dostáva príkazy od svojho priameho vodcu (šéfa) a naopak, každý hlási len svojmu priamemu šéfovi. Na to, aby sa predišlo nejednoznačnosti (tj rozdielnym rozkazom od rôznych šéfov), každý by mal mať

len jedného šéfa.

ORGANISATIONAL STRUCTURE

Existujú organizácie, nie veľa, kde jeden podriadený má viac šéfov. Oni sa nazývajú maticové organizácie. V takýchto organizáciách existujú určité výhody. Vzhľadom na komplexný reťazec objednávok sa však musí venovať osobitná pozornosť tomu, čo sa stane v prípade konfliktných objednávok.

Okrem priamych liniek (nazývajú sa aj hlásateľské linky), môže existovať špecifická a profesionálna objednávka: napr. Podriadený chemik sa musí hlásiť svojmu priamemu šéfovi, ale ako chemik musí informovať "hlavného Chemik organizácie". Takéto odkazy sa zobrazujú v organizačnej tabuľke s bodkovanou čiarou; A preto sa takéto odkazy (riadky podávania správ) nazývajú "prerušované riadky".

Rozdiel medzi podriadenými a šéfmi je zrejmy: napríklad murivo pracuje s tehálami, zatiaľ čo šéf pracuje s murizormi (tj tehly sú nástrojom v prvom prípade, zatiaľ čo v druhom - samotný mason, preto mason pracuje Dobre, ak je múr v poriadku, ale šéf funguje dobre, ak mlynári dobre fungujú (tak, že stena je v poriadku), **vodca dobre funguje, ak jeho organizácia funguje dobre, jeho podriadení dobre vystupujú).**

Ak vodca myslí, že musí byť najlepším masonom vo svojom tíme, je úplne zle. Byť masonom a byť vodcom sú dve rôzne profesie. Ak vyberieme vodcu, pretože je najlepším masonom, môžeme stratiť najlepšieho masona a získať zlého vodcu.

Dobří podriadení sú majstri vo svojej profesii, dobre riadia vodcovské príkazy, plnia úlohu, ktorá im bola pridelená včas av dobrej kvalite, pracujú starostlivo v práci atď. Dobří lídri sú majstri v riadení (vedenia) svojich ľudí (ich podriadených), Pri organizovaní svojej práce, pri príprave dobrých plánov, pri motivovaní svojich podriadených k tomu, aby dobre pracovali, pri poskytovaní dobrých nástrojov svojim podriadeným atď. Ak stena nie je rovná, je to masonova chyba. Ak je tehly nekvalitné, je to chyba jeho šéfa (šéfovia musia zabezpečiť, aby ich podriadenci mali všetky potrebné nástroje na dobré výsledky). Vedúci sú navyše zodpovední za svojich podriadených, t. J. Šéf je nepriamo zodpovedný, ak stena nie je rovná - ale nie preto, že to postavil nesprávne, ale preto, že nezabezpečil (a kontroloval), ak jeho podriadenci dobre stavia stenu.

Hlavné charakteristiky dobrého podriadeného:

1. je pánom svojej profesie; On je šikovný a učí sa rýchlo; Pracuje rýchlo a používa svoj mozog; Postupuje podľa pokynov dobre, ale pridá svoj vnútorný disk, aby mohol dobre fungovať. Neustále sa učí; Prináša vynikajúcu kvalitu atď.
2. Má vysoký stupeň vnútorného riadenia, aby dobre fungoval; Nastavuje plány pre seba; Je vytrvalý a úspešný; Má rád výzvy; Je zvedavý a vedomý - žízňivý, je ochotný tvrdo pracovať; Pracuje aj bez supervízie atď.
3. Je pozitívnou osobnosťou; Pracuje tvrdo; Stanovuje vysoké ciele; Je presný, spoľahlivý a konzistentný, flexibilný a ľahko a dobre vedie, atď.
4. Je zrelý osobnosť; Otvorený, čestný a rovný; Cíti zodpovednosť; Má silné sebavedomie, ale dobre spolupracuje s ostatnými; Je to dobrý a spoľahlivý kolega; Je emocionálne vyvážený a uvedomuje si svoje silné a slabé stránky atď.
5. Má dobré osobné vzťahy so svojimi rovesníkmi; Je sociálne citlivá; Je sympatizujúcou osobnosťou; Komunikuje ľahko a dobre; Je dobrý a spoľahlivý člen tímu; Má pozitívny prístup a postoj k ľuďom, úlohe a jeho šéfovi.

Pozrite si hlavné charakteristiky a úlohy vynikajúceho vodcu v ďalšom module.

Kontrolné otázky:

1. Kto je vodcom?
2. Kto je podriadený?
3. Aký je rozdiel medzi úlohami vodcu a úlohami podriadeného?
4. Aký je reťazec velenia?
5. Kedy vedúci funguje dobre?

2. Špičkové vedenie

Ako sme videli, úlohy vedúcich predstaviteľov sa úplne líšia od úloh ich podriadených. Teoreticky, keďže vedenie je tiež povoláním, dobrým vodcom v poľnohospodárskom družstve môže byť aj dobrý vodca v továrni na výrobu obuvi (to nie je úplne pravda, pretože dobrý šéf rozumie procesom pod jeho dohľadom - a procesom v družstve sa môžu úplne líšiť od tých v továrni na výrobu obuvi). Napriek tomu všetci šéfovia majú veľa spoločných úloh.

1. Dobří lídri musia byť dobrými rozhodovacími orgánmi. V skutočnosti je rozhodovanie úlohou vodcov a vodca musí byť majstrom v ňom. Rozhodovanie znamená prevziať zodpovednosť a dobrý vodca je vždy zodpovedná osoba.
2. Dobří vodcovia musia čeliť a musia byť majstri pri riešení problémov. Plánovanie je tiež zodpovednosťou vodcu, ale ani ten najlepší plán nedokáže plne predpovedať budúcnosť. Možno sa stane niečo neočakávané a úlohou vodcu je zvládnuť situáciu, prispôbiť organizáciu novým podmienkam.

Plánovanie je neoddeliteľnou zodpovednosťou vodcov, ale lídri na rôznych úrovniach hierarchie pracujú v rôznych časových horizontoch. Čím vyššia je úroveň manažéra, tým dlhšie sa musí pozeráť dopredu. Zatiaľ čo optimálny horizont skupiny lídrov je len pár dní, vedúci oddelenia musí myslieť o jeden mesiac dopredu, aby bol efektívnym vodcom. Ak sa

režisér zaoberá dnešnými problémami, jeho účinnosť je extrémne nízka. Generálny riaditeľ veľkej organizácie sa zaoberá väčšinou budúcnosťou; Jeho účinnosť je najlepšia okolo jedného roka, ale niekedy musí byť ešte dlhšia. Ak sa generálny manažér zaoberá problémami tohto týždňa, je to strašný generálny manažér a jeho účinnosť je nulová. Samozrejme, v extrémnej situácii musí byť každý na palube. Ak dôjde k požiaru, generálny riaditeľ musí tiež riešiť požiar. Ale pri organizovaní záchran sa zaoberá budúcnosťou v jeho hlave: aký účinok má oheň a ako v budúcnosti minimalizovať škodu.

3. Vodca pracuje dobre, ak jeho tím dobre hrá. Preto je jeho úlohou vybudovať dobrý tím a ubezpečiť sa, že skupina (tím) zostáva dobrá. Tímy ako ostatné veci potrebujú aj údržbu.

4. Vodca môže kedykoľvek čeliť nezvyčajným situáciám. V takýchto neočakávaných situáciách musí byť kreatívny, aby našiel najlepšie odpovede a akcie, ktoré musí mať jeho organizácia.

5. Ak vodca je dobrý, pracuje bez rozkazu; Motivuje svojich podriadených, aby dosiahli najlepší výkon. Motivácia je jednou z najdôležitejších úloh vedúceho (pozri kapitolu 1).

6. Vedúci predstavitelia sú zodpovední za budúcnosť, musia dosiahnuť stále viac a viac, t. j. zabezpečiť rozvoj svojej organizácie, ktorá sa snaží viac a lepšie.

7. Budúcnosť nie je vždy jasná, takže vedúci musia nájsť cestu k rozvoju. V mnohých prípadoch to nie je len pokračovanie súčasnej činnosti, ale začína niečo naozaj nové.

Napríklad spoločnosť Hewlett-Packard, ktorá bola veľmi dobrá v oblasti výroby elektronických meracích prístrojov, ako sú osciloskopy, sa rozhodla presunúť do počítačového obchodu, kde je dnes jedným z najlepších. Pre takúto strategickú zmenu musia mať lídri naozaj víziu.

8. Myslieť do budúcnosti nestačí. Ak vedúci má víziu, musí zistiť, ako si uvedomiť túto víziu. Musí stavať dlhodobé plány - nazývajú sa ich stratégie. Vytváranie stratégie pre veľkú organizáciu je rozhodujúce a je to úloha vodcu na vrchole - generálny manažér (alebo: prezident, alebo: generálny riaditeľ, generálny riaditeľ). Ak neexistuje žiadna stratégia, spoločnosť môže prežiť niekoľko rokov, ale skôr alebo neskôr bude spoločnosť horšia a horšia: bez orientácie bude výkonnosť organizácie čoraz horšia. Mnohé spoločnosti, ktoré boli slávne pred desiatimi rokmi, zmizli - v špičkovej riadiacej skupine nebola žiadna vízia ani stratégia.

Je teda zrejmé, že vedúci predstavitelia niečo úplne odlišujú od svojich podriadených: preto sú vodcami a to je ich práca. Pamätajte si: ak chce vodca zostať alebo byť stále najlepší

tesár, je katastrofálnym vodcom veľkej organizácie s mnohými tesármi, a preto jeho organizácia bude mať nulové výsledky.

Vodca pracuje s ľuďmi, nie s nástrojmi alebo strojmi. ***Čo by mal robiť so svojimi podriadenými?***

- a. Po prvé, musí nájsť členov svojho tímu. Musí vybrať najlepších ľudí, aby vykonali úlohu, tzn. Vedúci musí najprv poznať úlohu vybudovať tím. Ak má pracovať s oceľou, nebude sa snažiť o tesárov alebo zedníky.
- b. Po druhé, keď vytvoril svoj tím, musí vybudovať dobrý tím. Jedenásť futbalistov ešte nie je Real Madrid. Vedúci musí nájsť najlepšie vhodné pre všetky detaily úlohy: najlepšieho brankára, najlepšieho centra - dopredu atď. A on musí trénovať tím; Musí udržiavať tímový duch a výkon.
- c. Musí motivovať svojich podriadených, aby priniesli najlepší výkon.
- d. Musí im pomôcť zvládnuť ich konflikty, znížiť ich stres, aby mohli dobre fungovať.
- e. Musí udržiavať dobrú a efektívnu komunikáciu so svojimi podriadenými. Bez efektívnej komunikácie nebude výkonnosť tímu uspokojivá;
- f. Musí stanoviť pre nich úlohy a priority a zabezpečiť, aby podriadení disponovali všetkými potrebnými nástrojmi (materiálmi, strojmi, dopravou atď.), Aby splnili požiadavky a poskytli kvalitné výrobky;
- g. Rokuje s nimi, ale súčasne s nimi prerokúva aj svoj tím;
- h. Musí ich trénovať, postarať sa o ich vývoj a hodnotiť ich.

Individuálne čítanie: Charakteristiky vynikajúceho vodcu

- ✚ Je dobrým príkladom pre svojich kolegov, vedúcich a podriadených. Je veľmi chytrý, má veľmi rýchlu myseľ, má vysokú schopnosť zachytiť nové nápady; Je výnimočnou osobnosťou;
- ✚ Požaduje na iných a na seba (viac pre seba); On je nad organizačné hry a intrígy; Nikdy nepoužíva špinavé triky; On je priamočiary a ušľachtilý;
- ✚ Má veľmi vysokú energiu; Má jednoznačné ciele a je pripravený bojovať za ne s celou silou; Pozná svoju zodpovednosť a nikdy nie je zaujatý; Je veľmi pozitívne zaujatý a úspešne zmýšľajúci; Má silné a dobre založené sebavedomie; Je víťazom;
- ✚ Je ochotný veľmi tvrdo pracovať pre svoj tím; Kladie viac energie ako členovia tímu; Má vysokú energiu a zotavuje sa veľmi rýchlo;

- ✚ Má dynamický prístup k veciam a vysoký "schopný postoj"; Je nadšený a keďže má veľmi vysokú vnútornú (vlastnú) motiváciu, je vynikajúcim motivátorom; Jeho podriadení ho najradšej sledujú a dôverujú mu bez akejkoľvek skrytej myšlienky; Nikdy nepoužíva svoju moc; Vysvetľuje, čo má robiť, a mení svoju motiváciu na vnútorné presvedčenie podriadených.
- ✚ Jeho podriadení, kolegovia a šéfovia sa na ne môžu spoľahnúť; Je spoľahlivý a je schopný priniesť to najlepšie zo svojich kolegov; Vidí výzvy a riziká, ale je ochotný čeliť im / bojovať proti nim; Vždy pomáha ľuďom dobre fungovať; Je priateľský a zameraný na ľudí; Je vynikajúcim organizátorom.

Kontrolné otázky:

1. Prečo musia byť vodcovia rozhodovacími orgánmi?
2. Čo je vízia?
3. Aká je stratégia?
4. Kedy musí vrchný manažér riešiť aj bezprostredné problémy?
5. Čo musí mať vodca s / pre svojich podriadených?

3. Lídri a úspech

Úspech je naplnenie plánov. Všetci ľudia sa usilujú o úspech; Je to jedna z najzákladnejších charakteristík ľudstva. Samozrejme, vodcovia so svojimi organizáciami tiež chcú byť úspešní.

Jednou zo základných zásad etického vedenia je, že *úspech je vždy bežný*; Patrí do skupiny alebo organizácie. "Môj úspech" - je úplne mylný výraz v tíme, a to najmä od vodcu. Na druhej strane zlyhanie vždy patrí vodcovi - či už neplánoval dobre, alebo dobre organizoval skupinovú prácu, alebo dostatočne motivoval tím. Takže etický vodca hovorí: *náš úspech a moja chyba*.

Vo všeobecnosti existujú dva typy ľudí: typy *zamerané na úspech* a *vyhnúť sa problémom*. Dokážeme dokázať, že v rovnakých situáciách sú úspešní ľudia (úspech-orientovaní, tj tí, ktorí chcú mať úspech a sú pripravení bojovať za to) úspešnejší ako ľudia, ktorí sa vyhýbajú problémom (tj tí, ktorí sa chcú vyhnúť problémom alebo neúspechom náklady). Pre úspech organizácie je rozhodujúce, že jej vodca je osoba orientovaná na úspech. V skutočnosti je postoj, ktorý zabráni problémom, charakterizovať zlý, neúspešný vodca.

Orientácia na úspech má niekoľko funkcií. Ľudia (vodcovia), ktorí chcú byť úspešní, by mali nasledovať veľmi jednoduché pravidlá (takzvané "*desať pilierov úspechu*", Partnerstvo Comenius Regio, Felsonyék HU-Kalnica SK 2012-2014):

1. Vždy mať ciele!

Keďže úspech je prekrývanie výsledkov a cieľov, tie, ktoré nemajú ciele podľa definície, nemôžu byť úspešné. Samozrejme, ciele musia byť reálne, inak nie sú ciele, ale želania alebo - dokonca menej reálne - sny. Napriek tomu je tiež dôležité, aby sme snivali - sny sa môžu zmeniť na realistické želania a z priání na ciele - len jeden krok.

2. Nikdy prestať učiť!

Dnes informácie bomby ľudstvo a to je dosť ťažké vyriešiť, čo je užitočné a čo nie. Existujú nové výsledky, ktoré sú huby, takže človek nikdy neprestane získavať nové informácie.

Učenie nemusí znamenať sedenie v škole. Učenie - v širšom alebo všeobecnom zmysle - je stála schopnosť, ochota a chca získať nové vedomosti.

Učenie má tiež svoju "technológiu", metodológiu. Je dobre známe, že ak sa niekto prestane učiť, zabúda sa aj na to, ako sa naučiť.

3. Konflikt je váš vodič vývoja!

Tento "pilier" bol podrobne diskutovaný v predchádzajúcej téme. Hlavným posolstvom je: nehľadajte konflikty, nevytvárajte konflikt, ale ak máte konflikt, nestradajte sa, neučíte sa z neho a nepremenujte ho na zdroj vášho vývoja.

4. Bud'te odvážni rozhodnúť sa a rozhodnúť sa dobre!

Rozhodovanie je zodpovednosťou, a preto sa mnohí ľudia zdráhajú rozhodovať. Takí ľudia musia pochopiť: žiadne rozhodnutie nie je aj rozhodnutie; Osoba, ktorá nechce rozhodnúť, namiesto neho rozhoduje iné osoby, t. J. Ak je situácia rozhodovania, musí sa niekto rozhodnúť.

5. Druhý je dôležitý!

To je slogan na trhu kupujúcich: vždy sa rozhoduje kupujúci. (Kupujúci = "druhá osoba".) Tento pilier znamená, že hodnota ponúkaného produktu alebo služieb bude

stanovená druhou stranou. Je to pravda vo všetkých situáciách: v rokovaníach, v rozhovoroch, vo výučbe, v prezentácii atď.

6. Bud'te dobrý tímový hráč!

V dnešnom komplexnom svete sa prakticky nič nemôže robiť bez tímu. Tímová práca má svoje vlastné charakteristiky a vedúci musí tiež vybudovať, vytvoriť a udržiavať tím, aby bol úspešný. Časy "osamelého kovboja" sú preč; Tímy a tímová práca nás obklopujú. Ak chceme byť úspešní, musíme byť dobrým členom tímu, zúčastňovať sa na del'be práce, spoločnom rozhodovaní a úsilí - všetko, čo musí robiť tímová práca.

7. Bud'te motivovaní motivovať iných!

Motivácia je jednou zo základných povinností vedúceho. "Ut moveas alios, tu moveare prius" - hovorí latinské príslovie. (Ak chcete presunúť ostatných, najprv sa presuňte). Tento pilier hovorí, že nie je možné motivovať ostatných, ak sami nie sme motivovaní (meta-komunikácia to odhaľuje - ako bolo predtým diskutované). Dobrý vodca má vysoký stupeň "vnútornej motivácie" (self-motivácia) - to znamená, že nepotrebuje vonkajšiu motiváciu; On sám má vnútorné úsilie, aby mohol vykonávať svoju úlohu výborne. Vedúci môže vyjadriť len svoju vnútornú motiváciu: motivovať jeho tím.

8. Vychutnajte si každú radosť!

To je tiež všeobecné maximum pre život. Existuje celý rad ľudí, ktorých život je len nekonečným utrpením, pretože jednoducho prehliadajú príčiny radosti. Bez radosti je život nudný a monotónny. Musíme nájsť príčiny a príležitosti na regeneráciu našej energie, emócií a úspechu. A existuje nekonečný počet dôvodov na to, aby si mohol užívať život; Musíme tieto momenty chytiť. Mark Twain povedal: "Viete, čo je šťastie ... ?! Radosť z každej malej radosti! "

9. Bojujte za úspech!

Úspech nie je jednoduchá vec; Nezapadá do našich úst. Musíme za to bojovať. Tieto výsledky, o ktorých sme nemali bojovať, sú pre nás bezcenné. Sladkosť úspechu je úmerná úsiliu, ktoré musíme investovať, aby sme dosiahli tento úspech.

10. Môžete to urobiť!

To je slávny "môže robiť postoj". To je jeden z "sine-qua-non" (nepostrádateľné) zložky úspechu. Charakterizuje náš pocit čreva, prvú myšlienku, náš postoj, keď dostaneme úlohu, úlohu splniť. Tento "can-do-attitude" dáva počiatočnú energiu na

začatie plánovania a organizácie plnenia úlohy. Tento nádych je charakteristický aj pre úspešné organizácie, takže vedúci musí vyvinúť takúto prvú reakciu vo svojom tíme.

Individuálne čítanie: Úspech a vyhnúť sa problémom

Existujú dva typy ľudí, ktorí hovoria o úspechu: ľudia s úspechom orientovaným na úspech a problémom.

Úspešná základná cesta **úspešných osôb je úspechom**. Sú si istí, že môžu dosiahnuť cieľ a sú pripravení bojovať za to. Vedia, že všetky zápasy majú riziko neúspechu, ale sú si istí, že dokážu zvládnuť riziko, ak dôjde. Aj keď sú tiež opatrní, aby sa nedostali do tmy, sú pripravení čeliť nečakaným, novým, dokonca aj nebezpečným situáciám. Maximom úspechu zmýšľajúcich ľudí je väčší úspech, tým lepšie!

Kvôli veľmi silnému úsiliu o úspech môžu mať ľudia s úspechom aj príliš veľa rizík (napr. Sebedomie sa môže zmeniť na egoizmus, plynatosť). Úspešní ľudia sa rodia optimisti a sú plní energie. Ak zlyhajú, zotavia sa veľmi rýchlo a pokračujú v bojoch. Zlyhania nespôsobujú pesimizmus alebo nadmerné opatrnosť. Rýchlo sa poučia z ich chýb a dávajú pozor na to, aby sa ostatné chyby naučili. Kvôli ich úspechu sú obvykle veselí a môžu inšpirovať aj iných ľudí. Ako obvykle sú dobrí a úspešní vodcovia.

Základný problém s vyhýbaním sa problémom nie je čeliť problémom. Môžu byť príliš opatrní a sú skôr ochotní tvrdo pracovať na úspechu (Čím viac boja, tým viac problémov). Tiež sa snažia minimalizovať riziká, pretože si nie sú istí, že ich zvládnu. Maximálny počet ľudí, ktorí zabránia problémom, je menej problémov, tým lepšie.

Vďaka starostlivému postoju sa takí ľudia stretávajú s menšími výzvami, menej nečakanými a ešte menej nebezpečnými situáciami. Nikdy neprijmú príliš veľa rizík; Ich opatrnosť sa môže zmeniť na strach, zbabelosť, dokonca aj na komplex menejcennosti.

Osoby, ktoré sa vyhýbajú problémom, sú často pesimistické; Najlepšie realistické. Každé zlyhanie posilňuje ich strach z neúspechu a spôsobuje, že sa stanú ešte opatrnejšími a pesimistickými.

Vzhľadom na svoj postoj, ľudia, ktorí sa vyhýbajú problémom, robia plány mimoriadne opatrne, a preto majú naozaj menšie problémy. Vzhľadom na to, že nie je možné predvídať všetky situácie, stále majú problémy - možno o menšiu veľkosť. Vzhľadom na

tento príliš opatrný postoj, zvyčajne nie sú dobrými vodcami a majú s ich organizáciami oveľa menší úspech.

Vzhľadom na tieto diametrálne opačné postoje majú úspešní ľudia zvyčajne väčšiu úspešnosť v tej istej situácii ako osoby, ktoré sa vyhýbajú problémom. Zdá sa, že pre seba "funguje samo splňujúce proroctvo".

"Ak si myslíte, že to môžete urobiť, alebo ak si myslíte, že nemôžete, máte pravdu."

(Henry Ford, o úspechu a vyhnúť sa problémom)

Kontrolné otázky:

1. Čo máme na mysli pod slovom úspech?
2. Aký je rozdiel medzi ľuďmi s úspechom a ľuďmi, ktorí sa vyhýbajú konfliktom?
3. Prečo je potrebné neprestať učiť?
4. Ako sa môžu ľudia naučiť?
5. Prečo je dôležité bojovať za úspech?

PRÍLOHA 1

POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

DIGITÁLNA KOMPETENCIA

I.KAPITOLA INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ A SILA INFORMÁCIÍ

Modul 1

- Michael McFarland (1999), "Intellectual property, information, and the common good", available at:
http://www.bc.edu/bc_org/avp/law/st_org/ipf/commentary/content/1999060503.html
- Anusca Ferrari (2012), "Digital Competence in Practice: An Analysis of Frameworks" European Commission, available at:
<http://ipts.jrc.ec.europa.eu/publications/pub.cfm?id=5099>
- "Technology in Today's Changing World " (2015), Teen Ink, available at:
http://www.teenink.com/opinion/social_issues_civics

Modul 2

- "Communication from the commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and social committee and The Committee of the regions" (2013), available at: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN>
- Antonio Calvani, Antonio Fini, Maria Ranieri (2015), *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching* Vol. 11, No. 1 "Digital Competence in the Knowledge Society", available at: http://jolt.merlot.org/vol11no1/Gallardo-Echenique_0315.pdf

Modul 3

- Jennifer Foster (2013), "Motivation vs. Manipulation", Wall Street Insanity, available at: <http://wallstreetinsanity.com/motivation-vs-manipulation/>
- T. Jones (2011), "Techno-toddlers: A is for Apple", The Guardian, available online at: <https://www.theguardian.com/technology/2011/nov/18/techno-toddlers-a-for-apple;>
- Dan Bobinski (2005), "The difference between manipulation and motivation", Management Issues, available at: <http://www.management-issues.com/opinion/1918/the-difference-between-manipulation-and-motivation/>

Modul 4

- "Intellectual property on the Internet: A survey of issues"(2002), WIPO, available at: http://www.wipo.int/copyright/e-commerce/en/ip_survey/ip_survey.html
- Daniela Oprescu, Cristina Eugenia Damacus (2004), Tehnologia Informatiei si a comunicatiilor, Editura Niculescu (Romanian language)
- "Characteristics of information" (2015), John Stone High School, available at: http://www.jhigh.co.uk/Intermediate2/Using%20Information/12_charact_of_info.html

II.KAPITOLA DIGITÁLNA KOMPETENCIA A SPOLOČNOSŤ

Modul 1

- " Official Journal of the European Union L 394/15, Recommendation of the European Parliament and of the Council on key competences for lifelong learning" (2006), available at: https://www.academia.edu/6449272/RECOMMENDATION_OF_THE_EUROPEAN_PARLIAMENT_AND_OF_THE_COUNCIL
- Bill Gates (2001) "Business at the speed of thought", available at: <http://www.penguinreaders.com/pdf/downloads/pr/teachers-notes/9781405880282.pdf>
- Liisa Ilomäki, Anna Kantosalo and Minna Lakkala (2011), "What is digital competence? " , available at: http://linked.eun.org/c/document_library/get_file?p_l_id=16319&folderId=22089&name=DLFE-711.pdf

Modul 2

- Eric Sean Williams (2011), "The end of society? Defining and Tracing the Development of Fragmentation through The Modern and into the Post-Modern Era ", available at: <http://aladinrc.wrlc.org/handle/1961/9237>
- Gordon McCalla (2010) "The fragmentation of culture, learning, teaching, and technology", available at: <http://iaied.org/pub/940/>

Modul 3

- Ida Cortoni, Veronica LoPresti and Pierluigi Cervelli (2015) "Digital Competence Assessment: A Proposal for Operationalizing the Critical Dimension", available at: <http://digitalcommons.uri.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1215&context=jmle>
- Pablo Sánchez-Antolín, Francisco J. Ramos, Montserrat Blanco-García (2012), "Digital competence to the Civic engagement", available at: <https://ruidera.uclm.es/xmlui/bitstream>

- "Focus on digital competence" (2014), All things presentations, available at: <http://www.allthingspresentations.com/articles/focus-digital-competence/>

III.KAPITOLA DIGITÁLNA KOMPETENCIA, MORÁLKA ('NETIQUETTE') A ZODPOVEDNOSŤ

Modul 1

- Amélie Vallotton Preisig, Hermann Rösch and Christoph Stückelberger (2014), "Ethical Dilemmas in the Information Society: How Codes of Ethics Help to Find Ethical Solutions", available at: <http://www.ifla.org/publications/node/9406>
- Sutirtha Chatterjee, Joseph S. Valacich, Suprateek Sarker (2012), "Unethical Use of Information Technology: A Two-Country Study", available at: <https://www.computer.org/csdl/proceedings/hicss/2012/4525/00/4525d071.pdf>

Modul 2

- Alireza Isfandyari Moghaddam (2006), "Some considerations on ethical and unethical issues originating from information technology revolution", available at: [http://eprints.rclis.org/10236/1/Some considerations on ethical and unethical issues.pdf](http://eprints.rclis.org/10236/1/Some%20considerations%20on%20ethical%20and%20unethical%20issues.pdf)
- Hansen, R. and J. Grossman (2008), "Clickjacking," SecTheory: Internet Security, available at <http://www.sectheory.com/clickjacking.htm>

Modul 3

- Mason, Richard O. (1986) "Four ethical issues of the information age" Management Information Systems Quarterly, Vol. 10, available at: <http://www.misq.org/archivist/vol/no10/issue1/vol10no1mason.html>
- Nissenbaum, H. (1997), "Toward an Approach to Privacy in Public: Challenges of Information Technology," Ethics and Behavior, available at: http://www.nyu.edu/projects/nissenbaum/papers/toward_an_approach.pdf
- Boldea Elena, Vasile Marcu (2013), Metode interactive de predare, Educatori pentru societatea cunoasterii, Support de curs (Romanian language)
- Gordana Dodig-Crnkovi, W. Hofkirchner (2011), "Florida's 'Open Problems in Philosophy of Information', Ten Years Later," Information, available at: <http://www.mdpi.com/journal/information>

Ďalšie zdroje – definície, príklady, štatistiká a obrázky:

<http://www.wikipedia.com>

<http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN>

<http://www.openeducationeuropa.eu> : A common European Digital Competence Framework for Citizens

<http://sites.tcs.com/blogs/research-and-innovation/digital-competencies>

<http://www.shutterstock.com/>

<http://epcar.com/>

<http://www.ec.europa.eu>: Eurostat tables and statistics

<http://www.publicus.net> : Steven Clift, E-Democracy, E-Governance and Public Net-Work

<https://www.flickr.com/photos/mwichary/2283395560>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN>

<http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights>

[https://books.google.ro/Ethical Data Mining Applications for Socio-Economic Development](https://books.google.ro/Ethical+Data+Mining+Applications+for+Socio-Economic+Development)

<http://europass.cedefop.europa.eu>

http://nces.ed.gov/pubs2005/tech_suite/app_a.asp

<http://www.poorexcuses.com>

<http://quotesgram.com>

<http://consciousreporter.com/>

<http://www.techtimes.com/>

<https://bhrlc.wordpress.com>

<http://www.humanrightsfirst.org/>

<http://www.coe.int/portfolio>

PODNIKATEĽSKÁ KOMPETENCIA

I.KAPITOLA KOMUNIKÁCIA A MOTIVÁCIA

Modul 1

<https://en.wikipedia.org/wiki/Information>

https://en.wikipedia.org/wiki/Information_society

https://en.wikipedia.org/wiki/Information_flow

<https://en.wikipedia.org/wiki/Communication>

<https://www.thebalance.com/communication-skills-list-2063779>

Modul 2

<https://en.wikipedia.org/wiki/Meta-communication>

<https://www.reference.com/world-view/meta-communication-one-example-e974ccbeed96bec2>

<http://www.carolroth.com/blog/communication-skills-hows-your-metacommunication/>

Modul 3

<https://en.wikipedia.org/wiki/Motivation>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Consideration>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Identification_\(psychology\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Identification_(psychology))

https://en.wikipedia.org/wiki/Attachment_theory

II.KAPITOLA RIADENIE KONFLIKTOV

Modul 1

[https://en.wikipedia.org/wiki/Conflict_\(process\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Conflict_(process))

<https://en.wikipedia.org/wiki/Controversy>

https://en.wikipedia.org/wiki/Organizational_conflict

https://en.wikipedia.org/wiki/Organizational_conflict#Personal_conflict

https://en.wikipedia.org/wiki/Organizational_conflict#Intragroup_conflict

https://en.wikipedia.org/wiki/Role_conflict

https://en.wikipedia.org/wiki/Group_dynamics

https://en.wikipedia.org/wiki/Conflict_of_interest

Modul 2

https://en.wikipedia.org/wiki/Conflict_resolution

<https://en.wikipedia.org/wiki/Peacebuilding>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Peacemaking>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Facilitator>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Negotiation>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Arbitration>

Modul 3

<http://www.essentiallifeskills.net/personalvaluesystem.html>

https://en.wikipedia.org/wiki/Personal_development

https://en.wikipedia.org/wiki/Developmental_psychology

III.KAPITOLA VEDENIE

Modul 1

<https://en.wikipedia.org/wiki/Leadership>

https://en.wikipedia.org/wiki/Leadership_studies

https://en.wikipedia.org/wiki/Theory_X_and_Theory_Y

https://en.wikipedia.org/wiki/Leader%E2%80%93member_exchange_theory

Modul 2

<http://www.inc.com/jeff-haden/8-things-truly-outstanding-leaders-do-without-thinking.html>

<http://www.pickthebrain.com/blog/the-10-traits-of-outstanding-leadership/>

<https://www.entrepreneur.com/article/244661>

<https://www.theguardian.com/money/2010/jan/16/secret-of-outstanding-leadership>

<http://www.lifehack.org/articles/productivity/7-things-truly-outstanding-leaders-differently.html>

Modul 3

<http://www.forbes.com/sites/davidkwilliams/2013/01/07/the-5-secret-tricks-of-great-people-how-to-become-open-minded-in-2013/#489aa7293bb3>

<https://www.entrepreneur.com/article/252993>

<https://books.google.hu/books?id=wAx4c5XXkK4C&pg=PA45&dq=success-mindedness&hl=hu&sa=X&ved=0ahUKEwi3o5q9-8zPAhVHKsAKHX3kDOwQ6AEIUTAH#v=onepage&q=success-mindedness&f=false>

'10 pillars of success' Felsonyek-Kalnica 2012-2014 Comenius Regio Partnership

<http://www.groupdls.com/mp-15-success-mindedness/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Conflict_avoidance

<http://work911.com/conflict/articles/conav.htm>

<http://work911.com/articles/leadersh1.html>

PRÍLOHA 2.

AKO POUŽÍVAŤ STRÁNKU SOCRATIVE.COM?

www.socrative.com

1. Socrative.com je veľmi účinným nástrojom, ktorý umožňuje interakciu medzi učiteľom a žiakom pomocou smartfónov. Smartfón musí mať operačný systém Android alebo iOS.
2. Socrative.com je vynikajúcim nástrojom pre individuálne vzdelávanie a na kontrolu úrovne vedomostí, ako aj na domáce úlohy, ktoré môžeme odoslať do aplikácie a učiteľ ich môže vyhodnotiť. Okrem toho, môžeme ho používať aj v triede pri práci s rôznymi skupinami na organizovanie tímových súťaží, atď. Ďalej, vynikajúcou spätnou väzbou je „exit ticket“, s ktorou sa dá zistiť do akej miery žiak pochopil učivo a umožní odpovedať aj na ústne kladené otázky.
3. Existujú rôzne typy otázok na Socrative.com:

a. Otázky s voľbou odpovedí

Tu je uvedených viac možností odpovedí a žiak vyberá správnu odpoveď. Socrative automaticky vyhodnotí odpovede.

Učiteľ vypracuje otázky a možnosti odpovedí. Existujú dva typy otázok - otázky s jednou správnou alebo viacerými správnymi odpoveďami. V projekte HELP, pri odpovedi je možné vybrať len jednu možnosť. Na želanie, učiteľ môže pridať aj vysvetlenie k možnostiam. V projekte HELP, nie sú vysvetlenia; odpovede sú dostupné v učebnici v jednotlivých okruhoch.

V každom module sa nachádza 10 otázok s voľbou odpovedí, kde zabezpečíme päť možností odpovedí.

b. Otázky typu pravda/nepravda

Žiak vyberá z dvoch možností: pravda alebo nepravda. Je to jednoduchá forma otázky s výberom odpovede. Odpovede sú automaticky vyhodnotené aj v tomto prípade.

V projekte HELP, pre každý modul sme vypracovali 10 otázok typu pravda/nepravda.

c. Voľné dokončenie vety

Žiak musí podľa svojho úsudku dokončiť predloženú vetu. V otvorenej vete nepredkladáme respondentovi žiadne varianty odpovedí. Môže sa teda vyjadriť celkom slobodne, podľa svojho, svojimi slovami. V tomto prípade nemôžeme hodnotiť odpovede automaticky. Vyhodnotenie žiaka sa vykonáva s pomocou učiteľa. (Existuje množstvo správnych odpovedí, len štylizácia je odlišná.)

V projekte HELP ponúkame dve možnosti: päť viet s otvoreným koncom a päť otázok s otvoreným koncom.

Aj v strategickej hre „Riad' svoju firmu“ sú použité otvorené otázky. Odpovede nikdy nie sú správne alebo nesprávne; jednoducho sú nositeľmi rozhodnutia tímu.

d. „Space race“

Je to kombinácia otázok s voľbou odpovedí a /alebo otázok typu pravda/nepravda, je to voľba pre súťaž družstiev proti sebe, kde aj rýchlosť je dôležitá.

S touto možnosťou sa môžete stretnúť aj v projekte HELP.

e. „Exit ticket“

Pomáha zistiť, do akej miery žiak pochopil učivo. Dá sa používať aj na hodnotenie a umožní odpovedať aj na ústne, ale aj na písomné otázky. Dokonca, na želanie sa dá organizovať aj hlasovanie na učebné materiály.

4. Po registrácii, učiteľ dostane registračné číslo. „Triedou“ sa rozumejú osoby, s ktorými učiteľ zdieľa jeho/jej kód. Podľa základných nastavení, najviac 50 osôb môže naraz používať ten istý kód – ale neexistuje žiadne obmedzenie z koľkých krajín bude skupina pozostávať. Členovia môžu byť aj z 50 rôznych krajín.

5. Spoločná práca sa začína s kliknutím na „Start” a končí vtedy, keď učiteľ klikne na „Finish”. Pracovný čas môže byť dohodnutý vopred, aby poskytol možnosť pracovať v programe každému z „členov triedy”. S kombináciou tejto alternatívy a hore uvedených možností ľahko sa dá zorganizovať národné a/alebo medzinárodné súťaže.
6. V aplikácii Socrative, učiteľ pracuje s jeho/jej počítačom, kým žiaci so svojimi smartfónmi.
7. Žiak sa môže podieľať na práci, keď má stiahnutú bezplatnú aplikáciu „socrative” z jeho App Store (napr. play.google.com). Po stiahnutí aplikácie a získaní registračného čísla od učiteľa („číslo triedy”), žiak môže vsúpiť do triedy. Avšak, vstup je možný len vtedy, keď učiteľ klikne na „Start”.
8. Socrative je vynikajúcim a veľmi účinným nástrojom na individuálne vzdelávanie. Avšak, dá sa používať aj na tímovú prácu. (Učiteľ vďaka tejto aplikácii môže jednoducho rozosielať otázky alebo testy, na ktoré môžu žiaci obratom reagovať cez aplikáciu. Všetky takto získané odpovede sú rovnocenné a je ich možné v danom čase a mieste vyhodnotiť.) Socrative sa používa aj na strategickú rozhodovaciu hru „Riad’ svoju firmu” – riadiace tímy diskutujú o danom probléme a priradená osoba (prípadne generálny riaditeľ) zapíše odpoveď cez jeho/jej smartfón.
9. Na nasledujúcich adresách môžete nájsť anglické výukové programy:

SOCRATIVE.COM– NÁVODY NA YOUTUBE

<https://www.youtube.com/watch?v=nC-Nhpf0Efw>

<https://www.youtube.com/watch?v=Wln1f-Q1JM>

<https://www.youtube.com/watch?v=LPkqFxFxWHG4M>

<https://www.youtube.com/watch?v=OsEUBbm-tKg>

<https://www.youtube.com/watch?v=byK8l6WUX3Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=R-4WCq4RZPs>

<https://www.youtube.com/watch?v=bl1BBx15RR0>

https://www.youtube.com/watch?v=6H-IM_SLYPg

PRÍLOHA 3.
STRATEGICKÁ ROZHODOVACIA HRA

„RIADŤ SVOJU FIRMU”

WINPRO Limited

Popis spoločnosti

Spoločnosť WINPRO bola založená v roku 2000. Vyrába špeciálne výrobky „YIELDPRO”, ktoré majú neobmedzený dopyt na trhu. V spoločnosti pracuje 100 ľudí (operátori), z ktorých každý pracuje na špeciálnych zariadeniach na výrobu YIELDPRO.

Situácia na trhu

Špeciálny výrobok WINPRO YIELDPRO sa používa vo viacerých priemyselných odvetviach. Okrem toho, má vysoký nárast dopytu aj na spotrebiteľskom trhu, t.j. *ľudia* jednoducho majú o tento *produkt* záujem a *kupujú* ho v značnej miere. Dopyt je oveľa väčší, ako sa očakávalo, takže prakticky neexistuje žiadny limit na trhu. Vzhľadom na to, že spoločnosť WINPRO má dlhodobý vzťah a zmluvy so svojimi zákazníkmi, spoločnosť predáva svoje produkty za dohodnutú jednotkovú cenu 100 eur.

Hospodárska a finančná situácia

Náklady na výrobnú jednotku predstavujú 90 eur, z čoho 60 eur sú proporcionálne (priame) náklady. Keď jedna osoba vyrába 100 kusov výrobkov za mesiac, fixné náklady na jeden výrobok sú 30 eur.

V dôsledku toho, spoločnosť má 500 000 eur na účte. Manažment spoločnosti sa rozhodne na aké účely budú používať získanú sumu.

Ekonomovia spoločnosti WINPRO prijali stanovisko: chýbajúci zisk sa nazýva strata. V prípade zlyhania zisku, z účtu sa vyberie požadovaná čiastka peňazí a vloží sa do konkrétneho fondu. Od tohto okamihu peniaze sú k dispozícii len s povolením majiteľa WINPRO.

Neexistuje žiadna daň z príjmov; realizovaný zisk je zapísaný na účet spoločnosti.

Suma peňazí na účte nemôže byť nižšia, ako nula.

Opis výroby

Na výrobu YIELDPRO pracovníci používajú veľmi špeciálne zariadenie, čo vyrába 100 kusov mesačne. Stroj je veľmi citlivý na údržbu; bez údržby stráca kapacitu a o 10 kusov menej bude vyrábať každý mesiac. Na zabezpečenie nominálnej kapacity – 100 kusov mesačne - manažment musí vyplatiť 100 eur mesačne na údržbu. Ak výdavky na údržbu dosiahnú 200 eur mesačne, kapacita sa zvýši o 10 kusov v danom mesiaci. Ak chceme zvýšiť kapacitu na 120 kusov, 300 eur je potrebných na mesiac, na 140 – 400 eur a na 160 kusov – 500 eur mesačne. Na stabilizovanie týchto kapacít, treba investovať potrebnú sumu každý mesiac, inak kapacitazne okamžite klesať: ak poplatok na údržbu klesne na 200 eur, kapacita klesne na 110; ak údržba klesne na 100, kapacita klesne na 100 kusov mesačne a bez údržby klesá na 90 a na konci na nulu. Na udržanie požadovanej kapacity, je potrebné zaistiť určité náklady na údržbu každý mesiac.

Na základe rozhodnutia spoločnosti WINPRO, náklady na údržbu sú vedené samostatne a nie sú zahrnené do výrobných nákladov.

Riadenie ľudských zdrojov

V spoločnosti WINPRO pracuje 100 pracovníkov alebo operátorov. Každý z nich vyrába mesačne 100 kusov výrobkov. Pracovná sila je stabilná a napriek tomu, že je dostatočne veľký trhový dopyt, WINPRO neplánuje zvýšiť počet pracovných síl. Vzhľadom na to, že dostanú dobrý plat vo výške 200 eur mesačne, pracovníci neplánujú opustiť spoločnosť.

Metódy na zvýšenie produktivity pracovníkov: absolvovaním špeciálneho výcviku, produktivita pracovníkov zvýši o 20%. Školenie stojí 1000 eur a trvá jeden mesiac, počas ktorého účastník je oslobodený od povinnosti práce.

Druhou metódou je odborné vzdelávanie pre operátorov, čo stojí 2000 eur a trvá 2 mesiace, počas ktorého účastník nemusí pracovať vo výrobe. Po vzdelávaní sa produktivita pracovníka zvýši o 40%.

Pokročilá odborná príprava zvýši produktivitu o 60%. Táto príprava trvá tri mesiace a poplatok za školenie je 3000 eur.

Vývoj výroby

Na trhu sa objavilo nové zariadenie na výrobu YIELDPRO. Stojí to 50.000 eur, ale zvyšuje výrobnú kapacitu o 100%. Personál zabezpečujúci prevádzku musí byť vyškolený. Tí, ktorí pracujú na tomto novom zariadení získajú 400 eur mesačne. Nákup a inštalácia trvá tri mesiace: hneď po objednávke WINPRO musí vyplatiť 50% ceny, t.j. 25 000 eur. Zariadenie bude dodané v nasledujúcom mesiaci (zvyšnú časť z ceny uhradia vtedy, t.j. 25.000 eur), potom bude nainštalované a dosiahnutie prvej plnej výrobnéj kapacity sa očakáva len v štvrtom mesiaci. Len jedna osoba prevádzkuje také zariadenie.

Manažment

Manažment spoločnosti WINPRO pozostáva z piatich osôb:

1. **GENERÁLNY RIADITEĽ (CEO)** je zodpovedný za výsledky a činnosti spoločnosti WINPRO a on je konečným rozhodovacím orgánom. Ak nedôjde k dohode medzi členmi riadiaceho tímu, generálny riaditeľ rozhodne, a schvaľuje návrh.
2. **PREVÁZKOVÝ RIADITEĽ (COO)** je zodpovedný za každodennú prevádzku spoločnosti. Jeho špecifickým cieľom je vyrábať čím viac produktov.
3. **FINANČNÝ RIADITEĽ (CFO)** je zodpovedný za riadenie financií v celej organizácii; dohliada na účet spoločnosti. Jeho cieľom je mať čo najviac peňazí na účte.
4. **HLAVNÝ TECHNIK (CTMO)** je zodpovedný za údržbu zariadení a riadenie tímu údržbárov. Jeho cieľom je udržiavať zariadenia v najlepšom stave. Ďalej, je zodpovedný zabezpečiť nákup materiálu potrebného pre výkon údržby.
5. **PERSONÁLNY RIADITEĽ (CHRO)** je zodpovedný za zamestnancov spoločnosti. Ďalšou zodpovednosťou personálneho riaditeľa je organizovanie školení a jeho úlohou je zabezpečiť čo najviac kvalifikovaných pracovníkov. Každý pracovník má nárok na školenie raz ročne.

Celkovým cieľom manažérskeho tímu je dosiahnuť čo najväčší zisk do konca roka, t.j. za 12 mesiacov. Hra trvá 12 mesiacov (12 kôl), a na konci hry (roku), bude dôležité aj postavenie firmy (výrobná kapacita, personál).

Tím manažérov musí zvážiť každý mesiac tieto možnosti:

1. **Ako správne vybrať školenie pre pracovníkov? Podmienky, zdroje, dôsledky?**
2. **Ako správne vybrať formu údržby? Podmienky, zdroje, dôsledky?**
3. **Ako sa rozhodnúť ohľadom investícií? Podmienky, zdroje, dôsledky? (Amortizácia sa nezačína počas výpočtového obdobia.)**

XXXXXXXX

POZNÁMKY K STRATEGICKEJ HRE „RIAĎ SVOJU FIRMU”

1. Strategická hra je pre päťčlenné tímy, z ktorých každý tím samostatne rozhoduje o akciách. Tímy súťažia medzi sebou; kritériom hodnotenia je suma peňazí na účte. Avšak, rozhodujúcim faktorom bude len posledný výpis účtu na konci 12. obdobia (na konci roka). To znamená, že priebežné výsledky nie sú dôležité, aj keď počas hry ich vyhodnocujú v každom období a dôvody otvorene prediskutujú. Akto podmienky predpisujú, tímy môžu pozostávať viac ako z piatich členov. Členovia tímu by mali rozdeliť úlohy v tíme a mali by bojovať za svoje špecifické ciele, aby dosiahli ich spoločný cieľ – maximálnu sumu na účte.
2. V každom kole tímy musia urobiť jednoduché výpočty. Tieto výpočty väčšinou vyžadujú len tieto základné aritmetické operácie: sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie. Všetky informácie na spustenie hry môžete nájsť v sekcii Podnikateľská kompetencia. (Podnikateľská kompetencia 1,2,3; Moduly 1, 2, 3)

3. Hodnotenie sa vykonáva na viacerých úrovniach:

- a. niekoľko otázok bude na stránke Socrative.com;
- b. niektoré otázky si vyžadujú zásah učiteľa a jeho výpočty;
- c. niektoré otázky budú prediskutované za prítomnosti všetkých tímov.

4. Aby výpočty boli jednoduché, scenár spoločnosti je zjednodušený:

- a. prakticky nikdy nedochádza k tomu, že spoločnosť má neobmedzený trhovú dopyt;
- b. prakticky to sa nemôže stať, že keď je taký vysoký dopyt, spoločnosť by nezvýšila cenu, čo je bežným spôsobom hľadania rovnováhy medzi dopytom a ponukou;
- c. prakticky to sa nikdy nemôže stať, že spoločnosť s takými výrobkami by nemala konkurentov na trhu;
- d. nechceme prijať nových pracovníkov, hoci v takejto situácii na trhu by to nebolo možné. Nepredpokladáme ani to, že by pracovníci vystúpili;
- e. nezaobráame sa otázkami kvality a výnosu; predpokladáme, že kvalita je dobrá a výnos je vo výške 100%;
- f. nepredpokladáme, že vyššou produktivitou sa zvýši plat pracovníkov. Navyše, nepovažujeme za podstatné ani to, že by plat mal odrážať počet vyrobených produktov.
- g. nie sú započítané ani marketingové a predajné praktiky (napr. ceny, ktoré sú závislé od platobných podmienok: nižšie ceny za okamžitú platbu, vyššie poplatky za neskoršie platby.) Ďalej, rovnako a úmyselne neberieme do úvahy závažné kúpne záležitosti;
- h. neposudzujeme možnosti úveru, hoci v takejto situácii na trhu, úvery by mohli byť veľmi užitočným riešením na zvýšenie produkcie;

- i. neberieme do úvahy ani daňové otázky, hoci v skutočnom živote existuje daň z príjmov;
- j. pre jednoduchosť výpočtov, údržbu nepovažujeme za súčasť výrobných nákladov. V skutočnosti, je súčasťou fixných nákladov;
- k. fixné náklady považujeme za fixné, aj keď v skutočných prípadoch fixné náklady môžu rásť, ak sa objem predaja podstatne zvýši. (zavedenie druhej zmeny, atď.)
- l. platy vedenia nemôžeme brať samostatne; predpokladáme, že platy nezávisia od výsledkov spoločnosti a sú zahrnuté do fixných nákladov.

Keby sme nezaviedli tieto zjednodušenia, výpočty by boli veľmi zložité – keďže spoločnosť je komplexná organizácia, s množstvom vzájomne závisiacich možností a rozhodnutí.

5. Hra je integrovaná prípadová štúdia pre nasledujúce otázky podnikateľskej kompetencie:

- a. komunikácia a motivácia medzi členmi manažmentu;
- b. konflikt záujmov medzi rôznymi členmi riadiaceho tímu; hľadanie kompromisu a optimálnych riešení;
- c. práca v tíme na dosiahnutie spoločných cieľov;
- d. krátkodobé, strednodobé a dlhodobé plánovanie;
- e. výpočty nákladov, cien, zisku a investícií;
- f. otázky týkajúce sa špičkovej kvality riadenia;
- g. orientácia na úspech;
- h. rokovania;
- i. rozhodovacia prax;

j. iniciatíva.

XXXXXXXXXXXXX

JEDNOTLIVÉ SKUPINY MUSIA POSLAŤ ICH ROZHODNUTIA DO APLIKÁCIE SOCRATIVE. NASLEDUJÚCE OTÁZKY MUSIA ODPOVEDAŤ KAŽDÝ MESIAC:

1. Koľko operátorov posielate na trojmesačné školenie? (0 - 100)
ODPOVEĎ.....
2. Koľko operátorov posielate na dvojmesačné školenie? (0 - 100)
ODPOVEĎ.....
3. Koľko operátorov pošlete na mesačnú odbornú prípravu? (0 - 100)
ODPOVEĎ.....
4. Koľko peňazí vynakladáte na údržbu jednotiek v tomto mesiaci?
 - a.jednotiek bez údržby
 - b.jednotiek za 100 eur
 - c.jednotiek za 200 eur
 - d.jednotiek za 300 eur
 - e.jednotiek za 400 eur
 - f.jednotiek za 500 eur
5. Rozhodli ste sa investovať? Ak áno, koľko jednotiek by ste si chceli kúpiť? (0-10):
ODPOVEĎ:.....

VÝSLEDKY VÝPOČTU

- AD 1.** N osôb - > N x -2200 eur v danom mesiaci z účtu
N x -2200 eur v nasledujúcom mesiaci z účtu
N x -2200 eur v treťom mesiaci z účtu

Produktivita n+3 mesiace: 160 kusov mesačne (akto zariadenie umožní)

Operátori sú schopní prevádzkovať jednotky = 320 jednotiek mesačne

VEZMITE, PROSÍM, NA VEDOMIE:

SUMA NA ÚČTE NEUMOŽNÍ POSLAŤ VŠETKÝCH 100 PRACOVNÍKOV NA ĎALŠIE VZDELÁVANIE. (100 X 6600 = 660.000 > 500.000 !!!) V ZÁSADĚ, 500.000 EUR UMOŽNÍ VZDELÁVANIE PRE 75 OSÔB, ALE 25 ĽUDÍ BUDE PRACOVAŤ (AK NEBUDÚ AJ ONI NA ŠKOLENÍ), A ZAROBIA VIAC PEŇAZÍ NA ĎALŠIE VZDELÁVANIE PRE TÝCH 75 OSÔB. ALE KOLKO, TO MUSÍ BYŤ VYPOČÍTANÉ.

AD 2. K osôb > K x -2200 eur v danom mesiaci z účtu

K x -2200 eur v nasledujúcom mesiaci z účtu

Productivita n+2 mesiace: 140 kusov mesačne (akto zariadenie umožní)

AD 3 M osôb > M x -2200 eur v danom mesiaci z účtu

N + K + M nesmie presiahnuť 100

AD 4.

a. A jednotka - > účet sa nemení

A x produktivita jednotky od druhého mesiaca sa zníži o 10 kusov mesačne

b. B jednotka - > B x -100 eura odpočíta z účtu

B x produktivita jednotky v danom mesiaci zostane 100 jednotiek za mesiac

c. C jednotka - > C x -200 eura odpočíta z účtu

C x produktivita jednotky sa v danom mesiaci zvýši na 110 kusov mesačne

d. D jednotka - > D x -300 eura odpočíta z účtu

D x produktivita jednotky sa v danom mesiaci zvýši na 120 kusov mesačne

e. E jednotka - > E x -400 eursa odpočíta z účtu
E x produktivita jednotky sa v danom mesiaci zvýši na 140 kusov mesačne

f. F jednotka - > F x -500 eur sa odpočíta z účtu
F x produktivita jednotky sa v danom mesiaci zvýši na 160 kusov mesačne

VEZMITE, PROSÍM, NA VEDOMIE:

- 1. SUMA NA ÚČTE NEUMOŽNÍ UDRŽIAVAŤ 100 JEDNOTIEK ZA 500 EUR
MESAČNE: $100 \times 11 \times 500 \text{ EUR} = 550.000 \text{ EUR} > 500.000 \text{ NA ÚČTE.}$**
- 2. V PRÍPADE, ŽE NEMÁME KVALIFIKOVANÝCH PREVÁDZKOVATEĽOV,
ZVÝŠENIE KAPACITY POMOCOU ÚDRŽBY NEMÁ ZMYSEL. ROVNAKO, JE
BEZPOTREBNÉ POSLAŤ OPERÁTOROV NA ŠKOLENIE, KEĎ NEMÁME
PRÍSLUŠNÉ ZARIADENIA.**
- 3. V PRVOM MESIACI VŠETKY ZARIADENIA MAJÚ 100 EUROVÚ PRODUKTIVITU
ZA MESIAC A TO AJ BEZ ÚDRŽBY. VÝDAVKY NA ÚDRŽBU RÁTAME OD
DRUHÉHO MESIACA.**
- 4. AK SA ZMENIA PODMIENKY NA ÚDRŽBU, TO SA OKAMŽITE ODZRKADĽUJE
AJ V PRODUKTIVITE. BEZ ÚDRŽBY, SA PRODUKTIVITA ZNÍŽI NA 100 KUSOV
MESAČNE.**

AD 5.

N počet zakúpených jednotiek- >

- a. N x -25.000 eur sa odpočíta z účtu v danom mesiaci;
- b. N x -25.000 eur sa odpočíta v nasledujúcom mesiaci
- c. Zvýšenie nulovej kapacity v treťom mesiaci
- d. Od štvrtého mesiaca kapacita novej jednotky je 320 kusov za mesiac; údržba nie je potrebná.

VEZMITE, PROSÍM, NA VEDOMIE:

KAŽDÚ NOVÚ JEDNOTKU SÚOPRÁVNEŇI PREVÁDZKOVAŤ LEN ŠKOLENÍ
OPERÁTORI. AK TO NIE JE MOŽNÉ, NOVÁ JEDNOTKA BUDE NEVYUŽITÁ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VŠEOBECNÉ POKYNY PRE TÍMY:

SLEDUJTE VÁŠ ÚČET A VYPOČÍTajte SI, NA ZÁKLADE VAŠICH ROZHODNUTÍ, AKO
NA TOM STOJÍTE. PRAVIDLÁ HRY NEPOVOĽUJÚ KLESNÚŤ POD NULOVÚ HODNOTU,
A TO ANI DOČASNE. PÔVODNÁ SUMA, 500.000 EUR, VÁM NEUMOŽNÍ VYBRAŤ
VŠETKY MOŽNOSTI; ČLENOVIA TÍMOV BY SI MALI TAK OPTIMALIZOVAŤ SVOJE
ROZHODNUTIA, ABY ICH SUMA NA ÚČTE NIKDY NEKLESLA POD NULU. TO JE
HLAVNÝM CIEĽOM HRY.

NA ZAČIATKU HRY SI VYPOČÍTajte VŠEOBECNÉ EKONOMICKÉ HODNOTY: ZISK,
NÁKLADY, VŠEOBECNÚ KAPACITU A VÝKON ZARIADENIA, PRODUKTIVITU
PRACOVNÍKOV, ATĎ. TAK BUDETE VIDIEŤ VAŠU SPOLOČNOSŤ AKO CELOK.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY FOR EU AFFAIRS

TÜRKİYE ULUSAL AJANSI
TURKISH NATIONAL AGENCY

